

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 41 (1808) 1984 SPALIS-OCTOBER 9

• ŠV. KAZIMIERO METAI •

LIETVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672

Ginklus keičiant

Visuotinėje mūsų išeivijos veikloje kiekviena organizacija turi savo svorį, puoselėtą per daugelį metų. Naujosios išeivijos pradžioje bandė atsistiegti ir ugniagesiai, ir paštininkai, ir policijos tarnautojai..., bet tai buvo nerealaus pastangos. Visa eilė bandymų toje srityje nepavyko — pats išeivinis gyvenimas atsijoję gyvoti pajėgiančias organizacijas. Pagrindinės į Lietuvos tradiciją atremtos organizacijos prisitaikė prie naujų sąlygų išeivijoje ir davė savo įnašus bendram lietuvių gyvenimui. Prie tokių organizacijų priklauso ir šauliai, kurie pertvarkytas savo eiles pavadino Lietuvos šaulių sąjunga tremtyje. Jos veiklos plotas — visa išeivija, tačiau praktiškai jis apsiribojęs tais kraštais, kur apsigyveno gauseni naujųjų ateivių telkiniai. Todėl matome šaulius aktyviai besireiškiant Kanadoje, JAV-se, Australijoje. Tuo būdu jų veikla apima didžiąją išeivijos dalį. Ji nėra masinio pobūdžio, apima ne visus tautiečius, tačiau savo veikla yra pasiekusi tam tikrą visuomeninį svorį — ne tiek savo narių skaičiumi, kiek rinktinių asmenų pajėgomis. Ne kiekvienas tautietis tinka būti šauliu ar šaule. Tai karinio pobūdžio organizacija, turinti savitą organizacinę sąrangą, ideologiją, drausmę bei kitus reikalavimus, kurie ir padaro tam tikrą atranką.

IŠEIVIJOS šaulių organizacijos amžius — 30 metų. Pirmoji šaulių kuopa atsistiegė Toronte 1954 metais ir 1984 m. rugsėjo 29 d. atšventė savo trisdešimtmetį. Po metų kitų tokias pat sukaktis minės ir kitos kuopos. Tai vis bus naujos progos pažvelgti į šaulių veiklą išeivijoje ir ją pasverti. Lietuviškoji visuomenė yra pripratusi matyti šaulius uniformuotus, ginkluotus (Lietuvoje), žygiuojančius paraduose. Lietuvoje šaulių sąjunga buvo artimiausia kariuomenės talkininkė, pasiryžusi ginti savo kraštą pavojaus atveju. Dėl to ir karinis jos paruošimas buvo stipriai pabrėžiamas. Išeivijos sąlygos yra visai skirtingos, reikalaujančios ir iš šaulių organizacijos naujos orientacijos. Fiziniai ginklai čia mažiau reikšmingi, nes jais kovoti už Lietuvos laisvę išeivijoje neįmanoma. Lietuvos priešai yra susitelkę ne Kanadoje, ne Amerikoje, ne Australijoje, o Sov. Sąjungoje. Dėl to išeivijos šauliams tenka keisti ir ginklus, ir taktiką — vietoje karinės kovos priemonių rinktis visuomenines bei kultūrinės. Atrodo, išeivijos šauliai ta linkme ir orientuojasi. Jie aktyviai dalyvauja visuomeninėje ir kultūrinėje veikloje, palaikydami idealistinę nuotaiką, nepasiduodami kolaborantų vilionėms, bandančioms užliūliuoti bet kokią išeivijos priešinimąsi sovietinei Lietuvos vergijai.

KEIČIANT ginklus išeivijos šauliams, svarbu neužmiršti ir ginklų nešėjų. Ir geriausi ginklai neveikia, jeigu jų savininkai nesugeba jais naudotis. Dėl to mūsų šauliai turėtų budėti, kad jų pačių eilės nepakriktų dėl vidinių intrigių ir kad idealistinė dvasia neišblėstų. Tai pavojai, kurie tyko ne tik šaulių, bet ir kitas organizacijas. Geriau mažesnis, bet drausmingas būrys, pasiruošęs aukotis Lietuvos ir savo gyvenamojo krašto laisvei. Nieko nėra pražūtingesnio, kaip vidinės kovos bei intrigos — jos nuginkluoja ir geriausiai ginkluotas organizacijas. Jeigu išeivijos šauliai pajęgs išlaikyti vieningą idealistinę dvasią savo viduje, išvengs ne tik savo grūtis, bet ir prisidės prie visos lietuvių išeivijos vienijimo bei stiprinimo. Be to, šaulių veikla neturėtų ribotis vien savo kiemu — ji turėtų plėstis į tarptautinę plotmę per panašios paskirties kitų tautybių ir gyvenamųjų krašto organizacijas. Kanadoje ta linkme jau padarytas geras žingsnis — yra įsteigta baltiečių karo veteranų organizacija, kuri randa kelius ir į panašias kanadiečių organizacijas. Tokia linkme galėtų pajudėti šaulių veikla ir visoje išeivijoje. Ji įgautų didesnį svorį visuomenėje, galėtų tvirtesniu balsu kalbėti sovietų pavergtų tautų klausimu ir sudominti jaunąją kartą. Tai būtų dar vienas visuomeninis ginklas, nukreiptas į pavergtos Lietuvos laisvinimą.

KANADOS ĮVYKIAI

Pirmieji vyriausybės rūpesčiai

Naujas Kanados parlamentas darbą pradės lapkričio 5 d. Konservatorių vyriausybė teisinasi, kad ankstesnis parlamentas atidarymas yra neįmanomas. Naujiems ministrams reikia susipažinti su tikrąja iš liberalų perimtą ministerijų būkle. Taipgi reikia laiko paruošti tradicinei sosto kalbai, kuria atidaroma pirmoji naujojo parlamento sesija. Ji turi apimti visas dabartines Kanados problemas, planus negerovėms pašalinti, problemoms išspręsti. Ministras pirm. B. Mulroney, lig šiol vengęs žurnalistų, surengė dvi spaudos konferencijas. Pirmojoje pareiškė, kad didžiausia problema yra nedarbas. Bedarbių skaičiui sumažinti bus skirtas pagrindinis jo vyriausybės dėmesys. Kiti reikalai gali būti atidėti vėlesniems sprendimams. Pasak B. Mulronio, Kanada neturi

lešų parūpinti darbus dviem milijonam oficialių ir neoficialių bedarbių. Jai yra būtina finansinė užsienio parama investicijų pavidalu. Dėl to bus stengiamasi sumažinti varžtus užsieniečių investuojamam kapitalui, atstatyti liberalų laikais prarastam užsienio investicijų pasitikėjimui. Santykiuose su jais betgi nebus prarastas Kanados autoritetas. Nedarbo problemai išspręsti yra būtinas Kanados vyriausybės bendradarbiavimas su provincinėmis vyriausybėmis. Šiuo reikalu B. Mulroney lapkričio 13 d. susitiks su visų provincijų premjerais. Tame susitikime bus paruošta darbotvarkė ministerio pirmininko ir premjerų konferencijai ekonominiams klausimams 1985 m. vasario 15 d.

Antroji spaudos konferencija įvyko po B. Mulronio susitikimo su trisdešimčia libe-

Naujasis vyskupas PAULIUS BALTAKIS (viduryje) po vyskupo šventimu. Jo dešinėje — vysk. V. BRIZGYS, kairėje — vysk. A. DEKSNYS, dalyvavę šventimų iškilmėse Portlando katedroje, Mainė valstijoje

Pranešimas iš Švedijos

Neduoti priešui ramybės

„Svenska Dagbladet“ apie gerai organizuotą baltiečių veiklą

Svarbiausias baltiečių išsėdėvins — neduoti priešui ramybės, neleisti sovietinei diktatūrai veikti tyliai ir slapta. Mūsų ginklai — tiesa, faktai, satyra. Taip sako istorijos mokslų daktaras Uldis Germanis, žymus Švedijos latvių veikėjas. Apskritai, baltiečius „Svenska Dagbladet“ laiko geriausiai organizuota ateivių grupe. Šiuo metu Švedijoje, minėto Stockholmo dienraščio žiniomis, gyvena apie 36.000 baltiečių, iš jų 32.000 estų, apie 3.200 latvių ir šimtinė lietuvių. Daugelis jų gerai išsilavinę, eina aukštas pareigas ir sėkmingai reiškiasi visuomeniniame švedų gyvenime.

Svarbiausia — per 40 metų Švedijoje mums pavyko išlaikyti savo tapatybę ir tautinį jausmą, teigia Heinrichas Markas, buvęs Švedijos estų tautinio komiteto pirmininkas. Šio komiteto metinis biudžetas siekia dešimt milijonų kronų, iš jų apie šėlis milijonus sudaro valstybinė švedų parama. Šiuo metu Estų tautinio komiteto biuras yra įsikūręs pačiame Stockholmo centre, Sergelio aikštėje, prie pat buvusių Švedijos parlamento rūmų, kur nuo šis metų pradžios vyksta Europos saugumo ir bendradarbiavimo pasitarimai.

Švedijos baltiečių veikla Maskvai yra rakštis. „Svenska Dagbladet“ rašo, jog KGB labai stengiasi infiltruoti ir suškaldyti baltiečių organizacijas. Nemažai sovietinių diplomatų buvo išvaryta iš Švedijos už tai, kad slapta rinko žinias apie baltiečius pabėgėlius. Tas jų pastangas sutrukdo švedų saugumas su baltiečių pagalba. Šiuo metu Švedijoje veikia apie 50 įvairių baltiečių kultūrinių bei politinių organizacijų.

Minėtasis estų veikėjas Markas teigia, kad Švedijos baltiečiai neprarado tikėjimo, kad jų šalys atgaus nepriklausomybę. To tikslą siekia dabar jau trečioji baltiečių karta Švedijoje. Markas prisime-

ralų paskirtų ministerių pavaduotojų, 14 patarėjų, 11 valdinių institucijų vadovų. Spaudos atstovams B. Mulroney pareiškė, kad daugelio jų laukia pasitraukimas iš darbo arba atleidimas. Jis betgi pabrėžė, (Nukelta į 8-tą psl.)

na, kad estai daugelį metų prašė paramos iš tuometinės socialdemokratų vyriausybės. Galop švietimo ministeris Ragnaras Edenmanas nusileido ir estų delegacijai taip pasakė: „Esu istorikas. Žinau tiek, kad visos diktatūros anksčiau ar vėliau žlugo. Todėl gausite paramą.“

Stockholme ir Goeteborge veikia latvių pradinė estų mokykla ir gimnazija. Jose yra 170 mokinių. Veikia ir pagalbinės mokyklos tiems estų vaikams, kurie lanko švedų mokyklas. Čia jie kelias valandas per savaitę mokosi savo gimtosios kalbos. Veikia estų šventovės, bibliotekos, archyvai, šokių, muzikos, vaidintojų grupės akademinių organizacijų, įvairios draugijos, knygų leidyklos, spauda.

Panašiai susiorganizavę ir Švedijos latviai, nors jų čia daug mažiau. Dr. Germanis teigia, kad jau šeštame dešimtmetyje Švedijos latviai pradėjo sistemingai rinkti ir skelbti žinias apie Baltijos kraštus. Šioje srityje daug nuveikė Švedijos latvių informacijos centras. Čia veikia ir reikišios ir latvių socialdemokratų, vadovaujami žymaus valstybininko Bruno Kalnino. Latvių socialdemokratų Švedijoje leidžiamas laikraštis „Brīvība“ labai erzina Sov. Sąjungos atstovus. Švedų visuomenė apskritai beveik nenutuokia, kokia aštri kova vyksta tarp latvių išeivių ir sovietinio režimo.

Švedijos baltiečių organizacijų veikla įvairiais būdais pasiekia gimtuosius kraštus, pasakojo dr. Germanis „Svenska Dagbladet“ korespondentui, nesileisdamas į smulkmenas, kaip tai praktiškai vyksta. Jis pažymėjo, kad sunku paremti tėvynėje vykstančią kovą, bet vis dėlto tai nėra neįmanomas dalykas.

Estų atstovas Markas savo ruožtu su pasitenkinimu pasakojo apie tai, kad Maskva neseniai išbarė Estijos kompartiją, o tai reiškia, kad ir po keturių dešimtmečių komunistinės propagandos ir valdymo Baltijos kraštuose tautinis pasipriešinimas nesiliauja. Ypač džiugina tai, kad pasipriešinime jautiausiai reiskiasi jaunimas, kuris ginasi nuo brukamo rusiškumo ir giną savo tautiškumą, sako Markas.

Švedijos baltiečių organizacijos palaiko glaudžius ryšius su savo didžiosiomis organizacijomis JAV-se, Kanadoje, Australijoje. Stockholmo estai ir latviai aprūpina žinias „Amerikos balso“ ir „Laisvės radijo“ programas. Geografinis artumas padeda jiems gauti daugiau žinių iš tėvynės, ir tai skatina Švedijos baltiečių veiklumą. Todėl neveltui Maskvos propaganda Stockholmą vadina „ideologinių priešų centru“, baigia straipsnį Stockholmo dienraštis „Svenska Dagbladet“ (1984. VIII. 22).

Lmb.

Pasaulio įvykiai

BRITANIJOS DARBIEČIŲ PARTIJA, SUSILAUKUSI SKAUSDAUS pralaimėjimo parlamento rinkimuose 1983 m., dabar savaitę trukusiame atstovų suvažiavime atsidūrė visiškoje kairiosios sparno kontrolėje. Daug šios partijos narių priklauso karininkų darbo unijoms. Ypač didelį svorį turi angliakasių unijos vadovas A. Scargillas, pradėjęs jų streiką š. m. kovo 12 d., kai valdžia nutarė uždaryti 20 nuostolingų kasyklų. Dėl jų uždarymo darbo būtų netekę 20.000 angliakasių iš bendro 183.000 skaičiaus. Ne visi angliakasiai įsijungė į A. Scargillo paskelbtą streiką. Britanijoje yra 175 anglies kasyklos. Streikas palietė tris ketvirtadalius kasyklų. Piktavimo linijose vyksta beveik nuolatinis karštųjų streikininkų susidūrimas su policija. Lig šiol buvo su-

rokai jaunesnės KGB mjr. Svetlana Ogorodnikova.

Pilna ambasada

Didžiuliu kariniu paradu komunistinė R. Vokietija atšventė 35-tąsias savo metines. Kompartijos vadovas E. Honeckeris, Maskvos priverstas atsaukti savo apsilankymą V. Vokietijoje, „Pravdoje“ paskelbtame pranešime prašė apie neįtraukiamus R. Vokietijos ir Sovietų Sąjungos ryšius, pabrėždamas, kad abi Vokietijos niekada nebus sujungtos. Kitokias nuotaikas atskleidė įvykiai Prahoje. Į V. Vokietijos ambasadą ten įsiveržė dviem grupėm iš R. Vokietijos pabėgusių 80 vokiečių, kurių eilėse yra net ir 20 vaikų. Jie pasiprašė politinės globos, pagalbos atvykti V. Vokietijon. Dėl tokio didelio netikėtų svečių būrio ambasada buvo priversta nutraukti savo darbą, užrakinti vartus ir duris. Įsiveržėlius bando susigrąžinti R. Vokietija pažadu, kad jie nebus baudžiami.

Sovietinė mina

Raudonojoje jūroje ir Sueso įlankoje minos pradėjo sproginėti liepos 9 d., pažaisdamas dešimtą dešimtą. Minų jieškojo JAV, Britanijos, Prancūzijos malūnsparniai ir minogaudžiai laivai. Vieną miną netoli Sueso kanalo rugsėjo 12 d. surado britai. Jos sprogimo aparatūra buvo išimta ir pasiųsta tyrimams Britanijoje. Rezultatai buvo žinomi dar prieš prez. A. Reagano ir sovietų užsienio reikalų ministro A. Gromykos susitikimą Baltuosiuose rūmuose, bet jų paskelbimas atidėtas vengiant politinės įtampos. Specialistai nustatė, kad mina yra sovietinės gamybos. Tai betgi neraiškia, kad minas buvo paleidusi Sovietų Sąjunga. Ir toliau įtariama Libija, ginklus gaunanti iš Sovietų Sąjungos. Galvosūkį betgi sudaro faktas, kad minos sprogenys turėjo tik ketvirtadalį tokiai minai įprasto svorio. Atrodo, minomis kažkas siekė politinio tikslą, pasitenkindamas nežymiu laivų pažeidimu, vengdamas jų paskandinimo. Tokiu betgi atveju minos turėjo būti specialiai užsakytos ir pagamintos.

Šiame numeryje:

Ginklus keičiant

Šaulių sukaktis išeivijoje ir dabartiniai jų ginklai

Neduoti priešui ramybės

Pranešimas iš Švedijos apie organizuotą baltiečių veiklą

Lietuvių laimėjimas tarptautiniame festivalyje

Toronto „Gintaro“ kelionė Britanijon ir užtarnautas laimėjimas

Šventasis Tėvas Kanados sostinėje

Didžiausias dėmesys svečiams ir Lietuvos vėliava gatvėje

Kaip rašytojo Čechovo novelėje

Būdingas rusų brožas — dideli, bet chaotiški planai

Teisybė kelia tautą, neteisybė žudo

Buvusio kalinio žodis aukštiesiems sovietų pareigūnams

Pietų Amerikos lietuvių nutarimai

Aštuntasis kongresas skatina stiprinti lietuviškąją veiklą

Šauliai Lietuvos laisvės sargyboje

Pirmosios kuopos išeivijoje trisdešimtmetis ir atlikti darbai

Lietuviškųjų studijų savaitė

V. Vokietijos lietuvių dienos ir aktualios jų paskaitos

Jo žvaigždė buvo muzika

Prisimenant A. Mikulskį kaip žymų muziką ir veikėją

Baltiečių jaunimo atstovai, suvažiavę į savo kongresą latvių stovyklavietėje netoli Toronto, demonstravo prie Toronto miesto rotušės. Nutraukė — plakatų nešėjai išsisi. Juos stebi gausūs praeiviai kanadiečiai

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, mėmė — \$25
(Amerikoje — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Lietuvos šventasis portugališkai

Kun. Pranas Gavėnas tarptautinėje knygų parodoje Brazilijoje

Š. m. rugpjūčio 26 d. baigėsi užtrukusi savaitę laiko VIII Pasaulio knygų paroda — "Bial", praėjusi su dideliu pasisekimu Sao Paulo Parque Ibirapuera parodų paviljone. Joje dalyvavo apie tūkstantį Brazilijos knygų leidyklų, daugelis kitų tautų įrengė savo skyrius. Pagal parodos rengėjų informaciją ("Camara Brasileira de Livro"), šios parodos dalyviai pardavė knygų už maždaug 800 milijonų kruzeirų.

Lietuvius parodos lankytojas turėjo progą patirti labai malonią staigmeną — atvykusį prie 96-ojo stendo, jį pasitikdavo kun. Pr. Gavėnas, kaip vienas tarp parodos šeimininkų, atstovaujančių "Editora Salesiana Don Bosco" knygų leidyklai. Tarp daugelio saleziečių leidinių ant svečiams paruošto stalo buvo paskleista visa eilė knygų tuo pačiu viršelio titulu: "Sao Casimiro — o Primeiro Santo Jovem Leigo da Era Moderna — 1458-1484". Tos knygos autorius kun. Pr. Gavėnas lietuviams davė po vieną egzempliorių su savo parašu.

Autorius rašė tą knygą porą metų, stengdamasis ją išleisti šv. Kazimiero 500 metų sukakties proga. Rašė portugalų kalba, kad galėtų pasiekti didesnę skaitytojų skaičių Brazilijoje ir kituose šios kalbos kraštuose, išskeldamas Šventojo asmenybę ir pagarsindamas Lietuvos vardą.

Peržvelgęs knygos turinį, skaitytojas atkreips dėmesį į skyrius, kurie aprašo šv. Kazimiero gyvenimą. Čia autorius stengiasi pateikti žinių, kurios tiksliai nusako Šventojo gimines kilmę ir giminytės ryšius tarp Gediminaičių ir Habsburgų dinastijų XV ir XVI š. Toliau autorius aprašo visus Šventojo gyvenimo įvykius, aplinką ir veiklą, kuri jį riša su Lietuva ir su Lietuvos-Lenkijos sostu.

Apžvelgęs religinį karaliaus gyvenimą, kanonizaciją, autorius baigia knygą Vilniaus ir šv. Kazimiero amžinojo poilsio vietas aprašymu.

Atspausdinta 5.000 egzempliorių. Daugelis brazilų grožinės literatūros veikalų yra išleidžiami maždaug tokio pat tiražo ribose, o lietuvių išleidžiamų knygų užsienyje atskiro leidinio tiražas turi pasitenkinti žymiai mažesniais skaičiais.

Knygos leidėjas yra saleziečių leidykla, kuri turi ir knygų platinimo tinklą, būtent 18 knygynų ir 41 paskirstymo centrą visuose Brazilijos miestuose. Tokiose sąlygose yra užtikrintas knygų pardavimas patčioje Brazilijoje ir jos anksčiau nesėkmingose kolonijose, ten kur veikia saleziečių centrai.

Knygos kaina yra 1.900 kruzeirų. Ją galima įsigyti, kreipiantis į "Mūsų Lietuvos" administraciją, Rua Juatindiba, 28 — Parque da Mooca — CEP 03124, Sao Paulo, Brasil. H.V.

Kviečiame Australijon!

Mes, Australijos lietuvių jaunimas, pranešame visiems lietuviams, kad Šeštasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas jau yra rengiamas ir įvyks Australijoje 1987-88 metais gruodžio-sausio mėnesiais.

Mes kviečiame visą lietuvių jaunimą dalyvauti šiame kongrese, tuo parodant mūsų norą vieningai dirbti tėvynės Lietuvos labui.

Mūsų tikslas — išlaikyti lietuviškumo ugnį mūsų širdyse, mūsų darbuose, mūsų gyvenime! Mes siekiame statyti tiltus, jungiančius visus lietuvius į vieną galingą sąjungą, kovojančią už Lietuvos nepriklausomumą ir tautos lygiateisiškumą kitų pasaulio tautų tarpe.

Mūsų priemonė — lietuvių ištienti ranka lietuviui, subūrinant mūsų jaunimą kongresan.

Mes tikimės, kad mūsų su rengtąs kongresas taps visų lietuvių pasididžiavimu.

Pradėdami darbą, tikimės ir laukiame visų lietuvių pritarimo bei paramos.

Lietuviais esame mes gimę, Lietuviais norime ir būti!

Birutė Prašmutaitė,
Australijos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė

Henrikas Antanaitis,
šeštojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso organizacinio komiteto pirmininkas

A+ A

SOFIJAI MALINAUSKIENEI

mirus Lietuvoje,

jos seserį MARIJĄ GVERZDIENĘ ir visą jos šeimą
nuoširdžiai užjaučiame bei kartu su ja liūdime —

M. ir S. Šetkai
P. ir J. Kalainiai

S. ir I. Tauterai
E. ir A. Kuraičiai

Z. ir A. Staugaičiai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISE TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume nesukubdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Toronto gintariečių grupė Britanijoje su turkų grupe, kuri taip pat dalyvavo varžybiniame meno festivalyje

Lietuvių laimėjimas tarptautiniame festivalyje

Toronto gintariečių dainos ir šokio sambūris laimėjo pirmą vietą Britanijoje, kur dalyvavo 21 krašto grupės

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Paskutinė diena

Liepos 27 buvo mūsų paskutinė varžybų diena. Buvome nusiteikę atiduoti visas jėgas, nors žinojome, kad varžysimės su geriausiomis grupėmis. Kategorija varžybų buvo didelių šokių grupių (iki 24 asmenų). Leista šokti du šokių per 8 minutes. Dalyvaujant 18 grupių, varžybos šios kategorijos buvo suskirstytos į rytinę ir pietinę sesiją. Iš kiekvienos sesijos 4 grupės patekė į baigmę penktadienio vakare.

Ilgai reikėjo jaudintis laukimo salėje, bežiūrint televizijoje, kai pirmos 8 grupės šoko. Galų gale atėjo mūsų eilė šokti "Jonkeli" ir "Aštuonyt". Buvome vadovų padrasinti atiduoti visas pastangas ir šokti publikai, o ne teisėjams. Taip pasiryžę, su šypsena pirmą kartą šokome laisvai. Ir vėl kantariai laukėm rezultatų. Vienas iš teisėjų iššęs ant scenos pranešė, kad tos grupės, kurios bus paminėtos, yra iškritusios iš baigmės. Visi klausėm ausis pastatę. Su kiekvienos grupės paminėjimu mūsų viltys didėjo. Klausėm ir klausėm ir netikėjome, kad mūsų ansamblio vardo negirdim. Sveikinomės iš džiaugsmo, suprasdami, kad patekom į baigmę.

Vakare, baigmės eiga buvo nustatyta loterijos būdu. Iš 7 grupių mūsų eilė buvo šešta. Dalyvavo prancūzai, turkai iš Anglijos, lenkai, portugalai, ispanai, mes ir danai. Rengėjai buvo perspėję, kad visų grupių vadovai ir keli šokėjai turėjo sėdėti pirmoje eilėje auditorijoje, laukti rezultatų ir priimti premiją, jeigu laimėtum.

Pagaliam laimėjimas!

Į šį koncertą visi bilietai buvo jau iš anksto parduoti. Publikai sėdėjo 1200 žiūrovų, o apatinėje laukimo salėje — visi programos dalyviai bei asmenys, kurie negavo bilietai. Tarp jų buvo ir mūsų šeimininkai, kurie per savaitę pergyveno mūsų laimėjimus ir nepasisekimus. Karštoje laukimo salėje apie 400 žmonių intensyviai susigrūdę prie video aparatų stebėjo programą, laukdami rezultatų. Staiga atėjus vertintojams, tylą užbūrė visus. Pradėjo taškų skaitymas: prancūzai 91 taškas, turkai 92, lenkai 93, portugalai 92, ispanai 94, Toronto "Gintaras" 95, danai 93. Laimėjome pirmą vietą, gaudami trofėją ir 300 svarų — \$550. Ašaros riedėjo iš džiaugsmo. Supratome, jog laimėjome ne tik Kanados, ne tik "Gintaro", bet ir Lietuvos vardu. Suėjome į ratą ir sudainavome "Lietuva brangi". Kitų tautų grupės nutilo, nesuprasdamos to jautraus momento.

Bet dar ne viskas! Kaip pirmos vietos laimėtojai turėjome dar kartą grįžti į sceną ir atlikti 4 šokių. Jautėmės kaip Dovydas, nugalejęs Galiotą. Laimėjimas buvo atžymėtas linksmavakariu, kuriame visos tautos šoko ir dainavo kartu. Teko susitikti asmenis, kurie įvertindami mūsų pasirodymą bei laimėjimą, kvietė atvykti į Edinburo fetivalį, Skotijoje

je ir į Freiburgą, V. Vokietijoje, 1985 m.

Taip praėjo penktos varžybų dienos. Pastebėtina, kad visas mūsų laikas nebuvo užimtas vien repeticijomis bei pasirodymais. Teko kaip "Gintaro" šeimai paminėti savo narių tris gimtadienius, aplankyti istorines vietas, pavalgyti "fish and chips", paragauti angliško alučio, pašokti disko tekose, pavažiuoti limuzinais. Matėm ištisas avių kaimes, Šiaurės jūrą, apleistus senovės kapus ir vienuolynus.

Skotijos lietuviai

Anksti rytą rinkomės prie autobuso, kuris turėjo mus vežti į Skotiją. Žinojome, kad globėjų ir mūsų rūpesčiai pasibaigė. Jautriai atsisveikino su šeimininkais ir varžybų miesteliu. Dabar laikas bus skirtas ne tik poilsiui, bet ir bendravimui bei koncertavimui Didžiosios Britanijos lietuviams.

Penkų valandų kelionė į Glasgovą buvo rami ir įdomi. Vieni pavargę snaudė po vakarykščio laimėjimo, o kiti stebėjo gražius gamtos vaizdus. Vėl matėm avinus, slėnius ir kalvas. Teko sustoti prie senosios Hadrianos sienos, statytos romėnų apsiginti nuo barbarų invazijų.

Po pietų pasiekėm Skotijos Lietuvių namus Glasgovo priemiestyje (Bellshill), kurie buvo statyti talkos būdu. Gintariečiai buvo sutikti vietos lietuvių ir pasodinti prie gražiai padengtų stalų užkandai.

Nespėję baigti repeticijos ir vėl buvome pakviesti šiltų pietų su šaltibarščiais.

Šeštadienio vakaro koncertas vyko gražioje gimnazijos auditorijoje. Atlikome 2 valandų programą, į kurią buvo atvykę žmonij iš tolimesnių vietovių. Šokdami ir dainuodami, mes jautėm žiūrovų šilumą ir entuziazmą, kuris pasireiškė ypač per kanklininkų "Lietuva brangi". Staiga išgirdome, kad visa publika prisidėjo niūniavimu.

Pasibaigus koncertui, p. Džidolikas padėjo ansambliui tardamas: "Mes likome didesni ir stipresni lietuviai". Jų lietuviška dvasia ir nuosirdumas reiškėsi ir priėmimu Lietuvių namuose. Sveikino J. Bliūdzius, dėkodamas už retą koncertą. Apsikeitėm dovanomis ir, grįžę į nakvynės vietas, jautėm jį lietuviško bendravimo ilgesį.

Po stiprių pusryčių sekanti rytą rinkomės tolimesnei kelionei. Radome didelį būrį lietuvių, kurie susirinko mūsų išlydėti. Dainuodami "Sudiev, sudiev", matėm jų ašaras ir jautėm jų draugystę. Prizadėjome vieną dieną sugrįžti ilgensiam laikui.

Londonas ir lietuviai

Ilgą buvo kelionė į Londoną — truko 8 valandas. Laikas trumpėjo, besidžiaugiant gamtovaizdžiais paskutinį kartą. Londono mieste apstojom universiteto bendrabutyje, Kensingtono rajone, netoli miesto centro.

Užsitarėmė laisvalaikio, apžiūrėjome miesto katedras, muziejus, meno galerijas, karalienės rūmus ir krautuves.

Liepos 31 d. ruošėmės koncertui Londono lietuviams. Salė buvo graži ir jauki — Commonwealth Institute. Prisirinko daug publikos iš įvairių vietovių: Nottinghamo, Bradfordo, Sheffields. Atvyko net ukrainiečiai šokėjai iš Derby. Taip pat atvyko iš Lietuvių sodybos autobusus, pilnas skautų stovyklautojų.

Nors atlikome ilgą programą, publika prašė "dar vieną šoki, dar vieną dainą". Pasibaigus koncertui, ansambličiai drauge su visa auditorija sudainavo "Lietuva brangi". Gilų įspūdį paliko Anglijos skautai, kurie atvežė ansambliui puokštę gėlių ir sveikinimą su stovyklautojų parašais.

Sekandį dieną kai kurie gintariečiai buvo nuvykę į Lietuvių sodybą aplankyti brolių ir sesių skautų stovykloje. Ten jie matė iškastą skautų stalą ir lauko virtuvę. Tai jiems buvo naujiena.

Lietuvių namuose

Rugpjūčio 1 d. susibūrėm Londono Lietuvių namuos, kur buvo paruoštas priėmimas gintariečiams. Po labai skanių vaišių sveikino Z. Juras, R. Juozalskis — jaunimo sąjungos pirm., J. Černius ir Lietuvių namų pirmininkas. Kiekvienas gintarietis buvo apdovanotas knyga "Britanijos lietuviai". Mes atsidėkodami įteikėm įreminimą "Gintaro" ženklą ir leidinį.

Po priėmimo teko aplankyti Londono diskoteką, į kurią bilietus parūpino jaunimo sąjunga. Tai buvo mūsų paskutinis pasilinksminimas Britanijoje.

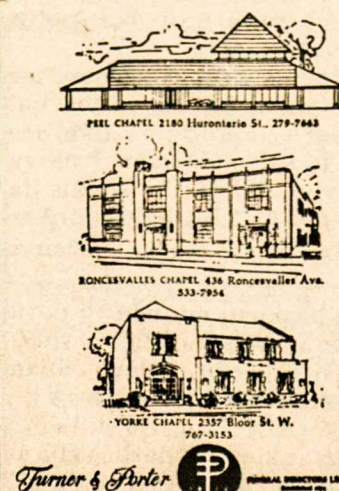
Rožės Toronte

Didesnė "Gintaro" ansamblio dalis išskrido namo ketvirtadienį. Kiti liko lankyti tolimesnių Europos vietovių. Pakilus lėktuvui, grįžo daug prisiminimų: varžybos, laimėjimai, naujos draugystės. Pavargę išlipome Toronto orauostyje. Vėl staigmena! Pasitiko mus ne tik tėvai, bet ir visas Toronto "Gintaro" ansamblio tėvų komitetas, įteikdamas rožes kiekvienam gintariečiui. Šis netikėtas nuosirdus sutikimas pradžiugino visus ir įtikino, kad pastangos bei laimėjimai tikrai buvo įvertinti mūsų visuomenės. Nuosirdus ačiū jums!

M.S., J.K., G.P.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

A+ A

BRONIUI VILIMUI

mirus,

jo žmoną ONUTĘ ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame —

E. Petrauskienė ir duktė
Vilija Robinson su šeima

O. A. Petrašiūnai
B. Simonaitienė

O. Vaitkūnienė su šeima

A+ A

STASIUI JUKNEVIČIUI

mirus,

jo žmonai KONSTANCIJAI, dukroms — RITAI SLAP-ŠIENEI ir GENEI ŠIMKIENEI bei jų šeimoms gilią užuojautą reiškia —

Pranas, Vaclovas ir Natalija Liačai

A+ A

STASIUI JUKNEVIČIUI

mirus,

jo žmoną KONSTANCIJĄ, dukras — RITĄ ir GENE su šeimomis bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

O. J. Ažubaliai
I. P. Baronai
St. Catharines, Ont.

O. V. Marcinkevičiai
O. P. Derliūnai

A+ A

ONAI BENDIKIENEI

mirus Vokietijoje,

duką ERIKĄ, jos vyrą ANTANĄ KURAITĮ ir jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

B. P. Balsai
A. J. Dainorai
J. Gudinskas

M. A. Gverzdžiai
F. S. Janušoniai
O. P. Meškauskai

K. P. Šukiai

A+ A

brangiai sesutei

SOFIJAI

netikėtai mirus Lietuvoje,

MARIJĄ GVERZDIENĘ ir jos vyrą ANTANĄ bei jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

B. P. Balsai
A. J. Dainorai
J. Gudinskas

F. S. Janušoniai
O. P. Meškauskai
K. P. Šukiai

A+ A

MARIJAI MISEVIČIENEI

iškeliavus amžinybėn,

skausmo valandoje nuoširdžiai užuojautą reiškiamo jos vyriui PETRUI, dukroms — GERTRŪDAI REPČIENEI, MARIJAI CHRLOVIČIENEI, ONAI ADO-MAUSKIENEI, sūnui POVILUI ir jų šeimoms —

R. Butkevičienė
G. L. Klevai
A. L. Koperskiai

A. Z. Pulianskai
S. P. Ročiai
B. B. Venslovai

A. Mikšienė

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Šventasis Tėvas Kanados sostinėje

Žvilgsnis į Jono-Pauliaus II kelionę po Kanadą ir atgarsius spaudoje

Triumfalinis Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II 12 dienų Kanados lankymas baigėsi 1984. IX. 19-20 Otavoje. Čia jis buvo sutiktas ne tik kaip pasaulio Katalikų Bendrijos, bet ir kaip Vatikano valstybės galva su atitinkamomis valstybės galvoms skirtomis iškilėmis. Kanados ministras pirmininkas Brian Mulroney ir generalgubernatorė Jeanne Sauve sutiko Šv. Tėvą Otavos karinės aviacijos orauostyje kartu su 500 kvieštų valdžios ir diplomatinių atstovų. Vakare buvo suruoštas oficialus priėmimas gen. gubernatorės rūmuose, kur vėl 500 kvieštų asmenų tarpe buvo visi ministeriai, diplomatinis korpusas, senatoriai, vyskupai ir kiti žymūs žmonės.

Kitą dieną, rugsėjo 20, tame pačiame orauostyje Šv. Tėvas buvo iškilmingai išleistas. Tarp 1,500 kvieštų žmonių buvo ne tik federacinės valdžios ministeriai, bet ir kiti krašto pareigūnai, per 100 Kanados vyskupų.

Min. pirm. Mulroney savo kalbose buvo santūrus, nedarė jokių politinių pareiškimų, buvo nuodėmų šeimininkas garbingam svečiui. Kanados vyriausybė parodė didelį palankumą ir teikė daug pagalbų organizatoriams — Kanados vyskupų konferencijai.

Valstybinė radijo ir televizijos bendrovė CBC plačiai ir detalai informavo per visas 12 dienų ir turėjo rinkinius komentatorius iš įvairių grupių. Televizijos programa buvo leidžiama satelito pagalba laisvai ir nemokamai pertransliuoti į visus pasaulio kraštus.

Laivu per miestą

Otavoje dalis renginių buvo kitokio pobūdžio nei kituose Kanados miestuose. Planuotajai vykusiai panaudojo Otavos kanalą Šv. Tėvo kelionei per Otavą stebėti. Aštuonis kilometrų jis plaukė specialiai įrengtu laivu, ir žmonės galėjo jį gerai matyti nuo abiejų kanalų krantų.

Terorizmui prieš žymius asmenis išsiplėtus, Šv. Tėvo saugumui užtikrinti laivo kabina buvo iš 4 cm. storio permatomo stiklo, atsparaus kulkomis.

Vyko ir savotiška gyvenimo ironija. Šv. Tėvo Otavoje tema buvo taika. Tuo tarpu jo saugumui buvo sumobilizuota 2,000 policijos ir saugumo asmenų. Jis beveik visą laiką keliavo, neperšaukdamo stiklo apsauginėse. Ką gi, JAV prezidentas R. Reaganas savo krašte Los Angeles olimpiadai atidarė sėdėdamas plastikinėje ložėje.

Minios pamaldose

Sekantį dieną Otavos upės pakrantėje Le Breton specialiai paruoštoje aikštėje įvyko iškilmingos pamaldos, į kurias susirinko apie 250,000 asmenų, nors rytas buvo lietingas ir porą valandų prieš pamaldas audringai lijo. Bet susirinkusieji buvo pasiruošę — turėjo skečius ir plastikinius apsiaustus. Prieš pačias pamaldas saulė vėl iškopė iš debesų.

Šv. Tėvui atnašaujant Mišias, altoriaus estradoje buvo 114 vyskupų iš visos Kanados. Prie labai gerai giedančio jungtinio choro prisidėjo ir susirinkusieji, kurie jau porą valandų prieš pamaldas "repetavo" kartu su choru, kad būtų aktyvūs pamaldų dalyviai.

Otavoje pamaldų ir pamokslų pagrindė buvo taika ir Kristaus palaiminimai. Visos apeigos buvo prancūzų ir anglų kalbomis, bet žodžius "Palaiminti taikdariai — jie bus paskelbti Dievo vaikais" pats Šv. Tėvas perskaitė 9 kalbomis (indėnų, eskimų, lenkų, ukrainiečių, italų, ispanų, portugalų, vokiečių, arabų), visiems susirinkusiems kiekvieną kartą atsakant giedojimu "aleliuja, aleliuja".

Komunija ministeriams

Otavos arkivyskupo J. A. Plourde pakviesti šimtas asmenų priėmė Komuniją iš Šv. Tėvo rankų. Atstovai buvo parinkti iš įvairių grupių, jų tarpe buvo valdžios ir parlamentų atstovų, kaip min. pirm. Mulroney, gen. gub. Jeanne Sauve, Otavos burmistrė M. Dewar, ir daug eilinių žmonių. Buvo pakviesta ir keletas tautinių grupių atstovų. Lietuviams atstovavo Juozas ir Danutė Daniailai.

Lietuvių katalikų misijos kapelionas kun. dr. V. Skilandžiūnas buvo rezervuotoje specialioje sekcijoje. Lietuviai pastaraisiais metais aktyviai dalyvavo arkivyskupo rengiamose etninėse pamaldose, surengė šv. Kazimiero minėjimą arkivyskupijos katedroje, dalyvaujant pronuncijui Angelo Palmas.

Tautinės grupės

Šiaip Otavoje planuotojai nenumatė jokių kitų organizuotų etninių grupių atstovavimo ar pasirodymų. Pats Šv. Tėvas keliomis progomis ir Otavoje kalbėjo apie Kanados tautinį įvairumą ir daugiakultūriškumą, pagirdamas Kanados politiką šiais klausimais. Aukų įteikimo svarbiausias momentas buvo atnešimas 4 marmorinių plokščių pašventinimui. Jos bus įmūrytos keturiuose statomose šventovėse.

Lenkai jau dveji metai stengėsi, kad Jonas-Paulius II atvyktų į pirmą lenkų parapiją Kanadoje Wilno, apie 150 km į vakarus nuo Otavos, arba juos specialiai paminėtų Otavoje pamaldų metu. Būdamas kardinolu, dabartinis Šv. Tėvas, 1969 m. lankėsi Kanadoje, buvo Otavoje ir miestelyje Wilno. Otavos spaudoje daug kartų buvo rašoma apie jų norus, bet iškilmių planuotojai nepriėmė lenkų pasiūlymo ir jiems paskyrė keliolika vietų sekcijoje arti altoriaus. Lenkai pamaldų metu susirinkusioje minioje buvo išlekę keletą lenkiškų vėliavėlių ir turėjo didoką plakatą su įrašu — lenkiška parapija Wilno. Ketvirtadienio rytą, rugsėjo 20, lenkų parapijos jaunimo choras susirinko prie nunciatūros rūmų, giedojo lenkiškas ir angliškas giesmes. Popiežius, vykdamas į susitikimą su rengėjais, juos pasveikino ir palaimino.

Kelioms Otavos lietuvaitėms moksleivėms kilo mintis pasirodyti su lietuviška vėliava. Tai padarė Rasa Jurkutė ir Liina Radziūtė. Jos atsisotė prie pagrindinio kelio pamaldų aikštėje, kuriuo popiežiaus autovežimis važiuavo du kartus. Pravažiuojantis popiežius pastebėjo į jį ištiestą ilgą lietuvišką vėliavą ir jas palaimino.

Pas vienuoles

Kiekviena Šv. Tėvo minutė toš pusantros dienos metu Otavoje buvo užimta. Dvi valandas praleido su 110 Kanados kardinolų, arkivyskupų ir vyskupų, kalbėdamas apie pagrindinius Katalikų Bendrijos principus. Kai kurios Šv. Tėvo pažūros, kanadiečių pasauliečių akimomis, yra stiprokai konservatyvios. Tarp kitko jis pabrėžė maldos jėgos galią ir reikalingumą dažninti pamaldų lankymą.

Specialios uždaros Mišios, atnašautos Jėzaus-Marijos tarnaičių vienuolyne Hull, Que., buvo vienintelis formalus susitikimas su vienuolėmis Kanadoje. Šios 47 vienuolės gyvena visiškai uždara atskyrelių gyvenimą vienuolyne, kur malda ir meditacija užima daug dienos valandų. Jonas-Paulius II vienuolėms pareiškė: "Jūsų pasirinkimas gal stebina ar net ir erzina pasaulį, bet jūs turite specialią vietą Katalikų Bendrijoje. Jūsų pasirinktas gyvenimo būdas yra nesugriaukiamas tikėjimo liudijimas".

Vertintojų balsai

Bene daugiausia Jono-Pauliaus įtaiga ir patrauklumas

Toronto lietuviai choras "Volunge", vadovaujamas muzikės DALIOS VISKONTIENES, dainuoja slovakų katedros šventinimo iškilmėse, belaukiant Šv. Tėvo JONO-PAULIAUS II

išryškėjo Otavoje, kur gyvena 400,000 žmonių. Jų tik pusė yra katalikai. Tuo tarpu abiejų dienų masiniuose renginiuose buvo po 250,000 dalyvių. Nemažai maldininkų atvažiavo iš artimesnių Ontario ir Kvebeko miestelių, net iš Amerikos. Iš Ogdenburgo vyskupijos organizuotai atvyko 3,000. Visų oficialių priėmimų salės buvo užpildytos.

Vaizdžiai Šv. Tėvo vizito reikšmę apibūdino žurnalistas Ken MacQueen ("Ottawa Citizen", 1984. IX. 21). Štai keletas ištraukų iš jo komentaro.

"Jis sujaudino kanadiečių širdis ir sielas... Ginklai dar bus gaminami ir panaudojami. Prancūzai, indėnai, eskimai ir baiktūs naujieji imigrantai dar vis jau kitų tendencingumą jų atžvilgiu ir turės kovoti dėl savo kultūros išlaikymo. Paliegliai dar vis šluostys ašaras, o daugelis senesniųjų gyvens paskutinius savo metus, jausdamiesi mažai reikalingi ir vieniši."

"Dvylika dienų Jonas-Paulius skelbė kanadiečiams savo mintis apie geresnį pasaulį. Jam plojo. Jam kėlė ovacijas. Jie meldėsi. Jie verkė. Ir dabar, kai jis išvyko, turbūt gyvenimas eis maždaug taip, kaip ir anksčiau. Bet tai nereikia, kad vizitas neturėjo reikšmės, nes žmonės klausė ir mąstė. Jie negalėjo išsengti. Radijas, televizija, laikraščiai, pasaulietiška (kartais ciniška) spauda rekordavo kiekvieną jo žingsnį, kiekvieną jo judesį. Ir šioje vis daugiau pasaulejančioje visuomenėje Jonas-Paulius buvo proga, nors ir trumpa, pamatyti apie aukštesnius idealus ir jų siekti".

Šv. Tėvas Kanadoje palietė daug religinių ir socialinių problemų; nemaža dalis jų yra kontraversinės, ypač JAV-se, Kanadoje ir net ilgaamžėje katalikybės tvirtovėje Kvebeke. Vis dėlto Šv. Tėvo vertintojai ir kritikai, net nekatolikai, nekriščiūnai, rodė pagarbą jo tvirtam nusistatymui išaiškyti pagrindinius religinius principus.

Kanados vyskupų konferencijos pirm. vysk. John Sherlock laiko Šv. Tėvo viešnagę ypatingai pašėkusia. Anot jo, "Šv. Tėvas pradėjo naują ir stiprią Evangelijos skelbimo erą kanadiečiams".

* * *

Popiežiaus trimfalinio vizito Kanadoje ir jo nepaprasto poveikio milijonams kanadiečių perspektyvoje ryškėja, kiek daug reikšmės lietuviams ir Lietuvai turi Jono-Pauliaus II šv. Kazimiero 500 metų sukakties minėjimas Vatikano bazilikoje kovo 4 ir specialios Mišios bei lietuviškas žodis Lietuvai rugpjūčio 25, kurie sukėlė didelį atgarsį pasaulinė spaudoje.

Ar tikrai tai suprantame ir tikslingai panaudojame?

J.V.Dns.

Pianino technikas

A. BRIČKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant.
Skambinti 762-6128 Toronto.

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis.
Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Lietuvos vėliava (kairėje) Otavoje pravažiuojant Šv. Tėvui Jonui-Pauliui II

Kaip rašytojo Čechovo novelėje

Būdingas rusų tautos bruožas - dideli nerealių planai. "Aušra" 39 nr.

A. Čechovo novelėje "Namas su mansarda" vaizduojamas kaime vasarojantis dailininkas, kuris atsitiktinai sustinka su kaimynystėje gyvenančiomis dvarininkaitėmis Volčianinovaitėmis, o vėliau ir pats ima lankytis jų namuose. Taip jis iš arčiau susipažįsta su abiem seserim, pamato kokios jos skirtingos, kuo gyvena vyresnioji Lidija ir jaunesnioji Zenia.

Lidija — griežta, sausa, praktiška ir veikli. Ji mokytoja vietinėje žemės ūkio mokykloje, dalina žmonėms knygas, teikia jiems medicininę pagalbą, rūpinasi vietos visuomeniniais reikalais. Ji mato aplink esantį blogį ir stengiasi su juo kovoti visomis jai prieinamomis priemonėmis.

Zenia laikosi nuo šios veiklos nuošaliai, daugiausia skaito. Lidija nepakentčia dykinėjimo, nemėgsta tų, kurie į dalykus žiūri kitaip nei ji pati, jaučia antipatiją ir pačiam dailininkui, kurio vardu vyksta pasakojimas.

Ir štai kartą šis pažiūrų priešingumas tarp Lidijos ir svečio menininko išsiliesia atviru ginču. Kai Lidija pareiškia, kad Maloziomove reikalingas medicinos punktas, kad ten "praėjusią savaitę gimdydama mirė Ana", dailininkas pratrūksta įrodinėjimais, kad nereikia nei medicinos punktu, nei knygelių, nei mokyklų, nei vaistinėlių, kad tai yra "tik įrankis kitiems pavergti". Vietoj šių konkrečių ir praktinių dalykų ima kalbėti apie plačius ir toli siekiančius pakeitimus, fizinio darbo panaikinimą, siūlyti bendrom įgėjom įieškoti tiesos ir gyvenimo prasmės. Ima kritikuoti mokslą ir meną, jei jie siekia praktinių tikslų. Ilgoje tiradoje išsiliesia noras staiga ir iš pagrindų pakeisti visą gyvenimą, žmoniją pakelti į kažkokią aukštesnę pakopą, kurią jie nereiškėtų ilgai dirbti, turėtų laiko domėtis dvasiniais reikalais...

Idomi ir būdinga tirada. Tai lyg savotiškas rusiškos dvasios išsiveržimas. Gražūs sumanymai, dideli planai. Bet tokie negyvenimiški, taip toli nuo tikrovės... Tai lyg namo statymas pradėdant nuo stogo, lyg bandymas parašyti knygą nenaudojant raidžių. Didingi užmojai, virsta nerealiais svaičiojimais. Geri norai, tampa kliūtimi gyvenimo pataisymui. Šis rusiško charakterio bruožas, šis noras padaryti labai greit, labai daug ir viską iš karto, o drauge nesugebėjimas pramatyti paprastų dalykų, nemokėjimas tvarkingai dirbti, neišsėjęs, organizuotumo ir tikslumo stoka, — visa tai neša skaudžias pasekmes, stabdo tikrąją pažangą, žlungdo rimtas ir apgalvotas pastangas, užuot pagerinusi gyvenimą, jį tik pablogina...

Tai nuolatinė grėsmė, amžiais besikartojanti rusų tau-

tos istorijoje. Ši tauta niekuomet nekūrė ramiai, tvarkingai, nuosekliai. Užtat čia pilna didelių suolių, staigių posūkių, pradėtų ir nebaigtų darbų bei reformų. Ir viskas vykdyta su baisiu triukšmu, bildesiu, kraujo praliejimu, kaulų laužymu.

Ivanas Žiaurusis negalėjo tvarkyti valstybės be dabartinio saugumo protektorių — "opričnikų", be ištisų Rusijos sričių (Novgorodo ir Pskovo) nusiaubimo.

Aleksiejaus I laikais vykdyta Ortodoksų Bažnyčios reforma neapsiėjo be šnervių lupimo ir kitokio persekiojimo. Petras I Rusijos kultūrinio pradžio vykdyti labai jau ne kultūringomis priemonėmis, nesigailėdamas ne tik bajorų barzdų ar jų drabužių rankovių, bet ir tūkstančių valstiečių gyvybių, kurių kaulai išlisi po Petrapilio-Leningrado pastatų pamatais.

Dauguma šių reformų netrukus vėl būdavo užmetamos, ir Rusija vėl, lyg stovinčio vandens bala, morksodavo be pažangos ir tikrų reformų, o po jos pamatais kaupėsi atsilikimo balastas, degamoji medžiaga revoliuciniam gaisrui. Po ilgesnio sustingimo XX š. pradžioje plykstelėjo net dvi revoliucijos, pasibaigusios bolševikų perversmu, baisiais grovimoais ir tariamu progresu, po kurio vėl seka visiškas sustingimas ir sustabarėjimas visose dvasinio ir visuomeninio gyvenimo srityse. Šiek tiek juda tik technika, ir tai daugiausia Vakarų technikos pažangos dėka (kai ką nuperkant, kai ką nusikopijuojant, kai ką pavagiant...).

Čechovas, kaip talentingas rašytojas, pagavęs šį rusams charakteringą bruožą ir galbūt nejučiom, tarp kitko, gal net visai ką kita norėdamas pasakyti, ir atskleidė vienoje savo novelių. Šis bruožas, šios novelės veikėjo mintys, išsiliesios menininko tirada, gal ir nėra kurninio pagrindinė idėja. Ji išskyla ir išryškėja daugiau kaip antitezė Lidijos idėjai, jos veiklumui ir praktiškumui. Ji ir nutraukiama sausu ir kietu Lidijos posakiu: "Panašios rūšies dalykėliai kalbami paprastai tada, kai norima pateisinti savo abejingumą. Neigti ligonines ir mokyklas lengviau, negu gydyti ar mokyti".

Žinoma, nei Lidija negali paneigti, kad dailininkas savo kritika pasakė daug tiesos. Skurdas, vargas, nepakeliamas darbas, laisvės stoka, visa ta prievarta paremta santvarka negali būti ginama ir nekeičiama. Visą laiką atsilikusiai Rusijai reikėjo pažangos, kitimo, reformų. O jos nelaimė buvo ta, kad tų reformų, to kitimo ir pažangos kaip tik nebuvo. Bet pažanga, reformos, tobulėjimas atsiranda ir vyksta tik dirbant, konkrečiai ir kietai dirbant, o ne svaičiojant, planuojant, kalbant. Tuo tarpu anų meto rusų inteligentija kaip tik daug svajojo, planavo ir kalbėjo. Konkrečių darbų buvo labai maž. Užtat kaupėsi labai daug konkretaus blogio. Tai davė savo rezultatus, nes blogis gimdo tik blogį...

Istorija kartojasi. Ir komunistų valdomoje Rusijoje, prie kurios savo nelaimė šiuo metu yra prikaustyta mūsų tauta, padėtis panaši. Viskas sustingę, sukaulėję. Žmonės pavergti, apie dvasinę laisvę ir dvasinį gyvenimą nėra ko ir galvoti. Būtina viskas gerinti, viskas keisti, tik, deja, nedaroma nieko. Šiandien visi pažangieji Sov. Sąjungos žmonės, tos mūsų dienų Lidijos, siūlančios kai ką pakeisti, pagerinti, nutildomos ir atsiduria Gulage.

P. Artimaitis

Teisybė kelia tautą, neteisybė žudo

Buvusio kalinio ir kovotojo už žmogaus teises raštas aukštiesiems pareigūnams okupuotoje Lietuvoje. Jis paskelbtas "LKBK" 63 nr.

Lietuvos TSR prokurorui, Lietuvos TSR valstybinio saugumo pirmininkui

LAPIENIO Vlado, Antano, gvy. Vilniuje, Gelvonų 47-7

Pareiškimas

"Kiekvienam valia kalbėti ir rašyti viską, kas jam patinka, be mažiausių suvaržymų", sakė bolševikų (dabar komunistų) partijos įkūrėjas (R. 10 t., 195, lietuvių kalba, p. 29).

Po Spalio revoliucijos ši partija, paėmusi valdžią į savo rankas, konstitucijoje paskelbė: "Visiems piliečiams pripažįstama religinės ir antireliginės propagandos teisė" (Jaroslavskis "Apie religiją", 1959, Vilnius, p. 27). Šioje konstitucijoje deklaruojamas visų piliečių lygiateisiškumas, nepriklausomai nuo santykio su religija. O kai ši partija įsitvirtino valdžioje, paskelbė naują konstituciją, kurioje jau deklaruojama tik teisė vesti ateistinę propagandą" (52 str.). Šioje konstitucijoje tikintieji jau diskriminuojami, nes jiems paneigta religinės propagandos teisė. Be to, tame pačiame konstitucijos straipsnyje paskelbta: "Kurstyti nesantaiką ir neapykantą ryšium su religiniais kultais draudžiama". Tai irgi diskriminuoja tikinčiuosius, nes kurstyti nesantaiką ir neapykantą ryšium su ateistine propaganda konstitucija nedeklaruoja. Taigi konstitucijos 52 str. niekais paverčia konstitucijos 34 str. skelbiamą lygiateisiškumą. Iš čia ir kyla aibes konfliktinių situacijų tarp tikinčiųjų piliečių ir valstybės.

Ir kol šis klaida nebus ištaisyta, Lenino žodžiais tariant, kol to nėra padaryta, bet kokie žodžiai apie pakantumą, apie religijos laisvę bus pasigailėtinas žaidimas ir negarbingas melas!" ("Patvaldytė svyruoja"... pilnas raštų rinkinys V, 1978, 7 t. 121).

Dažnai girdime iš bedievių lūpų radijo bangomis, televizijos laidose, o ypač gausu spaudoje nepagarbių, neteisingų atsiliepimų Dievo, Katalikų Bažnyčios adresu, profanuojamas Kristaus mokslas, neteislingai aiškinamos tikėjimo tiesos, gausiai liejasi neapykanta, šmeižtai popiežiaus, vyskupų, kunigų, vienuolių adresu, girdime ir spaudoje skaitome tikinčiųjų jausmų įžeidinėjimų, tikintiesiems labai dažnai bei pagrindo verčiamos blogybės. Trumpai tariant, kai valdžios remiami ir skatinami bedieviai (ateistai) kovoja masinės informacijos priemonėmis prieš Dievą, Katalikų Bažnyčią, tikintieji privalo gintis.

O kokiomis priemonėmis gintis? Valdžia tikintiesiems gentis masinės informacijos priemonėmis neleidžia. Tikintieji ginasi "LKBK", viešai iškeldami jiems daromas skriaudas LTSR baudžiamojo kodekso būtiniosios ginties būklėje, t.y. ginant visuomenės (šiuo atveju tikinčios visuomenės) interesus nuo puolimų, išpuolių, jei tik nebuvo peržengtos ribos. Kadangi ateistai puolimui prieš tikinčiųjų visuomenę naudoja masiniu tiražu spausdinamus (periodika) leidinius, brošiūras, knygas, radiją, televiziją, o tikintieji ginasi tik rašomąja mašinėle parašytu vos keliolikos puslapio mažo tiražo leidinėliu "LKB Kronika", tai savaime

aišku, kad katalikai neperžengia būtiniosios ginties ribų. Todėl kaltinti katalikus dėl "LKB Kronikos" leidimo ir platinimo nėra jokio pagrindo, nes jie tai daro būtiniosios ginties būklėje.

1975 m. liepos 2 d. "Tiesoje" rašoma: "Ispanijos fašistinės diktatūros metais, siaučiant žiauriam terorui ir represijoms, buvo likviduoti politiniai, socialiniai ir ekonominiai ispanų tautos ikkovojiimai... Dar 1939 m. visų politinių partijų veikla, išskyrus valdančiąją partiją, buvo uždrausta... Kai kurie kulto tarnai savo pamoksluose padaro aštrius antivalstybinius pareiškimus..."

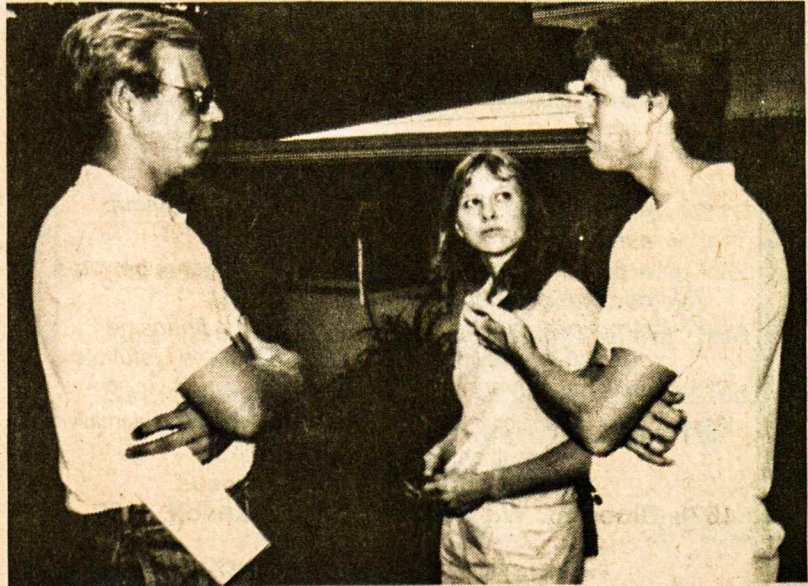
J. GRIGULEVIČIUS knygoje "Vatikanas XX amžius", išleistoje Vilniuje, 1982 m., p. 138, rašė: "Įvykiai nacistinėje Vokietijoje klostėsi panašiai, kaip ir fašistinėje Italijoje. Tačiau Musolinis vis dėlto nesirijo galutinai nutraukti ryšių su Bažnyčia ir pasirinko kompromiso, Vokietijos fluoreris pripažino tik tokią Bažnyčią, kuri šaukė "Hail Hitler!" Katalikiškosios organizacijos buvo užvaldytos nacistų, visi bažnytininkai paversti trečiojo reicho tarnais, Centro partija — išvaikyta. Tuos, kurie priešinosi tokiai politikai, nacistai grūdė į konclagerius ar tiesiog žudė.

Caro valdžia Rusijoj ir Vokietij savo valdymo laikais Na-vietijoj stiprino represijas prieš kitamincius — baidino žmones, stengėsi fiziškai susidoroti su jais, tikėdamiesi konfliktus sureguliuoti jėga ir tuo būdu brido į dar didesnės krizės iki galutinai žlugo. Todėl aiškiai matome, kad šiandien reikalinga ne priešpauda, ne suvaržymų, užgnaužimo, didesnių bausmių plėtimo, o demokratijos reformos, jų tarpe lygių teisių ir laisvų suteikimas visiems gyventojams, kaip skelbiama Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje bei kituose žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių dokumentuose. Ir kad tos teisės būtų ne popieriuje, bet gyvenime.

Kiekvieną parengtinio tardymo dieną vis labiau aiškėja, kad teisingumą nugali piktlumas, neapykanta ar net kerštą. Kaskart vis labiau ryškėja, kad stiprėja noras jei ne sunaikinti mane, tai nors apriboti mano laisvę, primesti savo įsitikinimus, kurie iš esmės prieštarauja laisvės įgyvendinimui.

Savo darbe vadovavausi prigimtinė teise, Dievo ir Bažnyčios įsakymais, šalies konstitucijos 34, 39, 49, 50, 52 straipsniais ir kitais viešai paskelbtais tarybiniais įstatymais, Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos atitinkamasis straipsniais, o ypač straipsniu, kur sakoma — "Kiekvienas žmogus turi turėti visas teises ir laisves, skelbiamas šioje deklaracijoje, ir neturi būti daroma jokie skirtumo, remiantis politiniu, teisiniu ar tarptautiniu statusu", 19 str. "Kiekvienas žmogus turi teisę į įsitikinimų laisvę ir teisę laisvai juos reikšti; šita teisė apima laisvę be jokių kliūčių laikyti savo įsitikinimų ir laisvę įieškoti, gauti ir platinti informaciją bei idėjas bet kuriomis priemonėmis, nepriklausomai nuo

(Nukelta į 8-tą psl.)

Baltiečių jaunimo atstovai svarsto 1985 m. vasarą rengiamą Baltiečių laisvės ir taikos laivo ekskursijos planą. Iš kairės: GINTARAS GRUŠAS, ANITA GRAUDINŠ ir MARIS GRAUDINŠ

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

NELEMTOJI "MONTANA"

Gintautas Staliošis ir Kęstutis Mataitis "Komjaunimo tiesos" 101 nr. paskelbė pranešimą "Ak, Montana, Montana..." apie džinsų (jeans) gamintojus Šiauliuose. Juos siūvo Romas Sobotas ir Romualdas Šandoris, sagas bei užsienio firmų ženklus pagamindavo Šiaulių televizorių gamykloje dirbantys frezuotojai Viktoras Amontas, Alvydas Stungys, tektinėjai Antanas Baltrušis, Jeronimas Žaliauskas, Edmundas Gailevičius, graveris Edvardas Livonas. Vėliau įsijungė ir kai kurie kiti televizorių gamyklos specialistai. Ypač buvo gražūs metaliniai trikampiai su užrašu "Montana". Kai pagaliau milicininiai susidomėjo džinsais, kratos metu į jų rankas pateko gausybė metalinių "Montanos", "Levi's" ir "Wrangler" emblemų, sagų, bei kniedžių, trafaretų tų firmų medžiaginėms etiketėms. Liaudies teisme laisvės atėmimo bausmės susilaukė — V. Amontas, A. Stungys, K. Puzaras ir J. Kurkietis. Dviem pastariesiems bausmės vykdymą teismas atidėjo dvejiems metams. Kiti "džinsinės" istorijos veikėjai — E. Livonas, V. Dabšys, J. Žaliauskas, A. Baltrušis ir E. Gailevičius perduoti draugiškiems savo darboviečių teismams. Administracinė Šiaulių miesto vykdymo komiteto komisija spres siuvėjų R. Soboto ir R. Šandorio likimą.

MODERNI PIRTIS

Kauniečiai seneniai susilaukė rūmus primenančios modernios pirties, priklausančios buitinių patarnavimų įmonei "Varsa". Lankytojai eina kaitintis į sauną ar vonatuvę. Seimos gali užsisakyti atskiras maudymosi kabinas su mažyte sauna ir mikrobais. Galima maudytis ir bendrame baseine, lįsti po cirkuliariu dušu, stoti po vandens kaskadoms, lepinėti pušų voniose. Iš vyrų skrybiaus pasiekiamas aklas baras, iš moterų — pieno kavinė. Pirtyje taigpi yra poilsio ir žaidimų salės, kirpykla, grožio salonas. Klientams išskalbiami, išlyginami baltiniai, skal maudosi, pataisomi batai. Naujosios buitinės įstaigos vedėja Jūratė Lazauskienė džiaugiasi svečiais, kurie ateina ne tik maudytis, bet ir susipažinti su modernia pirtimi. Esą pirtyje jau lankėsi Vilniaus buitininkai, netgi buvo atvykęsi ir latvių delegacija iš Jelgavos. Lankytojų ir klientų, įėjusių į pirtį, laukia žydras baseino vanduo, meniški šviestuvai, vešlūs žalumynai, keramikiniai horel-jefai.

"VĖJELIS-5"

Spaudoje pranešama, kad tobulėnusi elektrinius džiovinčius rankoms "Vėjelis-5" pradėjo gaminti Utenos laboratorinių elektros krosnių gamykla. Naujieji aparatai yra automatiniai — tereikia priartinti rankas prie "Vėjelio", ir jis tuoj pats įsijungia. Šilta oro srovė plūsta tol, kol žmogus neatitraukia rankų. Aparato valdymo schema montuojama iš radijo detalių.

V. Kst.

FOTOMĖGĖJAMS

Į naujas patalpas Laisvės alėjoje persikėlė Kauno fotopreškių parduotuvė. Vedėjos Ramintos Čaplikienės pranešimu, ji dabar turi dvi sales. Vienoje prekiaujama laboratoriniais reikmenimis, kitoje — fotoaparatais ir projekcinėmis aparatūra. Yra įsteigta techninio patarėjo kabinetas. Vitrinose pirkėjai gali susipažinti su prekių pasiūla, pasirinkti jiems reikalingas.

NUBAUDE CHULIGANUS

Algimantas Kartočius "Tiesos" skaitytojus 212 nr. supažindina su senesniais nubaustais Kazlų Rūdos chuliganais. Esą į "Silo" restoraną po darbo dienos užsuko pavakarieniauti grupė statybinių, atvykusių iš Panevėžio. Ramią aplinką ir gerą nuotaiką sudrumstė salėn įgriuvę neblaivūs Kazlų Rūdos gyventojai — Robertas Mickus, Arvydas Sauska, Vladas Tautinskas ir Stasys Lenkaitis. Jis apstojo tris jaunas moteris prie vieno staliuko, nekviesti bandė atsistoti greta, bet jos nesileido į kalbas. Neblaivūs jaunuoliai bandė sudrausti netoliese sėdėjus statybinius. Prie jų tada pradėjo kibti agresyviai nusiteikęs S. Lenkaitis. Vienam pasiūlė išeiti į lauką su juo pasikalbėti akis į akį. Statybinių kas išėjo ir S. Lenkaitiui paaiškino, kaip reikia elgtis viešojoje vietoje. A. Kartočius pasakoja: "Nepatenkintas pokalbiu S. Lenkaitis suorganizavo būrį peštukų ir su jais vėl įsiveržė į restoraną sale. Chuliganai užpuolė prie staliuko besėdintius ir besišnekučiuojančius panevėžiečius. Apie dešimt minučių restoranė tęsėsi muštynės. Buvo sudaužyti indai, sulaužyti baldai, sutrukdytas žmonių poilsis. Tik įsikišusių milicijos pareigūnams, muštynės buvo nutrauktos, ir chuliganai išsinešdino. Po to grupę chuliganų laukė iš restoraną išsinešančių panevėžiečių, kuriuos vėl užpuolė, žiauriai sumušė ir sužalojo. Išsistačius chuliganai, ištūžio pagauti, keliose užpuolė vieną panevėžietį. Partrenkę ant žemės, spardė negalinčius apsiginti žmones. Buvo sužaloti pirmą kartą gyvenime sutikti žmonės, kurie užpuoliamas nieko blogo nebuvo padarę..." Liaudies teismas Stasį Lenkaitį nubaudė laisvės atėmimu 6 metams, Vladą Tautinską ir Robertą Mickų — 5 metams 6 mėnesiams, Virginiją Sūnelaitį — 5 metams, Arvydą Sauską — 4 metams. Bausmė jie turės atlikti sustiprinto režimo pataisos darbų kolonijoje. Antaną Mazetį, apgailestavusį savo kalte, nuteisė laisvės atėmimu 3 metams, bet nuo bausmės lygtinai atleido. Jam bus parūpinas darbas nuosprendį vykdančių organų nurodytoje vietoje. Nuteistieji turės padengti nukentėjusiems padarytą žalą, valdines nukentėjusiųjų gydymo išlaidas. Kažkodėl visiškai neminimi milicininiai, sustabdę muštynės restoranė ir ten nesuėmę chuliganų, leidę jiems užpuolinti pavežiečius lauke.

Kviečiame Hamiltono, Toronto ir apylinkių lietuvius į

Hamiltono lietuvių pensininkų klubo veiklos 10 metų sukaktį ir pensininkų namų —

"RAMBYNO"

atidarymo bei pašventinimo iškilmes

š. m. spalio 21, sekmadienį, 3 v.p.p., "Rambyne", 1880 Main St. W. ir 5 v.p.p. Jaunimo centre, 48 Dundurn N.

Jaunimo centro salėje ta proga rengiamas pokylis su menine programa, kurią atliks solistai ANITA PAKALNIŠKYTĖ, V. VERIKAITIS, "Aukuro" aktorai — E. DAUGUVIETYTĖ-KUDABIENĖ ir K. BUNGARDA. Akompaniatorius — muz. J. GOVĖDAS. Programos pranešėja — L. STUNGEVIČIENĖ.

Pokilyje bus apvalūs stalai, šilti pietūs su vynu, baras ir pokštelių muzika. Į pokylį bilietai gaunami pas K. Mikšį tel. (416) 529-8593 ir pas B. Pakalniškį tel. (416) 527-1028. Jų galima įsigyti kiekvieną sekmadienį po pamaldų Jaunimo centre. Bilieto kaina — \$20 asmeniui.

Iškilmėse yra pasižadėję dalyvauti daug Kanados valdžios atstovų ir lietuvių aukštųjų svečių. Rengėjų komitetas

Delhi-Tillsonburg, Ont.

TAUTOS ŠVENTĖ. 1984 m. rugsėjo 9, sekmadienį, DLK Gedimino šaulių kuopos ruoštas Tautos šventės minėjimas, dalyvaujant kuopos šauliams su vėliavomis, pradėtas 11 v. r. pamaldomis, kurias laikė ir šventės rėmčiai pasakė pamokslą kun. klebonas L. Kemešis.

Po pamaldų parapijos salėje dr. Bronius Povilaitis skaitė paskaitą "Tautinio lietuvių įsiamonimo raida". Po paskaitos buvo kava su užkandžiais, kuria rūpinosi šaulės Elena Rugienienė ir Vanda Jakubickienė. S. J.

PAGERBDAI a. a. VLADA KLEMA, mirusį 1984 m. rugsėjo 17 d., šie tautiečiai aukojo "Tėviškės žiburiams": \$10 — P. Augaitis, M. Norkus, F. Gurklys, A. Alekšienė, A. B. Stonkai, M. V. Mickeikos, J. Jauneika, P. Janulis, A. Kudirka, J. Jurenas; \$5 — A. Budreika, P. Lapienis, V. Galeckas, S. Mažeika.

Aukos gautos per Tautos fondo atstovą J. Vitą.

Nuoširdus ačiū savo aukoms paremsiems lietuviškąją spaudą. Red.

MIRUS VLADUI KLEMAI, artimieji draugai bei pažįstami aukojo Kanados Lietuvių fondui: \$30 A. Gailevičiūtė; \$20 J. Strodonskis; po \$10: A. Kairys, M. Majousak, E. Razokienė, A. Rudokas, O. D. Šiurnos. KL fondas dėkoja visiems aukojusiems ir J. Vitui už aukų surinkimą.

A. a. IGNAS VILIMAS palaidotas spalio 2 d. Paliko liudinciją žmona Stefanija, seserį Sofija, giminės ir draugai. Iš gimtosios Lietuvos iškeliavo karo metu. Ilgus metus dirbo anglių kasyklose Belgijoje ir Kanadoje, vėliau tapo tabako ūkininku. Prieš mėnesį vėlonis Ignas neteko brolio, kuris grįžęs iš Sibiro mirė Lietuvoje.

Laidotuvių proga tautiečiai savo aukoms parėmė vėlonies pamėgtus "Tėviškės žiburius". Tautos fondą ir Kanados lietuvių fondą. Tautos fondui aukojo po \$10 — D. Žiogas, G. Rugienius, D. Bartulienė, B. Gudinskas; Kanados lietuvių fondui \$10 — O. Šiurnienė; "Tėviškės žiburiams" po \$10 — P. Trečiokienė, J. Strodonskis, J. Jauneika, V. Mickeika, P. Janulis, S. Ratavičius, G. Rugienius; po \$5 — E. Vindašienė, P. Lapienis.

Tautos fondo atstovybė

Tillsonburge

Red. pastaba. Delhi-Tillsonburo tautiečių dosnumą bei paramą patiriame jau ne pirmą kartą. Tai padeda išlaikyti lietuvišką laikraštį vis sunkėjančiose sąlygose. Už tai reikiame jums nuoširdžią padėką.

Vancouver, B. C.

ŠV. TĖVAS JONAS-PAULIUS II čia lankėsi rugsėjo 18 d. Šv. Mišias jis atliko Abbotsoforo orauostyje. Jose dalyvavo 200.000 žmonių. Lietuviai dalyvavo, bet ne kaip grupė.

Vakare Šv. Tėvo atsilankymas buvo numatytas Vankuverio stadione ("B.C. Place"). Zita Tumaitienė suorganizavo grupę lietuvių. Buvo pakviesti tautiečiai ir iš Seattle. Visi susirinkimo anksti pas Z. Tumaitienę. KLB Vankuverio apylinkės pirm. B. Vileita atvažiavo su savo autobusu ir padėmė didelę dalį susirinkusiųjų. Ilgai teko laukti prie įėjimo. Aplinkui matėsi daug spalvingų tautinių drabužių. Atrodė, visos pasaulio tautybės susirinko pagerbti Šv. Tėvo.

Atidarius stadiono duris visos tautybės pamaž judėjo į koridorius. Vėl teko keletą valandų laukti įėjimo į vidų. Sustoję į ratelį, linguodami užtraukė lietuvišką sutartinę. Daug kas klausėsi, gėrėsi mūsų tautiniais drabužiais ir domėjosi mūsų tautybe. Kur lietuviai — ten ir daina!

8 v. atidarė stadiono salės duris ir, aidint maršo garsams, visos (Nukelta į 9-tą psl.)

BERNARDAS KERAS, baigęs Vakarų Ontario universitetą Londone humanitarinius mokslus bakalauro laipsniu. Skautas. Dvejis metus buvo studentų klubo pirmininku, suorganizavo porą renginių jauniui, kurių vienas buvo labai sėkmingas

St. Petersburg, Florida

"LIETUVIŲ ŽINIOS", Floridos lietuvių klubo biuletenis, rugsėjo 23 d. paminėjo 100-jo numerio sukaktį specialiu pobūviu. Biuletenio pradininku buvo torontietis K. Grigaitis. Pirmas biuletenio numeris išėjo 1976 m. gegužės 23 d. Iki šiol jį redagavo septyni kolektyvai.

LIETUVIŲ KLUBO naujo sezono atidarymas — spalio 20 d. Meninė baltasis programą atliks aktorius Vitalis Žukauskas. Metinis klubo narių susirinkimas — lapkričio 17 d.

TAUTOS ŠVENTĖ paminėta rugsėjo 9 d. pamaldomis ir pobūviu Lietuvių klube. Pagrindinę kalbą pasakė žurnalistas J. Janušaitis. Dalyvavo 250 asmenų. Minėjimą surengė JAV Lietuvių Bendruomenės St. Petersburgo apylinkė.

BALFO SKYRIUS rengia 40 metų veiklos sukakties minėjimą lapkričio 14 d. Lietuvių klube. Dalyvaus ir centro valdybos pirm. M. Rudienė. Spalio mėnesį BALFO skyrius vykdys šalpos vaju — renka aukas.

LIETUVOS KARO MOKYKLOS XVI laidos 50 metų sukaktis paminėta rugsėjo 8 d. Lietuvių klube. Vadovavo ats. kpt. K. Urbšaitis. Minėtą laidą baigė 57 kariūnai ir 4 aviacijos puskarininkai, išlaikę egzaminus eksternais. Minėjime dalyvavo 8, užsieniuose gyvena 15, okup. Lietuvoje 3, mirė ar žuvo 22, nežinomas likimas 21. L. Ž.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ "TALKA" KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6 Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 20 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ: indėlius (P.C.A.) 6% skaitmenines palūkanas 9% kasdienines palūkanas 8 1/2% už santaupas 12 1/2% term. indėlius 1 m. 12 1/2% term. indėlius 3 m. 12 1/2% reg. pensijų fondo 9 1/2% 90 dienų indėlius 11% (minimum \$5.000)

IMAME UŽ: nekiln. turto pask. 13 1/2% asmenines paskolas 14% Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Nemokama narių gyvybės draudimo pagal santaupų dydį iki \$2.000. Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Vašingtone rugsėjo 12 d. pasitarimus turėjo Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai — dr. S. A. Bačkis, A. Dinbergs ir A. Jaaksonas. Šia proga paminėta 50 metų sukaktis Baltijos santarvės sukakties, pasirašytos Ženevoje 1934 m. rugsėjo 12 d. Tarpusavio pokalbiai užbaigti apsilankymu JAV valstybės departamente. Ten juos priėmė Baltijos skyriaus vedėjas J. W. Zerolis bei kiti R. Europos reikalų pareigūnai.

JAV LB krašto valdybos pirm. dr. Antanas Butkus pasiuntė telegramą prez. R. Reaganui, susietą su A. Gromykos apsilankymu Baltuosiuose rūmuose. Joje primenama, kad užsienio reikalų ministras A. Gromyka atstovauja komunistinei sistemai, pasižymėjusiai apgavystėmis, agresija prieš laisvas tautas, žmogaus teisių pažeidimais. Esą baltiečiai, gyvenantys okupuotose tėvynėse ir išeivijoje, su nepasitikejimu žiūri į bandomą atnaujinti JAV ir Sovietų Sąjungos suartėjimą, prisimindami Teheraną, Jaltą, Potsdamą, Helsinkį. Visais tais atvejais buvo sustiprinti Sovietų Sąjungos tikslai, nuostolingi kitų tautų laisvei. Prez. R. Reaganas prašomas priminti A. Gromykai, kad Baltijos valstybių nepriklausomybė nėra vidiinis Sovietų Sąjungos reikalas, bet dar neišspręstas tarptautinis klausimas, reikalaujantis darbo stovyklų bei psichiatrinčių ligoninių būtų išleisti tokie politiniai kaliniai, kaip Balyš Gajauskas, Viktoras Petkus, prof. Vytautas Skuodis (Scott), kun. Alfonsas Svarinskas ir kun. Sigitas Tamkevičius.

Vysk. Paulių Baltakį jo įšventinimo proga specialia telegrama pasveikino prez. R. Reaganas. Ji buvo pasiūta Romui Kezui ir Niujorką rugsėjo 14 d., kai jis jau buvo išvykęs Portlandą, ir negalėjo būti perskaityta iškilmų metu. Prez. R. Reaganas džiaugiasi, kad popiežius Jonas Paulius II išeivius lietuvių vyskupu pasirinko JAV lietuvi. Esą šiuo pasirinkimu džiaugiasi net JAV lietuviai katalikai, bet ir gyvenantys tėvynėje, susilaukę dvasinės stiprybės tamsoje dienos. Vysk. P. Baltakui, OFM, prez. R. Reaganas linki Dievo palaimos, sėkmės ateities darbuose.

Argentina

Vienas "Tėviškės žiburį" numeris, siųstas sostinėje Buenos Aires leidžiamam "Laikui", turėtų Kanados paštininkų dėka paklydo ir atsidūrė Australijoje. "Laiko" redakcija praneša savo skaitytojams, kad tas paklydėlis jau pasiekė su ant aplanko lietuviškai užrašyta pastaba: "TŽ" per apsirikimą papuolė pas kengūras. Geriausi linkėjimai iš Australijos lietuvių paštininkų. Viso gero!" Paskelbus šią įdomią žinutę savo skaitytojams, "Laiko" redakcija dėkoja šau-niesiems lietuviams paštininkams Australijoje už atsiųstą paklydėlį ir už jų linkėjimus.

Išveičia pasiekė Sibiro kankinės Nijolės Sadanaitės atsiminimai "Kaip aš patekau KGB objektu". Juos ispanų kalbon išvertė Z. Juknevičius, atskira 67 psl. knygtė "En el Medio del Infierno Siberiano" išleido laikraščio "Laikas" spaustuve. Leidinį galima įsigyti Aušros Vartų parapijos raštinėje Avellanadoje. Šiuo leidiniu turėtų susidomėti ir kitų kolonijų lietuviai, gyvenantys ispaniškai kalbančiose P. Amerikos valstybėse.

Australija

Diskusijų klubo narių susirinkime Newcastle vietovėje paskaitą "Vakarai ir trečiasis pasaulis" rugsėjo 2 d. skaitė lietuvių bibliotekos vedėja Viktorija Kristensen, susilaukusi porą valandų trukusių diskusijų.

Akademinių skautų sąjūdžio 60 metų sukaktį Adelaidėje gyvenantys skautai akademikai paminėjo rugsėjo 2 d. įvadinį žodį tarė ir minėjimui vadovavo filisterė dr. Janina Maželienė. Paskaitininkas inž. T. Žurauskas kalbėjo apie sąjūdžio įsteigimą, pradinę veiklą, nepateikdamas jo inaušo į bendrą lietuvišką skautijos veiklą. Buvo prisiminti skautai akademikai, nukentėję okupacijų metais ar žuvę pokarinės partizanų kovose. Tris J. Gaubo, K. Kavecko ir J. Tallat-Kelpšos dainas padainavo Marytė Pečiulienė su ukrainietės pianistės Irenos Velgush palyda. Aktorius V. Ratkevičius kalbėjo apie Vilniaus universitetą baigusį Nobelio literatūros premijos lau-

reatą Česlovą Milašį (Czesław Miłosz), skaitė ištraukas iš jo poemos "Miestas be vardo", A. Gučiuvienės išverstą jo eilėraštį "Tėvynė". Skautus akademikos pasveikino Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Adelaidės skyriaus pirm. A. Pacėvičius. Minėjimas baigtas tradicine studentų giesme "Gaudamus igitur".

Britanija

Tautos šventės minėjimą Manchesterio lietuviams jų klube rugsėjo 8 d. surengė DBLS Manchesterio skyrius. Minėjimą pradėjo ir jam vadovavo pirm. A. Jaloveckas. Paskaitą skaitė J. Adomonis, svečias iš Bradfordo, paliesdamas lietuvių tautos laimėjimus ilgų šimtmečių istorijoje, nepriklausomybės atgavimą bei jos pradžią II D. karo metais, dabartinę sovietinę okupaciją. Meninę programą atliko "Rūtomis" pasivadinęs moterų duetas iš Nottinghamo — G. Ivanasienė ir B. Bishop, kartais susilaukdamas V. Aleknavičiaus tautos lietuvių poetų eilėraščių deklamaciją — G. Ivanasienė, M. Ramonas, Rima ir Algis Gasperai. Oficialioji dalis užbaigta Lietuvos himnu. Po to sekė pasišmonėjimas prie vaišių stalo.

A. a. Konstancija Suprikaitė-Bilyk, gimusi prieš 77 metus Kybartų apylinkėse, mirė rugpjūčio 31 d. vietinėje Prestono ligoninėje. Vėlonė priklausė DBLS Prestono skyriui. Prestono lietuviai liūdė netekę savo tautietės. GHAME liūdesys taigpi liko jos vyras Vasilijus, dukte Kanadoje, giminės Lietuvoje.

A. a. Antanas Naudžius, 79 metų amžiaus, rugpjūčio 24 d. mirė Northampton, Southfield house senelių prieglaudoje. Palaidotas rugsėjo 6 d. Towcester Rd. kapinėse Borthampton. Vėlonis gyveno nuosaliai, nepalaikė ryšių su kitais lietuviais. Pastarieji apie jį neturėjo jokio žinių, apie mirtį sužinojo tik iš laidotuvių pranešimo laikraštyje su iškarpytu vėlonies vardu. Į kapines atsisveikinti su vėloniu atvyko keturi lietuviai, trys senelių prieglaudos slaugės ir apeigas atlikęs anglių katalikų kunigas. Kapas buvo papuostas gražiu gėlių kryžiumi, dviem didelėmis puokštėmis gėlių. Sužinoję, kad vėlonis buvo palaidotas be pamaldų šventovėje, lietuviai pasirūpino, kad Mišias savo parapijoje atlaikytų apeigas kapinėse atliekančių anglių katalikų kunigas.

Vokietija

A. a. Jonas Mikalauskas, priklausęs VLB Liubeko apylinkė, mirė rugpjūčio 23 d. Salz-gitter-Leibstedte, nuykęs aplankyti bičiulį. Ten ir palaidotas rugpjūčio 30 d. Vėlonis gimė 1922 m. kovo 14 d. Ūkabių kaime, Vilkaviškio apskr. Iš Lietuvos pasitraukė 1944 m., bet buvo pagautas ir įjungtas sovietinės kariuomenės. Iš jos pavyko pabėgti, teko slapstytis R. Vokietijos teritorijoje ir pagaliau pasiekti V. Vokietiją. Iš jos išvyko į Prancūziją, apsinuodijo dirbdamas plieno liejykloje, netekdamas 60% darbingumo. Su kun. V. Šarkos pagalba vėlonis grįžo V. Vokietijon, sukūrė šeimą Rendsborge, susilaukė dukros, dabar gyvenančios Hambuge. Nors vėlonį nuo Liubeko skyrė 100 km, priklausė šiai VLB apylinkė, lankydavosi visuose jos renginiuose.

A. a. Jurgis Pyragas, gimęs 1912 m. rugpjūčio 31 d. Strelčiuose netoli Prienų, mirė Liubeko ligoninėje rugpjūčio 24 d. Palaidotas rugsėjo 4 d. Vorwerker kapinėse. Vėlonis Vokietijon buvo atvežtas karo metais prievartos darbams. Dirbti teko viename fabrike Berlyne su kitais prievarta atvežtais tautiečiais. Teko patirti daug vargo, nes Berlynas buvo smarkiai bombarduojamas, truko maisto, drabužių ir laisvės, silpnėjo sveikata. Pokaryje atsidūrė džiovininkų sanatorijoje, kur jam buvo padaryta plaučių operacija. Nors pasveiko, bet sunkesnio darbo negalėjo dirbti. Tad įsijungė į visuomeninę ir šalpos veiklą. Dažnai buvo renkamas į VLB Liubeko apylinkės valdybas, dirbo Liubekė prie BALFO siuntinių skirstymo, rūpinosi pašalpos seneliams bei kitiems pagalbos reikalingiems asmenims, dalyvaudavo lietuviškoje pamaldose, lietuvių susirinkimuose bei renginiuose. Ilgus metus rašė "Europos lietuviui" apie liubekiečių veiklą, vadovavo religiniam Liubeko lietuvių komitetui.

AUDRA Travel

kviečia keliauti kartu

LIETUVA

Spalio 2 - 16 Gruodžio 21 - sausio 4

Numatoma kelionė į tolimą Australiją dalyvauti 13-tosiose Lietuvių dienose gruodžio 26-31 d.d.

Skridimai numatyti patogiomis oro linijomis, lydimi patyrusių palydovų.

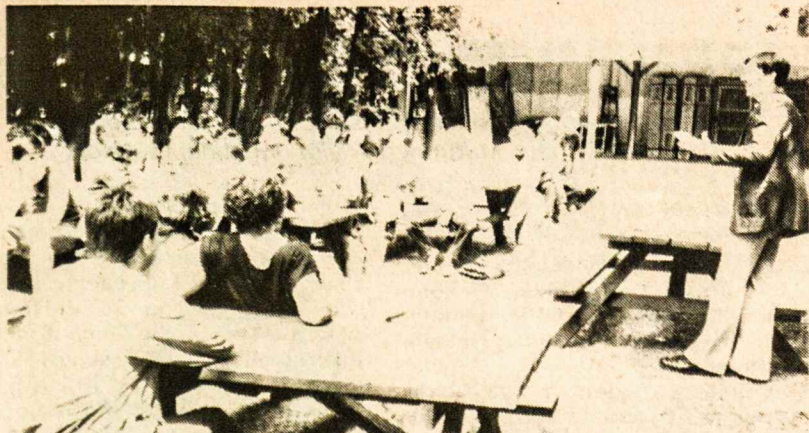
Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausių patarnavimų:

- sutvarkant dokumentus iškvietimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnes informacijas teikia

AUDRONĖ arba JURATĖ adresu:
1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Dr. LINAS SIDRYS kalba baltiečių jaunimo suvažiavime latvių stovyklavietėje "Saulainė" 1984 m. rugpjūčio 16-19 dienomis

Pietų Amerikos lietuvių nutarimai

Aštuntasis kongresas ryžosi stiprinti lietuviškąją veiklą ir kreiptis į tarptautines institucijas okupuotos Lietuvos reikalui

V. UTENIS

Baigiamajame kongreso posėdyje Venezueloje buvo svarstomi komisijų nutarimai bei rezoliucijos.

Teisimas formalus sprendimo nedarė. Linas Kojelis sutrauktai apžvelgė teismo metu iškilusias teigiamybes ir neigiamybes, o jo pirm. dr. Edmundas Lenkauskas priminė, jog teismo uždavinys buvo iškelkti kai kurias taisytnas negeroves, stiprinti lietuvių laimėjimus, idealistinę dvasią, tarpusavio sugyvenimą ir vienybę.

Kongreso siūlymai

Nutarimų komisijos siūlymus kongresui referavo dr. Povilas Mažeika. Vienbalsiai priimti sekantys siūlymai.

1. Išleisti VIII-jo PAL kongreso darbus brošiūros, nuotraukų, kasečių ir juostelių pavidalu.
2. Padėkoti JAV prezidentui Ronaldui Reaganui už sveikinimą ir už Lino Kojelio dalyvavimą kongrese.
3. Steigti Karaliaus Mindaugo vardo fondą statyti Lietuvių centrui Karako mieste ar apylinkėje bei stiprinti Venezuelos lietuvių parapijos veiklą.
4. Kreiptis į tremties lietuvių sielovadių paskirtą naująjį vyskupą P. Baltakį, kad jis surastų kelius aprūpinti Pietų Amerikos lietuvių katalikus savo tautybės kunigais, kurie šiuo metu dirba šventimiesiems (šis klausimas kairkuriose bendruomenėse jau yra kritiškas).
5. Jieškoti būdų sudaryti fondą esamų kandidatų pasiuntimui į Vasario 16 gimnaziją.
6. Sudaryti Pietų Amerikos lietuvių vykdomąjį organą, kuris suregistruotų tautiečius, kuriems reikalingas lietuvių kalbos mokymas, parūpintų mokomosios medžiagos ir priemonių bei lėšų palaikymui glaudesnių ryšių tarp Pietų Amerikos lietuvių bendruomenių.
7. Padėkoti VLIKO vicepirmininkui prof. dr. Domui Krivickui už atsiųstą vertingą paskaitą.
8. Padėkoti Jonui Kaseliūnui (Kolumbija) už konstruktyvius pasiūlymus ir auką šiam kongresui.
9. Padėkoti Marijai ir Antanui Rudziams už padovanotą altorių San Casimiro šventovei (San Casimiro, Estado Aragua).
10. Padėkoti gerbiamam Lietuvos diplomatinės šefui min. dr. Stasiui Bačkui, J.E. vysk. V. Brizgiui ir visiems kitiems, atsiuntusiems sveikinimus.
11. Padėkoti Šv. Kazimiero sukakties komitetui per jo pirm. inž. Vytautą Volertą už dr. Vytauto Antano Dambrovos knygelės "San Casimiro" antrašą laidą Pietų Amerikai.
12. Padėkoti Lietuvių informacijos centrui per jos pirmininką kun. Kazimierą Pugevičių už nuolatinių glaudų bendradarbiavimą.
13. Padėkoti PLB už pasiuntimą vicepirmininkės Mildos Lenkauskienės, o taip pat ir dr. E. Lenkauskui už aktyvų jų įsijungimą į kongreso darbus.
14. Paraginti bendruomenių pirmininkus paminėti ausrininką Visteliauską (Juratė Rosales) išpaireigoja pateikti medžiagą).
15. Kongresas skatina moraliai ir materialiai remti lituanistikos katedrą Čikagos Iliinojaus universitete.
16. Kongresas paveda vykdomajam organui iširti devintojo PALK surengimo Kolumbijoje galimybes; jei neįmanoma, devintąjį kongresą rengti Brazilijoje 1988 m.

VIII-jo PAL kongreso pasiūlymų komisiją sudarė: inž. Antanas Šulcas, dr. Povilas Mažeika, Vaclovas Slotkus ir Algimantas Dugnas.

Rezoliucijos

Kongresas baigiamose sesi-

joje vienbalsiai priėmė šias rezoliucijas.

1. Kongresas prašo Jo Šventenybę popiežių Joną-Paulių II įvertinti lietuvių ištikimybę Katalikų Bendrijai bei Šventajam Sostui, sudėtas Lietuvos katalikų kančias bei aukas ir paskirti Lietuvai kardinalą.
2. Kongresas prašo Jo Šventenybę popiežių Joną-Paulių II Vilniaus arkivyskupiją priskirti prie Lietuvos bažnytinės provincijos.
3. Kongresas prašo Jo Šventenybę popiežių Joną-Paulių II pagreitinti Dievo tarno arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylą.
4. Kongresas smerkia Sovietų Sąjungos tęsiamą Lietuvos pavergimą ir reikalauja leisti patiems lietuviams laisvai apspręsti savo ateitį.

5. Kongresas reikalauja Sovietų vyriausybę grąžinti tikintiesiems Šv. Kazimiero šventovę Vilniuje, kuri yra paversta ateizmo muziejumi; šv. Kazimiero palaikus grąžinti į Vilniaus katedrą ir ją grąžinti tikintiesiems.
6. Kongresas reikalauja Sovietų Sąjungos vyriausybę leisti namų areštą laikomam arkivyskupui Julijonui Steponavičiui eiti Vilniaus vyskupo pareigas, kurioms jį Šv. Sostas yra paskyręs.

7. Kongresas išsipareigoja Pietų Amerikos kraštuose laisvų vėjumi prašyti Sovietų Sąjungos vyriausybę grąžinti laisvę tikėjimo ir žmogaus teisių aukoms Lietuvoje: pirmiausia politiniams kaliniams — kun. Sigitui Tamkevičiui, kun. Alfonsui Svarinskui, Viktorui Petkui, Baliui Gajauskui ir Antanui Terleckui. Taip pat reikalauja paleisti ir visus kitus lietuvių, kurie yra kalėjimu, tremimu ar psichiatrinio gydymo piktnaudžiavimu baudžiami už įsitikinimus, kuriuos garantuoja Jungtinių Tautų charta, Universalinė žmogaus teisių deklaracija ir Helsinkio nutarimai.

8. Kongresas reikalauja Sovietų Sąjungos vyriausybę, kad Baltijos valstybės — Lietuva, Latvija ir Estija būtų atidarytos tarptautiniam turizmui, tų kraštų lankymas nebūtų ribojamas vien sosti-nėmis, o lankymo suvaržymai panaikinti.

9. Kongresas reikalauja Sovietų Sąjungos vyriausybę, kad šalpos siuntos tautiečiams Lietuvoje nebūtų varžomos. Tuo reikalu kongresas taip pat protestuos Jungtinėse Tautose bei kitose atitinkamose tarptautinėse organizacijose ir reikalauja, kad Sovietų Sąjunga panaikintų suvaržymus, kurie vien šiais metais buvo kelis kartus sugriežinti naujais potvarkiais, draudžiančiais Sovietų Sąjungoje gyvenantiems asmenims suteikti pastogę, transportą ar bet kokią pagalbą svečiams, atvykstantiems iš Vakarų; reikalauja, kad Sovietų Sąjungos vyriausybė panaikintų įstatymus, kurie draudžia siųsti su iš anksto apmokėtu maitu siuntinius pagalbos reikalingiems asmenims ir diskriminuoja bet kurios rūšies pagalbos gavėjus, nes nustato, kad sovietų pareigūnai, lauždami tarptautinę praktiką, turi teisę spręsti, kas Sov. Sąjungoje gali gauti pagalbą iš užsienio ir kas ne.

Praplėstą kongreso rezoliucijų komisiją sudarė kun. Pranas Gavėnas, SDB, dr. Vytautas A. Dambra, Jūratė Rosales, Elena Mažeikienė ir mišk. Vincas Baronas.

Kongreso pirmininko kun. Prano Gavėno, SDB, specialiai sušauktame posėdyje, kuriame dalyvavo JAV, Argentinos, Brazilijos, Kolumbijos ir Ve-

Šauliai Lietuvos laisvės sargyboje

VI. Pūtvio šaulių kuopos 30 metų ir Lietuvos šaulių sąjungos 65 metų sukaktis minint

J. VARČIUS

LŠST Vlado Pūtvio kuopa yra viena iš veiklesnių Toronto lietuvių organizacijų, kurios valdyba, vadovaujama St. Jokubaičio, surengė savo kuopos 30 metų ir Lietuvos šaulių sąjungos 65 metų sukaktį minėjimą rugsėjo 29 d. Toronto Lietuvių namų Mindaugo salėje. Dalyvavo per 300 tautiečių, garbingų svečių ir uniformuotų šaulių iš Toronto, Hamiltono, St. Catharines, Montrealio, Sudburio ir JAV — Klivlando, Čikagos, Detroito ir kitų vietovių.

Kuopos pirm. St. Jokubaitis, pasveikinęs susirinkusius, priminė, kad VI. Pūtvio šaulių kuopa buvo įsteigta pirmoji išeivijoje ne tik Kanadoje, bet ir laisvajame pasaulyje. Minėjimas skirtas ne tik kuopos veiklos trisdešimtmečiui paminėti, bet ir pagerbti Šaulių sąjungos nepriklausomoje Lietuvoje 65 metų veiklos sukaktį. Pirmininkas priminė, kad kiekvienas šaulys yra savo tautos sargas, kuris būdi lietuvių tautos sargyboje.

Pagrindinis šventės kalbėtojas buvo J. Šiaučulis iš Montrealio. "Vilniaus" šaulių rinktinės Kanadoje pirmininkas. Jis kalbėjo apie Šaulių sąjungos veiklą nepriklausomoje Lietuvoje ir išeivijoje. Siek tiek papildydamas, čia pateikiu kalbėtojo apžvalgos santrauką.

Lietuvos šaulių sąjungos steigėjas — Vladas Pūtvys. 1919 m. rugpjūčio 8 d. įvyko Kauno šaulių būrio steigiamasis susirinkimas. Šiame susirinkime išrinkta valdyba 1919 m. rugpjūčio 20 d. sušaukė steigiamąjį Lietuvos šaulių sąjungos susirinkimą, kuris išrinko centro valdybą ir jos pirmininku VI. Pūtvį. Šaulių sąjungos organizavimas vyko sunkiausių kovų metais dėl Lietuvos nepriklausomybės. Šauliai tuojau įsijungė į kovas, padėdami Lietuvos kariuomenei visuose frontuose. Didžiausias

jų laimėjimas — 1922 m. Klaipėdos atvadavimas, nes jų dalyvavimas nulėmė šio krašto likimą.

Šaulių sąjunga Lietuvoje buvo visuomenės savanorių vyrų ir moterų karinė organizacija, kuri, pasibaigus kovoms dėl nepriklausomybės, vykdė ne tik savo narių karinį auklėjimą, bet ir visuomeninį-kultūrinį darbą. Ji statė kultūros namus, steigė bibliotekas, rengė švietimo kursus, organizavo sporto vienetus, ruošė paskaitas, pramoginius bei kultūrinius renginius miestuose, miesteliuose ir kaimuose. Tai buvo didžiausia ir populiariausia nepriklausomos Lietuvos organizacija, kuri turėjo per 100.000 narių. Leido iliustruotą savaitinį žurnalą "Trimitas", kuris turėjo 30.000 skaitytojų. Sąjunga turėjo 79 šaulių namus, 287 bibliotekas, 126 choras, 80 orkestrų, 15 teatrų, 400 vaidinamųjų kuopelių, 91 sporto klubą.

1940 m. birželio m. Lietuvą okupavo Sov. Sąjunga. Šaulių sąjunga tuojau buvo likviduota, sunaikinta ir tūkstančiai jos narių suimti, uždaryti kalėjimuose ir išvežti į Sibirą. 1941 m. prasidėjus vokiečių ir sovietų karui, likę šauliai pakėlė ginklą prieš komunistinius okupantus. Šios kovos atsinaujino 1944 m. vasarą, kai antrą kartą sovietai okupavo Lietuvą. Tūkstančiai šaulių pasitraukė į Vakarų, o kiti, likę tėvynėje, žuvo dešimt metų užtrukusiose kovose dėl Lietuvos laisvės. Neliko jų nė kapų, bet liko neužmiršti jų žygiai, pasišventimas laisvės siekiam ir jų žygdarbiai prisimenami pavergtu lietuvių sukurtose dainose bei pasakojimuose. Kai kur žuvusiems šauliams didvyriams pagerbti yra pastatyti slapti paminklai, kuriuos žino tik vietiniai gyventojai ir jų statytojai.

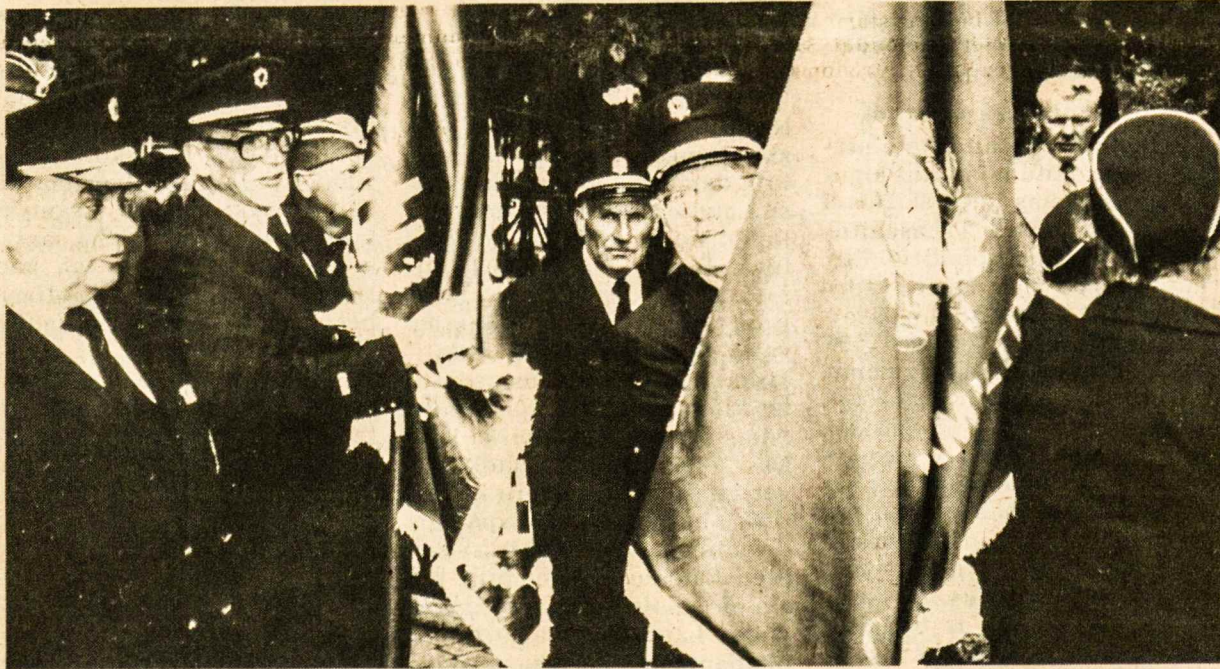
Buvę Lietuvos šaulių sąjungos nariai išeivijoje atsteigė

šią organizaciją 1954 m. kovo 7 d. Jos branduolį sudarė VI. Pūtvio giminaičiai ir jų šeimų artimieji Čikagoje. Organizacija pavadinta "Lietuvos šaulių sąjunga tremtyje". Pirma šios organizacijos klubas įsteigtas 1954. VII. 11 Toronte, kuris 1958 m. vasarą gavo Vlado Pūtvio šaulių kuopos vardą. Jo steigėjai — E. Klupšienė, St. Banelis, K. Grigaitis, J. Jankaitis ir J. Karka. Steigiamajame susirinkime dalyvavo 17 buvusių Lietuvoje šaulių ir netrukus kuopos narių skaičius pasiekė 100.

Sekdami torontiškų pavyzdžiu, kitose lietuvių kolonijose Kanadoje ir JAV buvę šauliai suorganizavo veiklias kuopas, kurių veikimą koordinuoja LŠST centras Čikagoje. Kanadoje šiuo metu veikia 8 daliniai, kurie sudaro "Vilniaus" šaulių rinktinę.

VI. Pūtvio šaulių kuopa 30 metų laikotarpyje Toronto lietuvių bendruomenės gyvenime paliko žymius pėdsakus. Ji rengė Lietuvos kariuomenės minėjimus, savo kuopos iškylas, suvažiavimus, talkino kitoms organizacijoms, dalyvavo organizuotai švenčių iškilmingose pamaldose, bendradarbiavo su estų ir latvių šaulių organizacijomis bei atliko daugelį kitų visuomeninių darbų. Šios veiklos vykdytojai buvo kuopos valdybos, kurioms vadovavo pirmininkai: E. Klupšienė (steigėja), J. Karka, J. Krikščiūnas, J. Jasūnas, J. Jankaitis, J. Preikšaitis, V. Jokubaitis, V. Bačėnas ir St. Jokubaitis, kuris nuo 1965 m. kovo mėn. su dviejų metų pertrauka, jau 18 metų vadovauja kuopai.

Baigdamas veiklos apžvalgą, J. Šiaučulis, "Vilniaus" šaulių rinktinės Kanadoje pirmininkas, ragino šaulius būti mūsų tautos ambasadoriais laisvajame pasaulyje ir dirbti, aukotis pavergtos Lietuvos gerovei, siekiant jai laisvės dienų.

Religinio pasaulio lietuvių katalikų kongreso eitynėse į pamaldas Toronto katedroje dalyvavo ir šauliai su savo veliavomis, atvykę iš įvairių Kanados vietovių

Nuotr. M. Borusienės

Aukos tautinių šokių šventei

\$5.000.00: Kanados lietuvių fondas: **\$1.000.00:** Toronto Lietuvių namai, Toronto lietuvių kredito kooperatyvas "Parama". Prisikėlimo parapijos Toronto kredito kooperatyvas: **\$750.00:** Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvas "Talka"; **\$640.00:** dr. M. Arštikaitis-Ulečkienė; **\$100.00:** dr. A. Pacevičius, West Elgin lietuvių ūkininkų klubas, KLB Oakvilles apylinkė, KLB Delhi apylinkė, J. Vieraitis, DLK Gedimino šaulių kuopa (Delhi); **\$75.00:** J. Danaitis; **\$50.00:** B. Steponavičius, L. Skripukė, J. Vaičieliūnas, J. V. Danys; **\$40.00:** P. Bosas; **\$35.00:** V. Sakas; **\$30.00:** J. Steiblys, J. Romikaitis, S. Melnykas, K. Mikšys.

nezuelos atstovai, svarstytas reikalas įsteigti vykdomąjį kongreso organą, kuris užtikrintų, kad kongreso priimti siūlymai ir nutarimai bus įvykdyti. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininke Mildai Lenkauskienei pasiūlius, vienbalsiu nutarimu pakviestas dr. Vytautas A. Dambra sudaryti Aštuntojo Pietų Amerikos lietuvių kongreso vykdomąjį organą ir jam vadovauti.

Posėdyje dalyvavo kun. Pranas Gavėnas, Milda Lenkauskienė, Nestoras Ruplėnas, Vaclovas Slotkus, Kęstutis Slotkus ir dr. Vytautas Dambra.

\$25.00: A. Kvedaras, G. Paukslys, P. Žulys, A. Mingela, V. Grikiotis, A. Patamsis, St. Dalius, P. Girnius, M. Yokubynienė, B. Savickas, KLMK dr. Jos Delhi skyrius, D. Barzdžiūtė, A. Raila, J. Vaškela, I. Girdziškauskas, G. VI. Jocas.

\$20.00: J. Arštikaitis, P. Sakalas, St. J.-sis, A. Liaukus, B. Mačys, B. Venslovas, I. Br. Luomanai, Wellando lietuvių medžiotojų-meškeriojų klubas, J. Jocas, K. Lukošius, J. Lukšys, Ks. Ratavičius, Alf. Rudokas, G. Rugienius, J. Vitas, M. Kersevičius, S. J. Paketurai, H. Jasinskis, O. K. Starkai; **\$15.00:** V. Butkys, J. Kėsgailienė, dr. Z. Mockus, J. Statkevičius, B. Staškevičius.

\$10.00: J. Adomauskas, V. Agurkis, E. Apanavičius, P. Latauskas, P. Armonas, T. Kekys, K. Meškauskas, R. Sakalas, A. D. Jankūnai, E. Kudabienė, K. Mileris, J. Blekaitis, J. Gedris, P. Balyta, E. Siman, V. Seniūnas, A. Garkūnas, V. Vencėvičius, P. Kanopa, A. K. Smolskiai, P. Augaitis, V. Babeckas, St. Beržinis, V. Čiuprinskas, T. Ewans, Br. Gudinskas, S. Jakubickas, Alf. Kairys, V. Miceikos, P. Pargauskas, D. O. Šiurnos, E. Vindašienė, D. Barkauskas, U. Bleizgys, Z. Girduškas, K. P. Raudys, U. Paluišis, V. Bukota, V. Andriulionis.

\$5.00: R. V. Budnikas, F. Timukas, S. Orvidas, J. Jasiniene, H. Kairienė, A. Čerskienė, J. Rickus, A. Budininkas, A. Silgalis, Z. Pulianauskas, P. Vaitiekūnas, St. Bilevičius, S. A. Petkevičiai, A. Maksimavičius, A. Godelis, J. Butkevičius, A. Obcarskis, J. Stanaitis,

VI. Kybartas, V. Vitkevičius, J. Lesčius, C. Ročys, J. Svilas, V. Skarula, V. Kairys, S. Senkus, B. Juodelė, J. Lekutis, J. Adomaitis, J. Kežinaitis, V. Bartninkas, J. Remesatis, V. Lukoševičius, A. Blekaitis, G. Meškauskas, V. Mačikūnas, J. Martin, J. Lengvinas, P. Jakučinskas, M. Sakas, J. Stančus, D. Deksnys, A. Vinerskis, K. Karska, J. Ribys, K. Bungarda, A. Verbieckas, S. Vyšniauskas, A. Krakaitis, J. Miskinis, P. Eismantas, K. Soburtas, J. Bajoraitis, J. Kežinaitis, A. Aleliūnas, E. Jokubiliene, M. Norkus, M. Stančaitienė, M. Zenkevičienė, M. Bumbulienė, N. Preibienė, O. Dirmantas, J. Janušas, C. K. Jonys, A. Totoraitis, R. Z. (Toronto), A. Seilokas, R. Kuliavas, P. Barauskas, J. J. Šarūnai, A. Kojelaitis, K. Gaputis.

\$4.00: E. Mažulaitis, V. Motiejūnas, I. Matas; **\$3.00:** V. Apanavičius; **\$2.00:** St. Žvirblys, A. Tiškevičius, J. Paužuolis, K. Simutienė, I. A. Savickas, B. Urbelis; **\$1.00:** M. Astrauskienė, P. Ivanauskienė, P. Jurenas, P. Kružikas, J. Kalinskis, L. Bražukas, O. Dobaitienė, J. B. Žekas.

Kai kurių aukotojų pavardės bei vardus buvo sunku išskaityti. Jeigu atspausdintame sąraše rasite klaidų, atsiprašome. Gauta \$15.00 aukų iš Windsor apylinkės, deja, aukotojų sąrašas dingęs. Dėkojame ir atsiprašome, kad negalėjome windsoriečių pavardžių paskelbti.

Visiems aukotojams dėkojame.

Lėšoms telkti komitetas
Kanadoje

Dr. JUOZAS SUNGAILA, vadovavęs Organizaciniam pasaulio lietuvių katalikų kongreso komitetui, klausia paskaitų kongreso atidaryme 1984 m. rugsėjo 1 d. Toronto "Royal York" viešbutyje. Už jo — ANGELIKA SUNGAILIENE

Nuotr. St. Dabkaus

KANADOS LIETUVIAMS

Toronte, gelbstint visos Kanados lietuviams, ryžtingų asmenų grupė suorganizavo Lietuvos globėjo šv. Kazimiero sukakties kongresą ir "Dux Magnus" operos pastatymą. Neseniai, rugsėjo 1 ir 2 dienomis, džiaugėmės šio darbo pasekmėmis. Prieš beveik trejus metus šiems įvykiams žvalgant vietos, šv. Kazimiero 500 m. mirties sukakties komitetas turėjo daug rūpesčių. Toronto lietuvių pasiaukojimas šiuos rūpesčius iš mūsų paėmė. Sumanumu ir sunkiu darbu ne tik labai gerai atliko uždavinį, bet jam surado ir būtiną lėšas.

Nuoširdžiai dėkojame Toronto komiteto pirmininkui dr. J. Sungailai, kuris vadovavo visiems užmojams ir asmeniškai rūpinosi opera. Jo ir jo šeimos atiduotas laikas, triūsas bei sugebėjimai yra neįkainojami. Didele padėką reiškiamo kun. dr. P. Gaidai, vadovavusiam informacijai ir akademinę kongreso dalį. Su didžia pagarba minime visų komiteto ir atskirų komisijų narių išstvermingus darbus.

Ačiū lietuviškųjų Toronto ir tolimesniųjų parapijų klebonams bei kunigams, visais atžvilgiais rūpintiems pastangas. Darbai nebūtų vykę be lėšų, o gausūs aukotojai ir aukas skatinusieji bei jas priėmę sudarė tvirtą pagrindą. Jiems reiškiamo nuoširdžią padėką.

Dėkojame kūrėjams K. Bradūnui ir D. Lapinskui, solistams, choro dalyviams, muz. V. Verikaitiui, kongreso paskaitininkams — prof. P. Rabikauskui ir dr. J. Girmiui, jaunimo svarstybų dalyviams ir nuoširdžiai vertiname kiekvieną lietuvių, į Torontą suradusį kelią.

Derlius sukauptas. Jis buvo skirtas ir lieka mūsų ateičiai, kuri žvilgsniams atrodo blanki, bet šviečia viltimi.

Vytautas Volertas,
Šv. Kazimiero 500 m. mirties
sukakties komiteto vardu

10 dienų liaudies meno ekskursija Lietuvoje ir dvi naktys Helsinkyje

Nr. 103: 1984 m. spalio 3-17 \$1,599
Sios ekskursijos tikslas yra Lietuvos liaudies meno pažinimas; bus aplankyta Kaune meniški dirbiniai (monė: tautinių drabužių siuvimas, juostų audimas ir krepšelių pynimas)
Vilniuje — susitikimas su liaudies menininkais ir dainininkais, Verkių muziejaus lankymas, kanklių muzikos koncertas
Druskininkai — gintaro apdirbimo (monės lankymas)
Rumšišės — liaudies buities muziejus ir liaudies muzikos koncertas.
 Išvykstama iš Montrealio

Kitos 10 dienų ekskursijos Lietuvoje

Nr. 117: lapkričio 7-21: 10 dienų Vilniuje, 2 — Helsinkyje \$1,399
Nr. 128: Naujų metų sutikimas Lietuvoje gruodžio 28 — sausio 11 \$1,499
 10 dienų Vilniuje, 2 Helsinkyje.

Visos kainos — JAV doleriais. Brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreipkitės ("Baltic Tours" atstovą Kanadoje: **Algis Kazlauskis, 158 Geoffrey St., Toronto, ON, M6R 1P5. Tel. (416) 533-5964 arba "Baltic Tours", 293 Auburn St., Newton, MA 02166, USA. Tel. (617) 965-8080 arba (617) 969-1190**

"Baltic Tours" tvarko:

- * giminių išskietimo dokumentus
- * nuperka automobilius, kooperatinius butus ir kitas donanas Lietuvoje
- * tarpininkauja palikimų sutvarkyme.

“Akiračiai” tęsia savo tradiciją

ANTANAS MUSTEIKIS

Vargiai surasime bent vieną “Akiračių” numerį, kuris išvengtų nesavos spaudos straipsnių iškraipymų. Tik pasiskaitykite 1984 m. birželio mėn. straipsnį “Der Spiegel” ir lietuviai; Vieno pikto straipsnio istoriją. Ten “Akiračių” redaktoriai atsiliepė ir mano straipsnį “Opioji tema: lietuvių-žydų santykiai dialoge” (TŽ”, 1981. V. 28, VI. 4, 11, 18, 25) šiais žodžiais: “Išspausdintas ilgas ir žydu atžvilgiu labai įžūlus Antano Musteiko straipsnis, kategoriškai neigiantis lietuvių dalyvavimą žydu žudyje Lietuvoje vokiečių okupacijos metais”.

Tie redaktoriai, naudodamiesi visų propagandininkų patentuotu ginklu — blizgančiomis bendrybėmis, išranda, jog mano straipsnis parašytas “sutirštintomis spalvomis” ir kt. Ir jei kas juos teising, jog jie taip iškauto pro savo juodus ar “sutirštintus” akinus, tai jokie akiniai nepateisins tų redaktorių melo, jog mano straipsnis yra “kategoriskai neigiantis lietuvių dalyvavimą žydu žudyje Lietuvoje vokiečių okupacijos metais”.

Akiratininkų aš nemašau su komunistais, o vis dėlto pakalitinimu ir kaltės nuosprendžiu jie yra artimi giminės. Be įrodymų jie mane (ir kitus) padaro kaltu, ir aš privalau pats įrodyti savo nekaltumą.

Pateiksiu tik keletą citatų iš to straipsnio, kur aš tariamai “kategoriskai” “neigiau” lietuvių dalyvavimą žydu žudyje.

Vieną dalyką tačiau aš norėčiau pabrėžti: nepastebėjau, kad lietuviai dialogo dalyviai būtų neigę kaltę tų lietuvių, kurie kolabora-

vo su naciais bei žudė žydus nacimetyje (“TŽ”, 1981. V. 28).

Žydai visą demesį kreipė į tuos lietuvius (ar Lietuvos gyventojus), kurie tiesiogiai ar netiesiogiai pagelbėjo vokiečiams naikinti žydus nacimetyje... (ten pat).

Rašiau, jog anuo laiku netgi pačios aukos buvo panaudotos saviesiems (žydoms) žudyti, ir pridėjau:

Tai, žinoma, neatpalaiduoja nuo atsakomybės tų lietuvių, kurie be jokio teismo ar kaltės įrodymų žudė žmones (VI. 4).

Paminėjau bent vieną pavarde žinomą lietuvių Klimaitį, žudikų šūtvės vadovą (VI. 11). Pareiskiau savo nuomonę, suktikdamas su tuo lietuviu žurnalistu, kuris tariamą 18.000 lietuvių žudikų skaičių laiko šimteriopai išpūstą (ten pat).

Šie faktai rodo, jog “atviro žodžio” mėnraštį galima vadinti atviro melo mėnraščiu.

Žinau, kad su tokiais redaktoriais, kurie nepaiso etikos, neverta prasidėti. Bet ar aš galiu neatsiliepti, kai dirginama likiminė žydu ir lietuvių holokausto ar genocido opa ir jį pilama akimatiškos druskos, o kaltė suverčiama man?

“Akiračiai” kartas nuo karto pakalba ir apie kolektyvinę atsakomybę ir gėdą, tik savo adresu pamiršta. Teorijoje tai gražiai ir kilniai skamba. Tik rovojė dažnai toji “Akiračių” atsakomybė pavirsta anonimišne ar buldogine, o ką jau bekalbėti apie gėdą. Kiti neiktų vien užkulisys, šia proga aš pateikiu tų redaktorių sąrašą, kurie yra atsakingi už aukščiausią išskaitą iškraipymą, būtent: D. Bielskus, K. Drunga, L. Mockūnas, Z. Rekašius, dr. T. Remeikis, T. Venclova, H. Žemelis.

Taigi “Akiračiai” tebetęsia savo tradiciją.

SKAITYTOJAI PASISAKO

TAI NE KONCERTAS

Ar jau Toronto lietuvių kolonija taip nusigveno, kad jau nežino kas yra koncertas? Stengiuosi remti mūsų veikėjų pastangas bei darbus, nors parengimuose pasitaiko nesklaidumų ir techninių klaidų. Nesu nei muzikė, nei kritikė. Esu tos nuomonės, kad žmogus iš klaidų mokosi — nedirbęs nei mokosi. Be kai vietų koncerto rengėjai padaro cirką, tai laikas prabūti ir pasisakyti.

Eidama į tą “koncertą”, tikėjau, si išgirsti žymaus Vilniaus operos solisto baritono V. Bako balsą, kuris pakeltų mano dvasią ir pradižintų širdį lietuviška daina. Deja, taip neįvyko. Po nesklaidaus supažindinimo su solistu vietoje sodraus baritono balso pasigirdo režiānių garsų per garsia kalbį solisto įdainuota juostelė, o solistas, stovėdamas prie mikrofono, ar pritarė, ar tik tyliai praziūdavo, neaišku. Muzikinė palyda — orkestras, choras ir t.t. (kurį salėje nebuvo) užgožė solisto balso. Net ir ten, kur girdėjosi solisto balsas, technikiniai juostelės trūkumai trukdė susikaupimą ir erzino.

Kadangi pranešėjas paskelbė, kad solistas padainuos tris dainas su akompaniatorium, palaukime atpirkimo dalies. Deja, ir čia solistas be mikrofono neapsiejo. Kai užtraukė stipriai į mikrofoną, tai užsiėmė ausis bėgom pro duris lauk. Taip ir neteko išgirsti gražaus balso. Net negalėčiau padaryti išvados, kad solistas turi gražų balsą, nes tokiose sąlygose neįmanoma buvo klausytis.

Neaišku, kodėl tokiom sąlygom imtasi rengti koncertą? Jeigu buvo norėta sušelpiti atvykusį svečią, vėrčiau būtų apaukioję bilietu sumą, užuot prisidėjusi prie solisto talento įžeidimo. Jo įdainuotos juostelės pritaikytų garsu galėtume pasiklausyti ir namie. Tokio renginio negalima vadinti koncertu. Tai buvo stoka respektu ir solistui, ir publikai.

Jūratė Neimaniene

LIETUVIAI IR LENKAI

Vilniaus krašto ir visos Lietuvos gyventojai pasikeitė lenkų atžvilgiu. Lenkų laisvės judėjimas Lenkijoje lietuvių sekamas su ypatingu dėmesiu ir pasitenkinimu, nes jis teikia vilties okupuotiems lietuviams kada nors išsilaivinti iš to bausias rusų jungo. Okupuoti lietuviai žiūri dabar į lenkus kaip sąjungininkus nelygioje kovoje prieš Maskvą, nes Europoje tik lenkai įstengia šiek tiek pagėliau priešintis sovietams. Azijoje kiniečiai ir afganistaniečiai jiems priešiniai gana kietai.

Mes, užjūrio lietuviai, padėkime okup. Lietuvos broliams bendradarbiaudami su sovietų okupu-

tomis tautomis: latviais, estais, lenkais, vokiečiais ir kitomis. Užmirškime lenkų ir vokiečių padarytas skriaudas su vilnimi, kad mūsų kaimynai gerbs ateityje Lietuvos teises. Mūsų darbai ir šiekis tebūna — padėti okupuotiems lietuviams išsilaivinti iš Sov. Sąjungos jungo. Būsimo nepriklausomos Lietuvos santykius su jos kaimynais lenkais ir vokiečiais spręsti palikime Lietuvos vyriausybei.

Jonas Prunkskis
Čikaga

IŠ URUGVAJUS

Jau beveik metai su džiaugsmu gaunu Jūsų laikraštį vieno lietuvių deka, kurioje adresu būtų įdomu turėti, kad asmeniškai galėčiau padėkoti.

Pas mus nėra spaudos — turime tik savaitinį lapelį “Zinias”, kurias išleidžia parapija. Ačiū ir už jas. Dėl to yra labai svarbu gauti žinių iš didesnių kolonijų. Per jas sužinome kaip gyvena ir kaip galvoja kiti lietuviai. “Tėviškės žiburius” namie perskaitome visi, tada perduodu mamytėi, o ji perleidžia kitiems. Tai reiškia, kad “TŽ” aplanko keletą šeimų.

Taip pat per šį trumpą laiškelį noriu pasveikinti “TŽ” redakciją ir palinkėti, kad ir toliau tęstųmet jau seniai pradėta darbą. Jis jungia visus pasaulio lietuvius į vieną gražią šeimą.

Su pagarba ir geriausi linkėjimai.

Birutė Z. De Macanskas

“GRAZDANKA” LIETUVOJE

Grįžsiejai iš kelionių į Vilnių pasakoja, kad niekur prie telefono pasikalbėjimo stotelių (taškų) nėra abonentų knygų. Jų nėra net buvusi atidarytame lietuvių viešbutyje “Lietuva”. Yra atspausdinta įstaigų ir abonentų telefono knyga rusiškais raidėmis, kuria tenka naudotis įsiekiant adresų.

Adresų biuras yra prie geležinkelio stoties. Ten galima sužinoti įstaigų ar asmens adresą. Taip pat prie geležinkelio stoties yra Vilniaus miesto planas. Turistiniai miesto planai taip pat atspausdinti rusų kalba. Lietuvos žemėlapis, gaunamas kartais knygynuose, taip pat rusiškai.

Turistai viešbučiu “Lietuva” patenkinti, tik tai visus stebina griežta svečių kontrolė (pasų registracija). Valgyklos veikia tvarkingai ir nebereikia ilgai laukti valgių. Prie viešbučio nėra takų aikštės ir dėl to reikia jų įsiekoti kitur.

Tai bendri visų įspūdžiai, kurie silpnina apsilankymo Vilniuje džiaugsmą.

Keleivis

• Užsakykite “Tėviškės žiburius” kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.

Pasakos

Fantastiška Plokštelė!

Lietuvių liaudies pasakos, paruoštos Montrealyje, vadovaujant **Birutei Nagienei**. Muzikinius įtarpus ir foną sukūrė muz. **Aleksandras Stankevičius**. Idomūs garsų efektai. Plokštelė pradžiugins visus — nuo 5-85 m. amžiaus! **PASAKOS** — geriausios kokybės, — puiki dovana visiems.

Kaina \$10 — priedo \$2,50 — persiuntimui. Užsisakyti, pridedant atkarpą:

VILNIUS RECORDS OF CANADA

2127 RUE GUY
MONTREAL, QUEBEC
CANADA H3H 2L9

TEL. (514) 849-6722

PLOKŠTELIŲ SKAIČIUS: _____

VARDAS ir PAVARDE: _____

ADRESAS: _____

PRIEDAS \$ _____

PAŠTO KODAS _____

Lietuviškųjų studijų savaitė

Savaitė vėl sutraukė š. m.

liepos 29 — rugpjūčio 5 į tą pa-

čią vietą kaip pernai — Vokie-

tijos Augsburgą apie 100 lietu-

vių inteligentų iš Europos ir už-

jūrio. Kaip įprasta, gausiausi-

ai buvo atstovaujama Vokie-

tija, davusi ir daugumą paskai-

tininkų: dr. K. J. Čeginskas, dr.

P. Reklaitis, prof. dr. V. M. Va-

sylionas, dr. K.K. Girmiū, V. Na-

tevičius, V. Bartusevičius, kun.

B. Liubinas. Kiti paskaitininkai

ar pranešėjai buvo: iš Italijos

(Romos) prof. dr. P. Rabikaus-

kas, iš Šveicarijos dr. A. Ge-

rutis, iš JAV prof. dr. V.J. Bie-

liuskas ir PLB valdybos pir-

mininkas V. Kamantas.

1. Lituanistinės paskaitos

Dauguma paskaitų lietu-

vių prasmę lituanistinius klau-

simus, kuriems buvo skirtos 3

paskaitos, ir tik 3 paskaitos

buvo bendrinio pobūdžio. Pir-

mųjų tarpe pažymėtina kun.

prof. dr. P. Rabikausko paskai-

ta, skirta šv. Kazimiero 500

metų mirties sukakčiai pami-

nėti, būtent “Šv. Kazimieras

kadaise ir dabar”. Joje paskai-

tininkas ypač pabrėžė, kad šv.

Kazimieras tapo lietuviams ar-

timas savo šventumu ir tuo, jog

jiems padėjo kaip užtarėjas ir

globėjas nelaimių metu, ypač

per rusų antpuolius. Jo šven-

tumu tauta tikėjo ir tiki, Ro-

ma patvirtino šį tautos tikėjimą.

Dr. P. Reklaitis talkino prof.

Rabikausko mintims, kalbėda-

mas apie šv. Kazimiero ikono-

grafiją ir atskleidamas jos

istoriją paroda, kurioje buvo

surinktos svarbiausios šv. Ka-

zimiero paveikslų fotokopijos.

Jau artimesnei praečiai, ne-

nustojusiai aktualumo, buvo

paskirta dr. K. K. Girniaus

paskaita “Kodėl pokario me-

tais pusė kaimo bernų sulindo

į mišką?” Paskaitininkas ty-

čiomis savo temą suformulavo

komunistinio rašytojo V. Pe-

tevičiaus klausimu iš Petro-

vo romanų. Juk bernas komu-

nistinėję terminologijoje yra

pagarbi sąvoka. Paskaitinin-

kas atsakymas į minėtą klau-

simą buvo šis — pokario Lietu-

vos jaunimas į partizanus sto-

jo skatinamas: 1. blogos patir-

ties pirmosios komunistinės

okupacijos (1940-41) metais, 2.

žiaurus teroro antrosios oku-

pacijos pradžioje, 3. laukiamo

karinio Vakarų įsikišimo, 4.

patriotizmo.

Dr. K. J. Čeginskas paskai-

toje “Egzodas — 40 metų” ap-

žvelgė išėjimas aktualią pra-

eitį ir dabartį, ryškindamas į

Vakarų pasitraukusiųjų lietu-

vių misiją, veiklą ir ateities

perspektyvas. Paskaitininko

nuomone, egzodas buvo protes-

tas prieš sovietinį pavergimą.

Jis vykęs spontaniškai. Spon-

taniška buvusi bei tokia iš es-

mės pasilikusi ir išėjimų veika-

la, kurio dabar ateina jauni

veikėjai. Tad išėjiva ne tiek

mirštanti, kiek besikeičianti.

“Buvome vilties žmonės ir jais

turime likti” — teigė prelegen-

tas.

V. Natkevičius apžvelgė

pastarųjų 4-5 metų Lietuvoje

pasirodžiusius sovietinius ro-

manus, savo temą formuluo-da-

mas poleminiu klausimu: “Ar

tikrai ten didelių talentų

knibždėte knibžda?” Jo atsaky-

mas: išėjivys laikraštine spau-

da kartais pervertina lietu-

viškus sovietų romanus. Tikrai

vertas dėmesio romanistas te-

sas Bronius Radzevičius, 1980

m. nusižudęs. Dauguma roma-

nų dabarties Lietuvoje neper-

šoką vidurkiu.

Prie lituanistinių paskai-

tų bendriausia prasme pri-

klausė ir dr. A. Geručio “Lieu-

tuvos kaimynas Latgala”. Pa-

skaitytininkas atkreipė klausy-

tojų dėmesį, kad Latgala iš vi-

sų Latvijos etninių vienetų yra

labiausiai susirišusi su Lie-

tuva. Ji yra katalikiška Latvi-

jos dalis, kuri XVI s. buvo

įjungta į Lietuvos-Lenkijos

valstybę. Joje vystėsi katali-

kiška kultūra, kurios išdava,

be kitko buvo 1585 m. jėzuitų

išleistoji pirmoji latviška kny-

ga — Kanizijaus katekizmo

vertimas. Latgala, kaip ir Lie-

tuva, buvo palietęs spaudos

draudimas (1864-1904). Šian-

dien Latgalos autonomija, ku-

ria ji naudojosi nepriklausom-

oje Latvijoje, bolševikinių

okupantų baigiama sužlugdyti.

V. Bartusevičius kalbėjo

apie PLB sandarą ir proble-

mas. Dėl PLB sandaros prele-

gentas pastebėjo, kad yra gy-

vos dvi jos sampratos: PLB

kaip visuomenės ir PLB kaip

teisinės politinės santalkos.

Prie spręstinų problemų pri-

klausė tai, jog reikia, kad jau-

ni veikėjai sukurtų grupes su

išėjivys programa. Deja, dar

nesą tokių grupių nėra užuomaz-

gos. Turinti būti išvystyta ir

nauja veiklos strategija, ne-

nekinant naudos principo.

PLB valdybos pirm. V. Ka-

mantas pateikė išsamų prane-

simą apie 1983 m. Lietuvių

Bendruomenės veiklą, kurios

viena viršūnių buvo lituanis-

tikos katedros galutinis įstei-

gimas Ilinojaus universitete.

Katedrai vadovauti pakvies-

tas lituanistas prof. dr. B. Va-

ščys. PLB visuomeninių rei-

kalų komisijos vadovas, kal-

bėjęs apie PLB visuomeninę ir

politinę veiklą.

2. Bendrinės temos

Bendrinių paskaitų, kaip

A. a. muzikas bei kompozitorius ALFONSAS MIKULSKIS muzikinės kūrybos metu 1980 m. Nuotrauka J. Garlos

Jo žvaigždė buvo muzika

Prisimenant prieš vienerius metus mirusį muziką a. a. Alfonsą Mikulskį

A. RINKŪNAS

Nuostabus tai buvo žmogus visais atžvilgiais, be svyravimų aukojis visur, kur tik buvo tautinis reikalas. Taip gyveno ir taip mirė. Nors ir spaudžiamas įsienėjusios ligos, aktyviai ruošėsi Čiurlionio koncertui metinėje Klivlando Lietuvių namų šventėje. Tas koncertas turėjo įvykti sekmadienį, spalio 16. Generalinė repeticija buvo trečiadienį, spalio 12, o penktadienio, spalio 14, rytą mirė.

A. Mikulskio veikla buvo tokia plati, kad bent kiek geriau apie tai parašyti reiktų visos monografijos. Savaitraščio rėmuose belieka pasitenkinti tik kai kurių, gal mažiaus žinomų, faktų paminėjimu, juoba, kad šiuo metu pasidarė prieinamas jo paties rašytas dienoraštis.

Giedojimas šeimoje

Mūsų kultūros istorijoje kažkaip liko nepastebėtas dvaro administratoriaus — ūkvedžio luomas. Tai buvo praktiški žmonės, ano meto sąlygomis mokėję pakankamai skaityti ir rašyti, stovėję viena koja dvare, o kita kaime. Daugumas jų buvo stiprūs lietuviai, nors gerai mokėjo ir lenkiškai. Toks buvo Maironio tėvas Aleksandras Mačiulis, toks ir A. Mikulskio tėvas Stasys Mikulskis. Kaip ir A. Mačiulis, St. Mikulskis turėjo ir savo žemės Panevėžio apskrityje, Pušaloto valsčiuje. Ant tos žemės ir išaugo gausi St. Mikulskio šeima — keturios dukterys ir du broliai, kurių Alfonsėlis, gimęs 1909 m., buvo pats jauniausias.

Tėvų šeimoje vyravo romantiška, religinė, lietuviška dvasia, ypač pasireiškianti kolektyvinių giedojimų per gegužinės ir spalines pamaldas bei gavenios laikotarpį. Tiems giedojimams daug jaunimo rinkdavosi pas Mikulskius, nes jie turėjo didokus namus, kambariai buvo su medinėmis grindimis (kaimų namų grindys būdavo molinės).

Apie gegužinės pamaldas A. M. dienoraštyje rašo: „Sugėdavo mergaitės pavakarią su gėlių puokštėmis — pindavo vainikus. Tėvelis su broliu pastatydavo 'seklyčioje' (geriausias namo kambarys) altorėlį ir pakabindavo didelį Dievo Motinos paveikslą. Mamytė padėdavo kryžių ir žvakes. Man labai patikdavo, kai visa 'seklyčia' užtraukdavo 'Sveika Marija, dangaus lėlija'. Tarytum siūbuodavo visi namai. Tokia galinga jėga visus pagaudavo, kad net šilurpas per nugarą eidavo“.

Į mokslą

Pradinį mokslą vaikai gavo iš mamytės. Kai ji mokė mergaites skaityti, Alfonsėlis, tada dar tik trejų metų, klausėsi ir žiūrėjo. Dideliam seserų nepasitenkinimui jis išmoko rašyti neblogiau už jas.

Toliau sekė Joniškėlio keturių klasių progimnazija. Ją baigus jau reikėjo apsispręsti dėl tolimesnės gyvenimo krypties. Tėvelio pasiūlymas Alfonsui buvo eiti į Dotnuvės žemės ūkio mokyklą. „Išmokęs ten gerai ūkininkauti ir galės perimti mano darbą namie“ — buvo jo samprotavimas.

Bet Alfonsui žemės ūkio darbai mažiausiai rūpėjo. Buvo

svarstomos kitos galimybės: kunigų seminarija, karo mokykla, Klaipėdos muzikos mokykla. Ši pastaroji buvo artimiausia Alfonso širdies. Bet tėvelis užsispyrė, pareikšdamas, kad muzika yra tik savo malonumui, o ne koks rimtas mokslas, iš kurio galima būtų pragyventi. „Jeigu eisi į muzikos mokyklą, jokios paramos iš manęs nesitikišk“ — buvo jo galutinis žodis. Bet Alfonsas vis dėlto atsirado Klaipėdoje, pasakęs šeimai, kad važiuoja į Dotnuvą. Tėvas už tai vaiko nepasmerkė, bet savo kieta žodį dėl finansinės paramos išlaikė iki galo.

Sunkių muzikos kelių

Klaipėdoje, Lietuvos mastu dideliame mieste, Alfonsas atsidūrė tik su mamytės jam į dešną slaptai įspaustais 200 litų (kuklių pietų kaina tada buvo vienas litas). Tad pirmieji studentavimo metai buvo tikro bado laikotarpis. Norėdamas kiek užsidirbti, Alfonsas griebėsi bet kokių darbų — muzikinių ir net fizinių. Tuo metu Klaipėdos muzikos mokykla buvo padaryta konservatorija, tad jai baigti reikėjo pilnos gimnazijos (8 klasių) pažymėjimo. Norėdamas tą spraga užpildyti, Alfonsas lankė vakarinę gimnaziją suaugusiems, kurioje baigė šešias klases, o pilnos gimnazijos pažymėjimą gavo Kaune, išlaikęs egzaminus prie švietimo ministerijos.

Pagrindinė jo specialybė konservatorijoje buvo violončelė, bet profesoriaus paraginamas jis dar baigė ir vadinamojo tympiano klasę. Tuo keistu vardu buvo vadinamas derinamasis būgnas, kurio tonacija reikdavo keisti grojimo metą. Tai buvo sunkus darbas, reikalaujantis geros klausos ir skubios orientacijos.

Paskutiniaisiais Klaipėdos konservatorijos metais direktoriumi muz. St. Šimkus pasiūlė A. Mikulskiui pastovų darbą — keltis į Kauną ir užimti vietą radiofono orkestre. Tai buvo viliojantis pasiūlymas, kurio Mikulskis nedrįso atmesti. Iš radiofono Mikulskis persikėlė į Kauno operos teatrą, kur pradžioje grojo orkestre, o paskui buvo scenos užkulisio dirigentas.

Klaipėdoje Mikulskis įsigijo ir dar vieną brangų palinkimą. Prof. Žilevičiaus skatinamas jis pamilo liaudies muzikos instrumentus, su kuriais, vis juos tobulindamas, nesiskyrė per visą savo amžių.

Dirigentas ir kompozitorius

Atsikėlimas į Kauną nenutraukė A. Mikulskio muzikos studijų. Jis greitai įstojo į Kauno muzikos konservatoriją, kurioje baigė kompozicijos ir simfoninio orkestro dirigavimo klases.

Kauno laikotarpis buvo A. Mikulskio kaip dirigento ir kompozitoriaus tikroji pradžia, nors kai ką atsitiktinai diriguoti jis buvo pradėjęs Klaipėdoje. Pirmiausia jis suorganizavo gerą Kauno radiofono orkestą. Toliau sekė vyrų choras „Nemunas“, su kuriuo 1931 m. įdainavo vieną pirmųjų lietuviškų choro plokštelių. Ją išleido britų firma „Columbia“ Londone. Į dar platesnius laukus A. Mikulskis išėjo

grįžęs į Klaipėdą ir pasidaręs Klaipėdos krašto giedotojų draugijos chorų vyriausiu vadovu bei dirigentu. Čia jis suruošė ir pakaitomis su Vydučiu dirigavo jungtiniam chorui dainų šventėje.

Vokiečiams Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos atskyrus, A. Mikulskis atsidūrė Vilniuje. Čia 1940 m. sausio 15 d. įsteigė garsų Čiurlionio ansamblį. Šio ansamblio garbė ir didybė jau plačiai visiems žinoma. Visi žinome, kaip tas ansamblis gaivino mus Vokietijos stovyklose ir Amerikoje, kaip jis garsino Lietuvos vardą kitataučiu tarpe, dalyvaudant daugeliui mums svarbių žymūnų, kaip jis gastroliavo Pietų Amerikoje.

Atskirai minėtinas A. Mikulskio domesys kanklėmis. Čia jis, kartu su žmona Onute, parodė labai daug širdies ir muzikinio sugebėjimo, iškeldamas kanklių muziką į pagrindinį lietuviškąjį instrumentą visos Lietuvos mastu. Už tai prezidentas A. Smetona jį apdovanojo Gedimino ordinu. Daugelis kanklių muzikos melodijų yra jo sukurtos.

Kompozicijos srityje A. Mikulskis taip pat parodė daug lietuviškos širdies, perkeldamas mūsų liaudies dainų motyvus į aukštesnės muzikos lygį. Įvesdamas juos net į religinę muziką (pvz. jo sukomponuotos Mišios). Dirigavęs visose mūsų dainų šventėse, įskaitant pačią pirmąją Lietuvoje, paskutinėje šventėje Čikagoje jis buvo pagerbtas garbės dirigento titulu.

Tarptautinis muzikinis pasaulis nepažinojo A. M. nepastebėjus. Jis yra įtrauktas į garsų pasaulinį muzikos leksikoną „Riemann Music Lexicon“.

Yra sakoma, kad žmogus gali duoti kitam tik tai, ką pats turi. A. Mikulskis turėjo savo širdyje tą „kažką“ — visiems labai mielą ir patraukiantį lietuviškumą, kurio nemaža dalis mūsų menininkų neturi. Už tą „kažką“, įneštą į mūsų lietuviškąją muziką, jo tauta niekad neužmirš.

• Stiprių žmonių esame reikalingi, nes stovime prieš didelį uždavinį — nesunykti prašę svetimuose, o išsiskleisti pasaulyje Lietuvos žiedu, kuriant dvasines rėves Lietuvai. JUOZAS GIRNIUS

Religiniame pasaulio lietuvių kongrese Toronte. Iš kairės: BRONIUS KVIKLYS, vysk. A. DEKSNYS, prel. PETRAS CELIEŠIUS St. Dabkus

Muzikai 80 metų

Stasys Gailevičius — sukaktuvėninkas

Išėjimoje gerai žinomas, populiarus muzikas Stasys Gailevičius šiemet mini 80 metų amžiaus sukaktį. Ilgą savo gyvenimą jis yra paskyręs savo mėgstamam menui — muzikai.

Baigęs Kauno muzikos konservatoriją, dar jaunas būdamas, St. Gailevičius įsijungė į anais laikais dar silpnai pulsuojantį muzikinį Lietuvos gyvenimą. Įstojęs į tuomet steigiamą operos teatrą, pirmuosius žingsnius pradėjo kaip akompaniatorius. Keletą metų dirbęs šiose pareigose, padarė didelę pažangą ir užsitarnavo koncertmeisterio titulą.

Be to, St. Gailevičius bendradarbiavo valstybės radiofone ir dramos teatre, rašydamas kai kuriems pastatymams muziką. Tai buvo pirmieji jo bandymai kompozicijos srityje.

Nesvetimas jam buvo ir dirigavimo menas — buvo pakviestas į Vilniaus teatrą diriguoti operos „Rigoletto“.

1944 m., kaip masės lietuvių taip ir St. Gailevičius, atsidūrė Vokietijoje, kur su grupe pasitraukusių Lietuvos valstybės operos solistų gastroliavo įvairiose lietuvių stovyklose. 1951 m. atvyko į Montrealį. Ten suorganizavo lietuvių chorą, kuriam vadovavo iki persikėlė į Torontą. Toronte ilgus metus vadovavo „Varpo“ chorui, vargoninkavo lietuvių šv. Jono

Muzikas STASYS GAILEVIČIUS, kuriam šiais metais sueina 80 metų amžiaus

Kr. — Lietuvos kankinių parapijoje. Taip pat turėjo pianino studiją kuria pasinaudojo daug lietuvių jaunimo, dažnai akompanuodavo koncertuose ir dar rasdavo laiko parašyti dainų bei giesmių chorams ir solistams.

Pagaliau pažymėtina ir tai, kad St. Gailevičiui, prieš įsivertinant muzikiniame gyvenime, kaip ir daugeliui kitų, teko pereiti per daugelį fabriko ir atlikti paprasto darbininko darbą.

Brandžios sukakties proga palinkėkime jam dar daug gražių gimtadienių, geros sveikatos ir užtarnauto poilsio. N.

Lietuvių tautodailės institutas

Metinis jo narių susirinkimas įvyko š. m. rugsėjo 29 d. dail. A. Tamošiūčių sodyboje prie Ontario Kingstono. Valdžios pirm. L. Balsys pradėjo susirinkimą į pirmininkauti pakvietė A. Veselkienė, o sekr. V. Trečioka. LTI tarybos pirm. A. Paškevičius pasidžiaugė nuosirdžiu bendradarbiavimu su valdyba. Valdžios pirm. L. Balsys pranešė, kad iš valdžios gauta \$5,000 ir jie perduoti A. Tamošiūčiui „Lietuviškių juostų“ knygos paruošimui. Dovanotas Vasario 16 gimnazijai vienas filmas „Lietuvių audimo dailė“, kad jį rodytų ne tik gimnazijoje, bet ir visoje Europoje. Taip pat gimnazijai dovanojama 280 skaidrių iš lietuvių tautodailės. Dabar yra ruošiamas tas pats filmas anglų kalba ir naujai perredaguojamas. Buvo ruošiamos techniško pobūdžio knygėlės iš tautodailės srities. Lituanistikos katedrai Ilinojaus universitete paaukota \$250 (amerik.). Susirinkimo metu išdalintas biuletenis. „Lithuanian Easter Eggs“ knygos skelbimas buvo įdėtas į tarptautinį mokslinių organizacijų katalogą K. G. Saur (Muenchen, N. Y., London, Paris).

Izd. V. Matulaitis pranešė, kad LTI yra 235 nariai, kurie pasiskirstę į Bostono, Čikagos, Filadelfijos, Niujorko ir Toronto skyrius. Jau nedaug likę spausdintų knygų.

Po pranešimų — ilgosios diskusijos bei sugestijos. Kai kurios jų nelietė pranešimų. Tarybos nariais buvo išrinkti beveik tie patys ir skaitiems metams. Pertraukos metu A. Tamošiūtis parodė kelias vaizdajuostas.

A. Tamošiūtis ruošia dvi knygas: „Tautinės lietuvių juostos“ ir „Lietuvių liaudies menas“. Be to, jis sutiko organizuoti techniškių knygelių paruošimą: margučių marginimo, šiaudinukų gaminimo, juostų bei audimo. V. M.

KESTUTIS RADVILĖNAS

ŠAKNYS

Aš atrasiu

Dulkėse šaknis.

Juk dulke aš buvau.

Ir vėl į ją grįžti skirta.

Taip jau mena

Išmintis sena

Iš šventraščio skilčių.

Žilų pranašų sukurta...

Amerika —

Čia mano šaknis

Niekados nepriegis.

Nes tavo krūtyse nėra

Tos šilimos,

Tų emocijų

Sulčių joms bujoti,

Kurias turi žemė sava.

Myliu tave,

Globėja visų

Pasaulio nuskrįstų!

Tik mano šaknis — svetimą.

Paliko jos

Už plačių marių

Prie Baltijos krantų —

Šaknis ir žemė mylima...

VIKTORAS ŠIMAITIS

KARALAITI, KELKIS

Šventasis mūsų karalaiti,

Kilnus, švelnus gediminaiti!

Kai Tavo Lietuvą varguolė

Pikta rytų tauta užpuolė.

Tu pakilai iš amžių miego,

(Kai Kristus — rūbuos baltos

sniego).

Karalių lėlijas iškėlęs,

Žaibu suspindai debesėliuos.

Ir... sutrupėjo priešų strėlės!

Šiandieną tėvynė vėl ant kelių...

Ji — sužeista laukų stirnelė.

Nuo žemių vilkų gauja putota

Jau lekia į jos kraują putot!

O, paskubėki, karalaiti,

Kilnūs mūsų giminaiti!

Padėk išlaisvint brangią šalį —

Vėl su pagalba Visagaliai,

Dangaus pulkus kovon sutelkęs,

Tėvynės gelbėti kelkis!

O, šventas Kazimierai, kelkis!

Pastaba. Dar vaikystėje esu gir-

dėjęs mūsų šeimai pasakojimų,

kaip šv. Kazimieras visada padė-

davo lietuviams. Kai prireikdavo

šventojo pagalbos, pasiuntiniai

atbėgdavo prie jo karsto ir sušuk-

davo: „Karalaiti, karalaiti, kel-

kis!“ Iš čia eilėrašio vardas ir

mintis.

1936-37 m. P. Rimša lankėsi JA

Valstybės. Jo darbų parodos bu-

vo surengtos Bostone, Čikagoje,

Klivlande, Detroite, Pitsburge

ir Niujorko. Apie jas šiltai atsi-

liepė meno kritikai tų miestų laik-

raščiuose.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dail. Nijolės Banienės kūrinių paroda Čikagos bei apylinkių lietuviams rengiama spalio 12-21 d.d. Jaunimo centre esančioje M. K. Čiurlionio galerijoje. Šiai parodai ji yra pasirinkusi lietuviškosios mitologijos temas.

Lietuvių grupė Niujorko Manhattano Aušros Vartų parapijoje įsteigė „Branduolių“ pasivadinsiu vieneta, kuris rūpinsis kultūriniais renginiais parapijos salėje. Į planus yra įtrauktas vienas renginys kiekvieną mėnesį. Pradžią padaryta pianistės Aldonos Kepalaitės koncertu rugsėjo 16, sekmadienį, 1 v.p.p.

Amerikos lietuvių tautinė sąjunga paskelbė rašinių konkursą jaunimui nuo 16 iki 35 metų amžiaus. Konkursinių rašinių tema — „Tautinė lietuvių sąmonė išsivijimoje“. Konkursiniai rašiniai turi būti ne trumpesni kaip aštuonių mašinėlės parašytų puslapių. Dalyvauti konkurse kviečiamas visas minėto amžiaus jaunimas. Lituanistinių mokyklų mokytojai bei įvairių organizacijų vadovai prašomi skatinti jaunimą įsigyti į šį konkursą. Vertintojų komisija paskirs dvi premijas: \$500 ir \$250. Konkursinius rašinius reikia atsiųsti iki 1985 m. sausio 15 d. šiuo adresu: Amerikos lietuvių tautinė sąjunga, c/o Vida Jonušas, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, IL 60464, USA.

Jaunais pianistės Laimos Šarkaitės koncertą Klivlande rugpjūčio 26 d. surengė pernai įsteigta grupė „Friends of the Arts“, įjungusi ją jaunųjų menininkų serijon. L. Šarkaitė, gimusi Omahoje prieš 20 metų, fortepijoną studijavo pas įvairius mokytojus, o šiam rečitaliui tobulinusi visą vasarą pianisto Antano Smetonos priežiūroje. Programon ji buvo įtraukusi L. Beethoveno, C. Debussy, F. Chopino ir P. Čaikovskio kūrinius. Pastarajam atstovavo pirmoji dalis koncerto, kuris yra skirtas fortepijonui su orkestru. L. Šarkaitė talkino pianistas A. Smetona, antruoju fortepijonu atlikdamas jam pritaikytą orkestrinę dalį.

Australijos lietuviai susilaukė naujos dailininkės — Bronės Mocūnienės. Jos pirmoji paroda, apimanti kūrinių penkerių metų laikotarpį, įvyko Lietuvių namuose Adelaidėje rugsėjo 2 d., kai buvo minimas Akademinių skautų sąjūdžio šešiasdešimtmetis. Filiterės Bronės Mocūnienės tapybos paroda atidarė akademikė skautė dr. Stasė Paceviciene, būsimąją dailininkę pažinusi gimnazijoje ir Kauno universitete, kai ji ten studijavo literatūrą. Australijoje B. Mocūnienė taipgi daugiausia reikškesi literatūroje, netgi laimėdama Australijos lietuvių akademikų skautų premiją. Dailę pradėjo studijuoti Adelaidės papildomo švietimo meno fakultete ir pas privačius dėstytojus. Ji jau priimta į P. Australijos menininkų sąjungą. Pirmąją parodai sutelkė 37 alejinius paveikslus, kuriuose vyravo australiški gamtovaizdžiai, papildyti ir atmintyje atsivežtais lietuviškais vaizdais, nors jiems įtakos turėjo Australijos gamtai būdingos spalvos, skirtingos nuo Lietuvos gamtovaizdžių. Parodon taipgi buvo įjungta keletas portretų, gėlių natūrmortų.

Dail. Petro Rimšos (1881-1961) skulptūrų, medalių ir grafikos darbų paroda birželio 22 — rugsėjo 20 d.d. surengė Balzeko lietuvių kultūros muziejus Čikagoje. Apie jo kūrybą ir gyvenimą kalbėjo menotyrininkė Daiva Karužaitė-Gogola, panaudodama turimas skaidres. Dailę P. Rimša studijavo Varšuvoje pas prof. P. Veilionskį, Krokuvoje ir Paryžiaus akademijose, Petrapilio meno mokykloje. Įsitraukęs į kultūrinį Lietuvos gyvenimą 1906 m., rašė straipsnius meno temomis, įsijungė į pirmųjų dailės parodų organizavimą Vilniuje, Lietuvių dailės draugijos steigimą, liaudies meno rinkimą. Bene labiausiai pargarsėjo savo skulptūromis „Vargo mokykla“ ir „Artojas“, sukaktuviniu Vytauto Didžiojo bei kitais medaliais, susietais su istorinėmis asmenybėmis bei įvykiais. Jis taipgi iliustravo knygas, grafikos darbuose nevengdamas sarkastiškų politinių komentarų. 1936-37 m. P. Rimša lankėsi JA Valstybės. Jo darbų parodos buvo surengtos Bostone, Čikagoje, Klivlande, Detroite, Pitsburge ir Niujorko. Apie jas šiltai atsiliepė meno kritikai tų miestų laikraščiuose.

Dokumentinį filmą „Kas ten beldžias“, skirtą dail. Jonui Kuzminskui, sukūrė pats scenarijų parašęs rež. E. Zubavičius su operatoriumi K. Matuzevičiumi. Filmo kadruose įamžintos J. Kuzminskio darbo ir atokvėpio akimirkos dirbtuvėje, pokalbiai su kitais dailininkais. Skamba liaudies dainos iš gimtųjų J. Kuzminskio Dubysos pakrančių.

Tarptautinius jaunųjų dirigentų konkursus V. Berlyne rengia Herberto von Karajano fondas. Sieminiame trijų dalių konkurse į baigmę iškopė ir laureatais tapo JAV. Š. Korėjos ir Lietuvos atstovai. Lietuvai atstovavo 24 metų amžiaus turintis vilnietis simfoninio filharmonijos orkestro dirigentas Gintaras Rinkevičius, pernai pradėjęs dirbti Vilniaus filharmonijoje. Jis yra baigęs Leningrado konservatoriją, anksčiau tapęs V-jo sąjunginio dirigentų konkurso Maskvoje laureatu.

Muzikinio teatro pastatas Kaune remontuojamas. Naujajį sezoną teatras pradėjo rugpjūčio 11 d. gastroliniais spektakliais Tauragėje, Alytuje, Jonavoje ir Birštone. Kauniečiams skirti spektakliai iki senojo pastato remonto užbaigimo atliks Kauno dirbtinio puošto gamyklos kultūros rūmų salėje. Rugsėjo 9 d. jiems buvo suvaidinta muzikinė čekų kompoz. I. Baziliko komedija „Pilas kapšas pinigų“, paruošta rež. R. Vaitkevičiaus ir dail. A. Karinausko. Vyr. rež. Stasio Domarko pranešimu, kauniečiai rugsėjo pabaigoje susilaukė I. Kalmeno operetės „Maricos“ premjeros. Repertuarą papildys E. d'Albeto opera „Slėnis“, naujai paruošta G. Verdi „Traviata“ su naujais dail. L. Truikio scenovaizdžiais. Pagrindinius vaidmenis atliks jaunieji teatro solistai — T. Čiumičiūva, D. Vėbra ir kiti. Siemet solistų eiles papildė Vilniaus konservatorijos auklėtiniai — V. Kurnickas, L. Kinderytė, A. Blažukas, kitų konservatorių už Lietuvos ribų — I. Vorobjova ir V. Leonovas. Naujais instrumentalistais papildytas ir teatro orkestras. Tradicinis jaunųjų solistų vakaras su J. Gruodžio kūrinių programa bus skirtas šimtosioms šio kompozitoriaus gimimo metinėms. Numatoma atnaujinti ir repertuarą vėl gražinti B. Briteno kūrinių vaikams „Statykite operą“. Išaugusius atlikėjus paklės kiti maežiai. Šio kūrinio atnaujinimui talkins Kaune veikiančiai J. Naujallio vidurinė meno mokykla.

Laikrodžių muziejus atidarytas Klaipėdoje, atnaujintame XIX š. dviejų aukštų name. Muziejus pradžia tenka laikyti 1978 m., kai Klaipėdos paveikslų galerija susilaukė senovinių laikrodžių parodos. Rodinius būsimajam laikrodžių muziejui 1979 m. pradėjo telkti Lietuvos dailės muziejaus laikrodžių skyrius. Laikrodžių muziejus, gavęs atskirą pastatą, turi dvi dalis. Pirmąją paruošė fizikos ir matematikos mokslų kandidatė O. Kubiliūnienė, remdamasi išsamiu moksliniu savo darbu „Laiko matavimo prietaisų raida“. Antrąją dalimi, atspindinčią mechaninių laikrodžių apdailos raidą, rūpinosi dailėtyrininkas P. Šmitas. Muziejus atspindi laiko matavimo prietaisų raidą nuo 3000 m. prieš Kristų iki dabartinių dienų. Lankytojų laukia saulės, smėlio, ugnies, vandens laikrodžiai. Sukurtas nemažai įvairių stilių ir laikotarpinių mechaninių laikrodžių prietaisų, pagamintų V. Europos šalyse ir pačioje Lietuvoje. Vienas nedidelis smėlio laikrodis yra naudojamas Klaipėdos krašte XX š. pradžioje, o bokštinio laikrodžio mechanizmas yra paimtas iš buvusios Klaipėdos gaisrinės bokšto, statyto XIX š. Su vandens laikrodžiais, kuriuos egiptiečiai pradėjo naudoti antrajame tūkstantmetyje prieš Kristų, supažindina tų laikrodžių modeliai, graviūros ir schemos. Ugnies laikrodžiai buvo populiariai senovės Kinijoje ir iš jos pasiekė Europą. Juose laikas būdavo nustatomas degios medžiagos — dagties, žvakės, aliejaus degimo trukme. Muziejaus laiptines papildė dail. B. Bružo sukurti vitražai. Daug vietos yra skirta mechaninių laikrodžių rai-dai — jų varikliams, eigos reguliatoriams, krumpliaračių sistemoms. Muziejus rodo ir užbaigia susipažinimas su mechaninių laikrodžių apdaila, apimančia įvairius laikotarpius. Čia yra XVI š. iš kalnėto sidabro Vilniuje pagamintas laikrodis. V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
		90 dienų termin. indėlius	10 1/4%
		180-185 d. termin. ind.	10 3/4%
Pirmadieniai	10-3	term. indėlius 1 metų	11 1/4%
Antradieniai	10-3	term. indėlius 2 metų	11 3/4%
Trečiadieniai	10-3	term. indėlius 3 metų	12 %
Ketvirtadieniai	10-8	spec. taup. s-ta	9 1/2%
Penktadieniai	10-8	taupomąjį s-ta	9 %
Šeštadieniai	9-1	depozitų-čekių s-ta	8 1/4%
Sekmdienai	9-12.30		6 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paruodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimeame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

HOMETARIO Real Estate Ltd.
Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažiūrėkite (mūsų kainas). Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"
3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kulavienei arba Vidai Šiaučiuenei

Agentas, kuris rūpinasi jumis
1. Jūsų namai yra svarbiausias mūsų rūpestis.
2. Pasirinkdami mus, jūs pasirenkate agentą, kuris rūpinasi jumis.
3. Skambinkite Antanui Geniui tel. 231-2839, ir turėsite pirmos klasės patarnavimą.
Antanas Genys (416) 231-2839
Frank Barauskas Limited, Realtor, 3828 Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslius patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo
Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai
* taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Winnipegio tautybų savaitėje Folkloramoje gražiai pasirodė ir lietuviai su savo paviljonu "Vilnius". Meninę programą atliko Otavos dainos vienetas "Ramuneles". Iš kairės: paviljono pranešėja VIDA BALCIUNAITĖ, kun. J. BERTASIUS, "Ramunėlių" vadovė RUTA ŠIULYTĖ (stovi); viduryje — Winnipegio miesto burmistras BILL NORRIE su žmona, dešiniame krašte — paviljono koordinatore KLB Winnipegio apylinkės valdybos pirm. JOANA RAZMAITE, prie jos — paviljono tvarkytoja APRIL STAPONAITE. Kitos merginos — "Ramunėlių" dainininkės, atlikusios kasdien meninę programą

A+ JIEVAI POVILAITIENAI
mirus, jos sūnus — ALGI, AUGUSTĄ, VYTĄ ir JURGĮ su šeimomis giliai užjaučia ir kartu liūdi —
A. M. Kringeliai

Teisybė kelia tautą..

(Atkelta iš 3-čio psl.)

valstybės sienų", 30 str. — "Niekas šioje deklaracijoje negali būti aiškinama taip, kad būtų suteikiamos teisės kuriai nors valstybei, žmonių grupei ar atskiriems asmenims užsiimti tokia veikla ar griebtis tokių veiksmų, kuriais siekiama su naikinti šioje deklaracijoje išdėstytas teises ir laisves!" O tarybiniuose įstatymuose pasakyta: "Jeigu TSRS tarptautinė sutartis nustato kitokias taisykles, negu tos, kurios išdėstytos tarybiniuose įstatymuose, taikomos tarptautinės sutarties taisyklės" (LTSR Civil. proceso kodekso 482 str. TSRS liaudies švietimo pagrindai, Maskva, 1973, str. 65 ir kt.).

Taigi aš savo darbe vadovaujai prigimtinė teise, šalies konstitucija ir paskelbtais tarybiniais įstatymais, tarptautiniais susitarimais, liečiančiais žmogaus teises, ir pagrindines laisves, įskaitant minties, sąžinės, religijos ir įsitikinimų laisvę, o ne kai kurių pareigūnų išsigalvotais, prasimanytais reikalavimais, kurie patys, darydami socialistinio teisėtumo pažeidimus, klysta ir kitus klaidina. Juk "gerbti piliečių asmenybę, saugoti jų teises ir laisves — visų valstybinių organų: visuomeninių organizacijų ir pareigūnų pareiga" — skelbia konstitucijos 57 str.

Kai kurių valstybinių organų bei pareigūnų, negerbiančių savo šalies piliečių asmenybės ir nesaugojančių jų teisių bei laisvių aiškinimas, kad jie tai daro įstatymo vardu, yra panašūs į aiškinimą nacistų, grūdusių žmones į konclagerius ar mirties stovyklas įstatymo vardu; įstatymo vardu Stalino asmenybės kulto laikais nekalti žmonės buvo sodinami už grotų ar spygliuotų vielų, nutremti. Šiuos darbus, vadinamus "įstatymo vardu", vėliau XX partijos suvažiavimas ryžtingai pasmerkė.

Taikos pagrinduose yra žmogaus nepažeidžiamų teisių gerbimas, juk taika — tai teisingumas, o karas kyla iš teisių pažeidimo. Jeigu žmogaus teisės yra pažeidžiamos taikos sąlygose, — tai ypatingai opus ir, pažangos aspektu imant, nesuprantamas kovos su žmogumi reiškiny, kurio neįmanoma suderinti su jokia programa, vadinančia save "humaniška".

Kovodamas už tikrą, pilnutinę religijos laisvę, už teisę viešai skelbti savo įsitikinimus, esu pasiryžęs vėl būti neteisingai apkaltintas ir neteisingai nubaustas.

Teisybė kelia tautą, neteisybė daro ją nelaimingą ir net žudo. 1984 m. kovo 9 d.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kad bus vengiama raganų gaudymo. Bus atsižvelgta į jų aukštųjų valdžios tarnautojų profesinį pajėgumą. Savo darbo nepraras Mickey Cohen, liberalų valdžios pasirinktas finansų ministerio pavaduotojas. Jo paslaugų ir toliau reikės finansiniuose Kanados sprendimuose. Atleidžiamas ministerijai pavaduotojus pakeis kiti specialistai, kurie ne visi bus konservatorių partijos nariai. Esą vyriausybėi reikia talentų su naujomis idėjomis. Darbus praras beveik visi valdinių institucijų vadovai, juos gavę tik dėl savo veiklos liberalų partijoje.

Įdarbinimo ministras F. MacDonald pranešė, kad darbams parūpinti bus išleista \$430 milijonų. Šią žiemą darbo reiklams bus išleista \$88 milijonai. Tikimasi, kad jų deka darbus gaus 47.000 bedarbių. Kita \$162 milijonų suma palieka ma sekantiems biudžetiniams metams. Dvejų metų laikotarpyje darbams parūpinti taipgi bus paimta \$100 milijonų iš nedarbo draudimo fondų, \$80 milijonų iš kitų liberalų paliktų programų. Šia \$180 milijonų suma galės pasinaudoti 21.000 bedarbių. Didėsio masto planus teks paruošti patiems konservatoriams, kai jų vyriausybė savo pilną darbą pradės su parlamento atidarymu. Naujasis finansų ministras M. Wilsonas skundžiasi, kad jam teko perimti beveik tuščias dolerių lentynas. Dėl to laikinai sustabdomas naujų valdžios tarnautojų samdymas, kol ne-

tuticijos 57 str.

Kai kurių valstybinių organų bei pareigūnų, negerbiančių savo šalies piliečių asmenybės ir nesaugojančių jų teisių bei laisvių aiškinimas, kad jie tai daro įstatymo vardu, yra panašūs į aiškinimą nacistų, grūdusių žmones į konclagerius ar mirties stovyklas įstatymo vardu; įstatymo vardu Stalino asmenybės kulto laikais nekalti žmonės buvo sodinami už grotų ar spygliuotų vielų, nutremti. Šiuos darbus, vadinamus "įstatymo vardu", vėliau XX partijos suvažiavimas ryžtingai pasmerkė.

Taikos pagrinduose yra žmogaus nepažeidžiamų teisių gerbimas, juk taika — tai teisingumas, o karas kyla iš teisių pažeidimo. Jeigu žmogaus teisės yra pažeidžiamos taikos sąlygose, — tai ypatingai opus ir, pažangos aspektu imant, nesuprantamas kovos su žmogumi reiškiny, kurio neįmanoma suderinti su jokia programa, vadinančia save "humaniška".

Kovodamas už tikrą, pilnutinę religijos laisvę, už teisę viešai skelbti savo įsitikinimus, esu pasiryžęs vėl būti neteisingai apkaltintas ir neteisingai nubaustas.

Teisybė kelia tautą, neteisybė daro ją nelaimingą ir net žudo. 1984 m. kovo 9 d.

bus susipažinta su tikruoju finansiniu liberalų valdžios palikimu.

Buvęs Kanados ministras pirm. P. E. Trudeau vėl grįžo advokato specialyben. Jis įsijungė specialiu patarėju Montrealio advokatų institucijon — Heenan, Blaikie, Jolin, Potvin, Trepanier, Cobbett. Patarėjų pareigos nėra aiškos. Atrodo, tai institucijai labiausiai rūpėjo tik P. E. Trudeau pavardės įjungimas. P. E. Trudeau susilaukė staigmenos iš Kanadoje viešinės karalienės Elzbietos. Jachtoje "Britannia" Toronto uoste jam buvo įteiktas medalis "Order of the Companions of Honor" už paslaugas Kanadai ir sostui.

Spaudoje plačiai nuskambėjo Kanados valdžios prekybos mokesčio padidinimas parduodamiems gaminiais 1% nuo š. m. spalio 1 d. Šį projektą savo biudžetan buvo įtraukęs liberalų valdžios finansų ministras M. Lalondas, jį pavadinęs ekonominio atkūtimu fondu. Opozicijos vadas B. Mulroney tada kritikavo tą projektą, o dabar, susipažinęs su finansine krašto būkle, jį patvirtino be jokio pakeitimo. Vienu nuosimčiu nuo spalio 1 d. pabrangs beveik visi parduodami gaminiai. Prekybos mokeskis alkoholiui ir tabakui nuo 12% padidinamas iki 13%, statybinės medžiagos — nuo 5% iki 6%, kitiems gaminiams — nuo 9% iki 10%. Padidinimo dėka valdžios išdės šiais metais susilauks papildomų \$300 milijonų, sekančiais metais — po bilijoną do-

Atėitininkų žinios

Moksleivių valdyba šiais metais sudaro — pirm. V. Čuplinskis, vicepirm. T. Slivinskis, sek. Z. Gurklytė, izd. L. Dauksa, koresp. V. Dobilaitė, laikraščio redaktorė — I. Čuplinskaitė. Moksleivių globoja Z. Vaičiūnienė, talpinama D. Juozapavičiūtės ir R. Petrausko. Moksleiviai renkasi susirinkimams kartą į mėnesį.

Janių (V-VIII skyrių) pirmas susirinkimas — spalio 13, šeštadienį, po lietuvių mokyklų pamokų pas seseles. Jaunius globoja A. Karkienė ir L. Underienė. Susirinkimai vyksta reguliariai, kas dvi savaites. Tėvai prašomi pasikrinti savo vaikus įsijungti.

Jaunūčių (I-IV sk.) susirinkimas — spalio 13, šeštadienį, pas seseles pasibaigus lietuvių mokyklų pamokoms. Jaunūčius sumaniai vadovauja G. Čepaitytė.

Užsirašykime dabar — gruodžio 16 d. įvyks atėitininkų Kučios. L. U.

Skautų veikla

• Spalio 14, sekmdienį, 10 v.r., Lietuvos kankinių šventovėje pamaldomis bus oficialiai pradėdama "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntu žiemės laikotarpio veikla. Po pamaldų, geram orui esant, iškyla ir sueiga įvyks Anapilio saleje. Visi vienetai su vėliavomis renkasi 15 min. prieš 10 v. Neturintieji transportacijos renkas 9.15 v.r. prie Lietuvių namų. Skautų tėvai ir rėmėjai kviečiami dalyvauti.

• Lietuvių namai parėmė "Sk. aidą" \$100 auka. Skautišką ačiū.

• LSS vadovybės rinkimų prezidentimo biuletenis nr. 3 skelbia kandidatų sąrašus ir jų trumpas biografijas. Papildomomis balsuotojų sąraše skelbiami nauji Kanados rajono 29 dalyviai. Rinkimuose dabar dalyvauja 69 kanadiečiai. Dar kartą primenam, kad iš Kanados rajono kandidatuoja: į tarybą — v.s. D. Keršienė ir v.s. VI. Morkūnas, į garbės teisimą — v.s. L. Yčienė-Gvildienė, į vyr. sktn. pavaduotojus — ps. A. Senkus, į vyr. sktn. pavaduotojas — v.s. M. Vasiliauskienė, į rajono vadus — s. Vyt. Turūta. Balsavimo lapus reikia grąžinti iki spalio 28 d. rinkimų prezidentumui. Č. S.

lerijų. Atsakaitymai ekonominio atkūtimu fondui anuometinio finansų ministerio M. Lalondo buvo numatyti iki 1988 m. Praktika betgi rodo, kad prekybos mokeskis niekada nesumažinamas net ir užduotį pasiekus. Jis visada kopija ir viršų. Nors dabartinio jo padidinimo 1% iniciatoriais buvo liberalai, dabar, atsidūrę opozicijoje, jie kelia triukšmą, kovodami prieš savo sumanymą. Ypač triukšmingas yra buvęs ministras H. Gray, skatinantis kanadiečius nesilaikyti prekybos mokesčio padidinimo, nes jis esąs nelegalus be Kanados parlamento patvirtinimo. Naujasis konservatorių finansų ministras M. Wilsonas yra kitokios nuomonės. Jis teisingai valdžios tradicija tokios mokesčio padidinimo pradėti be parlamento pritarimo ir patvirtinimą gauti vėliau: šiuo atveju — po lapkričio 5 d. Prekybos mokesčių Kanados vyriausybėi atskaito gamintojai, prieš paruošdami savo gaminius parduodams institucijoms. O jos gaminių pabrangimą, kuris šį kartą tesiekia 1%, atsiima iš klientų. Praktiškai kainą gali pakilti daugiau nei 1%, kol toks gaminy peris per tiekųjų sandėlius ir pasiekęs pirkėją krautuveje. Spėjama, kad prekybos mokesčio padidinimas 1% metines pirkėjo išlaidas padidins apie \$60-70. Tai nėra didelė suma pirkėjams, bet ji tampa didele suma ištuštėjusiam valstybės iždai,

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:		I M A:
10 1/4% už 90 dienų termin. indėl.		už asmenines paskolas nuo 12 1/2%
10 3/4% už 6 mėn. termin. indėlius		už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
11 1/4% už 1 m. termin. indėlius		su nekilnojamu nuosimčiu
11 3/4% už 2 m. termin. indėlius		1 metų 13 1/4%
12 % už 3 m. termin. indėlius		2 metų 14 %
9 1/2% už pensijų planą		3 metų 14 1/2% (fixed rate)
9 % už namų planą		
9 % už specialią taup. s-tą		su keičiamu nuosimčiu
8 1/4% už taupymo s-tas		1, 2 ar 3 metų 12 %
6 % už čekių s-tas (dep.)		(variable rate)

AKTYVAI virš 40 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydį, bet hedau-giau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniai — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniai uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Telefonas 489-1543
(staiga, tarnaujanti lietuviams nuo 1951 metų)

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6

Alfonsas Garbenis, jn. B. Econ. CRA. Kvalifikuotas įkainojimas nuosavybių dėl mortgičių. Patarnauja palikimų (Estates & Capital Gains), investicijų ir kituose nekilnojamo turto reikaluose.

A. E. LE PAGE Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

*** Nemokamas namo įkainojimas ***
(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

Dabar turime (vairių silkų pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkų)
Turime (vairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varlotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) Toronto, Ont., M6R 1V5 **FILTSOS BROS**
Telefonai 533-8451, 533-8452

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Vaziuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošius

A & L Windows
66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai
Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo stiklo. Taip pat (dedame aliuminines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) (vairios rūšies ir spalvos), pagamintus pagal užsakymą. **Nemokamas įkainojimas.**
Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu (416) 545-6556 Hamiltone, Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

INDRĖLE ŠELMYTĖ, katurmetė Toronto lietuvaitė, lanko mažųjų baletą studiją bei dalyvauja jį pasirodymuose

knogoms apie bendruomenių bei organizacijų praeitį, vertimams dokumentinių raštų, liečiančių grupių istoriją. Adresas: Mr. Brian Forsyth, Grants Management Branch, Ministry of Citizenship and Culture, 77 Bloor St. W., Toronto, Ont. M7A 2R9. Tel. (416) 965-7166.

Vancouver, B. C.

(Atkelta iš 4-to psl.)
tautybės įvygių j. vidu. Stadione buvo 65.000 žmonių — daugiausia jaunimas, seneliai ir invalidai. Visos tautybės, kurių buvo per 100, užėmė stovimas vietas. Stadionas papuoštas šviesiai mėlynom, baltom ir geltonom juostom. Buvo nepaprastai gražu ir spalvinga.

Už kelių minučių pasigirdo didelis plojimas ir entuziazmas. Šv. Tėvas įvažiavo į stadioną. Mes visi jojome savo lietuviškom trispalvėm. Jis išlipa netoli mūsų iš autovežimo, praėjo arti ir mus, lietuvius, atpažino. Tai buvo didelis momentas mūsų širdyse matyti jį taip arti, matyti jo šypseną, jausti jo dvasinę šilumą. Mes buvom nepaprastai sujaudinti ir daugumos akys matėsi ašaros. Po to jis nuėjo į jam parengtą vietą ant geležmenčių pakylos, kur jį pasitiko K. Bendrijo ir valdžios atstovai.

Sokių ir dainų programą atliko Britų Kolumbijos jaunimas, kuriame dalyvavo 30 įvairių tautybių, palydint simfoniniam orkestrui.

Šv. Tėvas savo kalboje kreipėsi į jaunimą, pabrėždamas, kad gyvenimo laimė ir prasmė glūdi ne dideliuose turuose, bet meilėje savo artimui ir dalinimesi savo gėrybėmis. Jis ragino gerbti senuosius, nes jie turi daug patirimo gyvenime ir visuomenė daug gali iš jų pasimokyti.

Kalbėdamas į fiziškai nuskrusčiusius, jis sustiprino jų moralę, pabrėždamas, kad jie taip pat yra mylimi Dievo vaikai, jie taip pat gali būti aktyvūs darbe ir nadingi visuomenei.

Šv. Tėvas griežtai pasmerkė negimusių kūdikių žudymą.

Indėnų atstovams jam padovanoti iš banginio kaulo (killer whale) išskaptuotą "kalbančią lazda" kaip didelės garbės simbolį. Šiurūs vakarų indėnų. Toji lazda duoda teisę kalbėti visuotiniuose bendruomenės minėjimuose. Prieš išvažiudamas, Šv. Tėvas laimino visus ir maišė tarp žmonių, juos paliesdamas rankomis. Mes palikome stadioną giliai įsidėmėję jo žodžius, paveikti jo magnetizmo ir sustiprėję dvasioje. Kor.

1984 metų spalio 20, šeštadienį,
TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE
(1573 Bloor St. West) rengiamas

KONCERTAS

Lietuviškų dainų pyne atliks mišrus olandų Amsterdamo oktetas
Vadovas — muz. Paul Deboer

- Veiks baras ir šiltas bufetas
- Bus turtinga loterija
- Šokiams gros 4 asmenų orkestras

(ėjimas — \$6 asmeniui, pensininkams ir studentams — \$5)

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Salė atidaroma 6 valandą vakaro, koncerto pradžia 7 v.v.

Bilietus platina V. Kulnys (tel. 769-1266). Iš anksto užsakant stalus, duodama nuolaida.

Rengia LN vyrų būrelis

Baltiečių moterų taryba

maloniai kviečia
jus dalyvauti
jos rengiamame

POBŪVYJE

spalio 21, sekmadienį, 3 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje

Programoje: žinomas mūsų reikalių gynėjas-rėmėjas žurnalistas Peter Worthington.

Po to trijų Baltijos kraštų tautybių meninė dalis ir vaišės

(šalti užkandžiai, pyragai ir kava).

Bilietai — prie įėjimo. Kaina — \$6 asmeniui, \$5 pensininkams ir studentams.

Rengėjos

Muziko Stasio Gailevičiaus,
sulaukusio 80 metų amžiaus,

PAGERBTUVĖS

spalio 28, sekmadienį, 4 v.p.p., Anapilio salėje

Ta proga - Anapilio koncertinio pianino

SUTIKTUVĖS - KONCERTAS

Programoje:

- Vyrų choras "Aras"
- Jonas Govėdas
- Linda Marcinkutė
- Vytautas Pacevičius
- Anita Pakalniškytė

- Tomas Regina
- Algis Simanavičius
- Rimas Strimaitis
- Vaclovas Verikaitis
- Slava Žiemelytė

Po koncerto — vaišės

Įėjimas:

\$5.00 asmeniui

Visus dalyvauti kviečia —

Lietuvos kankinių parapijos tarybos kultūros komisija ir
Anapilio koncertinio pianino vajuos komitetas

Šypsenos

Kito marškiniai

Paskirt ne tik rimuotų frazių trupinius, Paminklų pastatyt reikėjo tiems seniai, Kurie kiekvieną mielą dieną rūpinas, Ar švarūs kito apatiniai marškiniai.

(Pr. Raščius)

• Didžiausias sovietų medicinos laimėjimas: Leninas padarytas "nemirtingu".

• Niekas nepadėjo geresnio pamokslu, kaip skruzdė, kuri nieko nesako (B. Franklin).

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(prieš Lietuvos Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski

412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami susitarus telefonu

Paveikslas ir parašas

Dailės parodoje kalbasi du lankytojai:

— Kodėl dailininkai savo pavardę visada parašo apačioje paveikslo?

— O gi todėl, kad paveikslas nepakabintų aukštyn kojom.

Kodėl bitės monarchistės?

Vienas kolchozininkas klausia kitą:

— Dėl ko bitės turi karalienę, o ne aukščiausios tarybos pirmininkus?

— Nes žino, kad neturėtų medaus.

Parinko: Pr. Alš.

Pasirenkant laidotuvių namus

Brolių Brown laidotuvių namų
ROSS CRAIG KOPLYČIA
turi puikias patalpas pigiomis kainomis

- Patirtis laidojant katalikų apeigomis
- Erdvūs, patogūs lankymo kambariai
- Jaukūs saliniai su kava ir sausainiais
- Du erdvūs šešių durų "Cadillac" limuzinai, prieinami kiekvienai šeimai
- Maldų kortelės anglų ir lietuvių kalbomis, apdengtos specialia apsaugine medžiaga
- Baldakimas apeigoms kapinėse šeimos bei draugų apsaugai nuo blogo oro
- Kėdės šeimos nariams sėdėti apeigų metu kapinėse
- Du policijos pareigūnai palydai į kapines kiekvienų laidotuvių
- Iš anksto sutartas bei iš dalies apmokėtas planas, nepakeliantis laidotuvių kainos
- Pervežimas į bet kurią užmiestinę vietovę
- Erdvi autoaikštė
- Patogi, centrinė vieta

Rinkdamiesi laidotuvių namus, palyginkite mūsų kainas bei teikiamas paslaugas

Ross Craig Chapel

Brown Bros. Funeral Homes

1357 Queen Street West (at Lansdowne) Toronto

K. Neil Webster, Mgr. Tel. (1-416) 532-4446

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,

Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$200: Montrealio lietuvių kredito kooperatyvas "Litas"; \$100: H. Rickienė; \$50: Pranas Dronseika, Br. Narbutas, E. Jasevičiūtė, Mikalina Slabokienė, K.L.K. moterų draugijos Šv. Kazimiero parapijos sk. (Delhi, Ont.); \$40: kun. A. Perkumas, A. Noreikienė; \$34: Vytautas Moigis; \$30: K. Šmitienė ir M. Rudokienė; \$26: Vytautas Aukštinaitis.

\$25: D.L.K. Gedimino šaulių kuopa (Delhi, Ont.), Aldona ir Alfonsas Erštikaiciai, Elze Jankutė, Vladas Bakūnas, Mirta Jurenienė, Povilas Stuppis, Stasė Sinkienė.

\$20: K. Meškauskas, V. Dailė, Ada Poškaitytė, J. Bubulienė, A. Sakus, dr. A. Sauroris, J. Pikšilingienė; \$15: Jonas V. Duncia; \$10: A. Pilipavičius, A. Bilūnienė, Janina Pacevičienė, Bronė Kerulienė, J. Birstonas, S. Kneitas, Br. Mackevičius, O. Jakimavičienė, Adėlė Staniulis.

\$8.50: V. Ivanauskas; \$8: dr. Jonas Balys; \$7: P. Grigeliene; \$6: Charles Ambrasas, K. Butienė, Jonas Jonaitis, Petras Dundys, S. Andruskevicius, Marija Balčiūnas; \$5.75: A. Giniūnas; \$5: O. Miniatas, Elvyra ir Antanas Šelmiai, A. Beresnevičius, Antanas Rimkus, B. Lukas, M. Račys, El. Rakauskas; \$3: V. Dumčius, Vladas Keiba, M. Matusevičienė, Antanas Bernotas, J. J. Dvornow (Mrs.), A. Štūky, A. Kraujalienė, Eleonora Gantautas, Jonas Zabulionis; \$2: Alfonsas Šmigelskis, Jonas Gaivėlis; \$1: Petras Bielinis, V. Kasniūnas, Jonas Dirmantas, Anna Janko, A. Landsbergis, K. Baliaulis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:

\$50: H. Gelažnikas, Petras Špetila; \$30: Leg. vet. A. Batvinis, B. Girys, Simas Augaitis, El. Rakauskas; \$28: A. Kalvaitytė.

\$25: M. Švilpienė, T. Bartkus, L. Pralgauskas, P. Jakubauskas, Antanas Masaitis, O. Adomauskas, A. Ambrozaitis, Vytautas Bacevičius, Petras Butėnas, kun. V. Dabušis, E. Čepienė, G. Ciparis, N. Ardavičiūtė, A. Augūnas, Simas Baršketis, Ona Kudukienė, Justinas Dobilas, L. Godelis, L. Daulienė, dr. A. Baltrušaitis, G. V. Baltutis, Kazys Bačanskas, Vik-

toras Juška, P. Matukas, Kazys Balčiūnas, Jonas Dalmontas, Juozas Gražys, Jonas Kareckas, Elena Jasevičienė, dr. Jonas Dedinas, Pijus Domeika, E. Baltrušaitienė, Marija Jurenienė, Vincentas Jankūnas, K. Meškauskas, dr. E. M. Lenkauskas, Pranas Gustas, Vytautas Siminkevičius, dr. Agota Sidlauskaitė, Eugenija Avizienė, P. Gaidauskas, V. Galeckas, Kazys Galiauskas, dr. E. Gedgaudas, Aldona Paulaitis, Petras P. Lukoševičius, J. A. Milius, J. B. Danaitis, dr. Jonas V. Duncia, Romualdas Barisa, Jonas Sepulis, S. Naginonius, S. Kneitas, Elena Fleming (Mrs.), Vytautas Danyla, Paul Adomaitis, Rimas Geležūnas, Pranas Grūšys, E. Kuchalskis, V. Kupcikevičius, Antanas Jucenas, vysk. V. A. Deksnys, Aleksas Liutkus, dr. S. Kudokas, Andrius Krėskus, A. Gudžiauskas, Petras Sidlauskas, J. Prasauskas, Algirdas Stanešas, Vytautas V. Šeštokas, dr. J. Šemogė, Pranas Styga, Povilas Stuppis, Zuzana Šechnavičienė, Stasė Sinkienė, R. Slavickas, Ona Skerienė, Juozas A. Skerys, dr. A. Sauroris, Lina Sawitz (Mrs.), Jonas Šečiukas.

Už dvejus metus po \$25 rėmėjo prenumeratą atsiuntė Leonas Abramonis, V. Fidleris, Stasė Paulaitienė, A. Giniūnas, Pranas Dronseika, S. Blusys, Br. Narbutas, V. Rėnyi (Mrs.).

Nuoširdus acū už paramą lietuviškai spaudai. Dekojame ir tiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą, prie \$19 pridėda dar vieną kitą dolerį.

AMBER VIDEO PRODUCTIONS

Edvardas Gataveckas

Vestuvių iškilmių filmuojamos "video" būdu Toronto ir apylinkėse. Žema kaina.

Skambinti telefonu

242-4114 Toronto.

Norintiems parodomai pavyzdžiai.

Vestuvės • Pokyliai • Gimtadieniai • Laidotuvės

CANADA FLORIST

Pristatome gėles
visame Toronte

Tel.
532-3911

Meniška gėles paruošia
Mike Praljak

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7 (prieš Lietuvos namus)

Užsakant vestuvėms visas gėles, jaunosios puokštė duodama nemokamai

PERKATE AR PARDUODATE NAMUS?

SKAMBINKITE

BIRUTE GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

BOSLEY

W.H. BOSLEY & CO. LTD. REALTOR

188 Eglinton Ave. E.,

Toronto, Ont. M4P 2E4

(416) 486-5777 445-9469

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,

B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 303

Toronto, Ontario M6S 4W3

Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:

įstaigos (416) 762-7393

namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St. W., Suite 200

prie Royal York

Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:

įstaigos (416) 231-4138

namų 848-0234

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v. r. - 7 v. v., šeštadieniais - 9 v. r. - 5 v. p. p.

Narys "Better Business" biuro

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

A.P. GOMES

Real Estate & Insurance Ltd.

Perkant ar parduodant nekil-

nojimą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus

Antanas Blūdžius

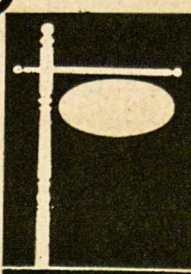
1567 Dundas St. W.

Toronto, Ontario

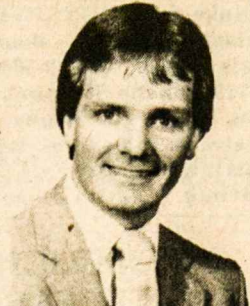
Telefonai:

531-1191

namų 537-2291

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas
patarnauja
lietuvių kalba
Nemokamas namų
įvertinimas

Kingsway Real Estate Ltd. Realtor

1614 Bloor Street West

(priešais Toronto Lietuvių namus)

Telefonas 535-2331, namų 532-5893

DRAUDA

MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA

20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

TORONTONT

Anapilio žinios

— Dvasinio susikaupimo diena — lapkričio 17, šeštadienį. Jai vadovaus pernai panašiam susikaupimui vadovavęs kun. G. Kijauskas, SJ, iš Klivlando. Visos dienos tema — "Gailėtingojo Dievo artumoje". Dalyvauti kviečiami visi suinteresuoti tautiečiai.

— Muziko St. Gailevičiaus pagerbtuvės ir naujo koncertinio pianino sutiktuvės — spalio 28, sekmadienį, 4 v.p.p., Anapilio salėje. Numatyta plati meninė programa.

— Kun. dr. J. Gutauskas, buvęs Šv. Kazimiero parapijos klebonas Delhi, Ont., apsigyveno Lietuvos kankinių parapijos klebonijoje.

— Muzikė Nijolė Benotienė organizuoja parapijos vaikų chorą, kuris giedotų sekmadieniais per 10 v.r. Mišias. Vaikai nuo 7 metų amžiaus prašomi rinktis repeticioms Anapilio patalpose (buvusioje bankelio raštinėje) po 10 v.r. Mišių.

— Petras Čeponis susituokė su Dana Vitkute 1984. IX. 29. Rengiasi tuoktis Robert W. McMillan su Dana Ambraskaite.

— Anapilio sodybai Juozas Kvedersys paaukojo \$1000. Vysk. P. Baltakio fondui surinkta iki šiol \$566.

— Mišios spalio 14, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Birutę Pšezdzekienę, 11 v.r. — už a.a. Oną ir Juozą Baltūnų, Vyšniauskų gyvus ir mirusius.

PADEKA

Negalime palikti nepadėkoje visiems mieloms mūsų giminėms ir bičiuliams už dalyvavimą mūsų 35 metų vedybinio gyvenimo sukakties pobūvyje. Nuosirdi padėka poniai E. Walenciej už paruošimą tokio gardaus maisto, visoms mieloms ponioms už puikius ir skanūs pyragus, T. Stanuliu už gražius žodžius ir linkėjimus. Taip pat dėkojame visiems, kurie savo dalyvavimu pagerbė mūsų bei stiprino mūsų pasiryžimą ir toliau žengti tuo pačiu bendro gyvenimo keliu.

Dėkojame visiems už puikią dovaną, kuri visada primins mums jūsų nuosirdumą ir dosnumą. Dėkingi esame: M. Adomavičienai, J. E. Bukšaičiui, M. M. Galinaičiui, E. Galinaičiui, A. J. Galinaičiui, J. O. Inčičiui, J. M. Janušams, S. A. Kavaliauskams, A. S. Stukiams, T. B. Stanuliams, P. A. Pleiniams, J. E. Repečkoms, P. A. Skilandžiūnams, T. D. Shewchuk, E. Tamulionienai, A. E. Underiams, I. Urbonui, L. G. Vyšniauskams, A. S. Viskontams, E. Walenciej, A. I. Zalagėnams, A. V. Tautkevičiams, S. M. Šakiams.

Ypatingai nuosirdi padėka mūsų vaikams Inai ir Ian, kurie suorganizavo šį pagerbimą.

Ačiū jums, vaikai, už jūsų gerus norus, gražias rozes ir visą rūpestį.

Visiems liekame dėkingi —

Bronė ir Jonas Maziliauskai

Kanados lietuvių dienos Hamiltone buvo visais atžvilgiais sėkmingos. Jos prasidėjo spalio 2 ir baigėsi spalio 7 d. Per tas dienas buvo gana daug renginių — kultūrinių, sportinių, pramoginių ir religinių. Daugiausia dalyvių sulaukė šeštadienio balius-šokiai ir sekmadienio renginiai — pamaldos katedroje ir koncertas. Šiuose renginiuose dalyvavo 1000-1200 tautiečių. Aprašymas — kitame "TŽ" numerioje.

Toronto miesto burmistras spalio 17, trečiadienį, paskelbė Tikybų dieną — "Interfaith Day" miesto įsteigimo 150 metų sukakties proga. Specialios pamaldos bus 1 v.p.p. Nathan Phillips aikštėje. Bus atstovaujami budistai, krikščionys, hindiečiai, žydai, mahometonai, indėnai, sikai, zoroastrininkai. Pamaldas rengia ir visus dalyvauti kviečia Religinis miesto sukakties komitetas. Tel. informacijai: 947-1984 Irene Wojciechowska.

Kardinolo G. Emmett Carterio kviečiami, gen. Lietuvos konsulas ir Ponia rugsėjo 15 d. dalyvavo Šv. Tėvo Mišiose, Papal enclosure, Downsview Airport.

Gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas rugsėjo 7 d. dalyvavo generalinio Brazilijos konsulo priėmime, surengtame Toronto universiteto Hart House šios šalies valstybinės šventės proga. Spalio 2 d. gen. Lietuvos konsulas ir Ponia dalyvavo pietuose, Toronto burmistro ir miesto tarybos surengtuose "Sheraton Centre" karalienei Elzbietai II ir Edinburgo kunigaikščiui pagerbti.

• Kam svarbi lietuviška veikla, tam svarbi ir lietuviška spauda

Prisikėlimo parapijos žinios

— Spalio 7 d. katalikai latviai savo kongreso proga mūsų šventovėje atnašavo iškilmingas Mišias.

— Ruošiasi tuoktis: Rimas Sriubiskis su Violeta Adomonyte, Rita Mačiulytė su Michael Shames.

— Susituokė: Leopoldas Balsys su Lydija Novogrodskiene.

— Šv. Pranciškaus Asyzičio šventė spalio 4 d. iškilmingai atšvęsta mūsų šventovėje. Po Mišių Parodų salėje buvo trenirinkų susirinkimas. Pirmininku išrinktas J. Zakas.

— Spalio 3 d. palaidotas a.a. Bronius Vilimas, 67 m. amžiaus.

— Mišios šeimoms su mažais vaikais bus laikomos muzikos salėje spalio 28 d., 10.15 v.r.

— Pirmajai Komunijai pasiruošimo pamokos jau prasidėjo šeštadieninėje mokykloje. Jei yra vaikų, kurie mokyklos nelenko, juos prašome registruoti parapijos raštinėje. Jūs Komunijai paruošesės.

— Sutvirtinimo sakramentas mūsų parapijos jaunimui bus teikiamas ateinančių pavasarį. Registruotis parapijos raštinėje.

— "Krikščionybė ir šių laikų žmogus" — bendra tema seminaro, kuriam vadovaus kun. dr. F. Jucevičius. Pirmas pokalbis bus spalio 23 d., 7.30 v.v. Parodų salėje.

Šį seminarą organizuoja parapijos tarybos religinė sekcija, kuriai pirmininkauja Ant. Ulba.

— Parapijai aukoj: K. Juknevičienė \$500, O. Vilimienė \$500, L. G. Matukai \$200, po \$100: B. Kerulienė, B. Dūdienė, J. Poška; po \$50: B. Trukanavičius, A. A. Laurinaičiai, B. Vaišnoras; klierikų fondai: M. Čaprackaitė \$100, P. Skablauskas \$100, B. Trukanavičius \$50; "LKB Kronikai" — E. Jankus \$30.

— Mišios spalio 14, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Vytautą Vingelį, 9.30 v.r. — už a.a. Eugenijų Bubelį, 10.15 v.r. — už a.a. Joną Matulionį ir už VLIKo mirusius narius, 11.30 v.r. — už "Dainos" draugijos mirusius narses, 7 v.v. — už a.a. Juozą Adomavičių.

Vartotos aprangos bei daiktų išpardavimą rengia kandičių moterų draugija spalio 13, šeštadienį, nuo 10 v.r. iki 2.30 v.p.p. Adresas: Clarkson Rd. Presbyterian Church, Mississauga, Ont. Tel. 822-8911.

Skautai-tės spalio 14, sekmadienį, organizuotai dalyvauja Lietuvos kankinių šventovėje 10 v.r. Mišiose, pradedami žiemos veikla. Po pamaldų sueigos metu bus priimami nauji kandidatai-tės, norintieji veikti skautų vienetuose.

Rašytojo J. Kraliausko knygos "Ažuolai piliakalnyje" sutiktuvės rengiamos š. m. lapkričio 4, sekmadienį, 4.15 v.p.p. (po kapinių lankymo), Lietuvos kankinių parapijos salėje. Apie naująją autoriaus knygą kalbės "Aidų" žurnalo red. kun. dr. L. Andriekus, OFM, iš Niujorko. Taip pat žodį tars ir pats autorius bei įteiks savo knygą rėmėjams su atitinkamais įrašais. Ta proga bus galima įsigyti naująją knygą bei gauti autoriaus įrašą ir pasiūlyti kava su pyragaičiais. Sutiktuvės rengia ir visus dalyvauti kviečia knygos leidėjų komitetas.

Vyrai, dirbę 1948-49 m. Kanados aukso kasyklose "Central Patricia" ir "Pickle Crow", kviečiami dalyvauti susitikime š. m. lapkričio 5-9 d.d. Floridoje. Bus parūpinta nemokama nakvynė motelyje ant jūros kranto. Rašyti: Andrius Mačiulis, Plaza Beach Motel, St. Petersburg Beach, Florida 33706, USA. Tel. (813) 367-2791.

Tarptikybiniis komitetas, kovojantis už žmogaus teises bei religijos laisvę Sov. Sąjungoje, š. m. lapkričio 23 d., 8 v.v., rengia plataus masto vakaronę-koncertą, kurio programą atliks geriausios tautinių grupių meno pajėgos. Ta proga įgausią auditoriją puošniausioje Toronto salėje Thomson Hall prabilis žymus kovotojas už religijos laisvę kun. M. Bourdeaux iš Britanijos. Jis yra parašęs knygą apie Lietuvą "Land of Crosses". Koncertinėje programoje dalyvaus ir lietuvių kanklių muzikos vienetas. Į koncertą pakviestas ir Kanados min. pirm. B. Mulroney. Rengėjai tikisi gausių dalyvių, ypač iš tautybių bei grupių, kurios dalyvauja tarptikybiniame komitete, būtent estų, latvių, lietuvių, ukrainiečių, slovakių, žydų, katalikų, baptistų, liuteronų, reformatų, ortodoksų. Minėtam komitetui vadovauja Mrs.

Kanados Lietuvių Bendruomenės

XII-sios tarybos antroji sesija įvyks

1984 m. spalio 13-14 d.d. Toronto Lietuvių namuose, 1573 Bloor St. W.

Kviečiami atsilankyti visi lietuviai, besidomintys KLB veikla, ypač skatinami dalyvauti svarstybose (simpoziume) jaunų šeimų tėvai ir auklėtojai.

NUMATOMA DARBOTVARKĖ

Šeštadienį, spalio 13

- 9.00 Registracija
- 10.00 Atidarymas
- 10.30 Svarstybos (simpoziumas) tema "Dvikalbiškumas — lietuvių kalbos išlaikymo klausimai jaunoje šeimoje". Vadovė — Gabija Juozapavičiūtė-Petruskienė

12.30 Pietūs

- 1.00 Prof. Romo Vaštoko žodis
- 1.30 Krašto valdybos pranešimai: pirmininko, išdininko, visuomeninių reikalų, kultūros ir švietimo komisijų
- 2.00 KLB ir kitų institucijų pranešimai:

KLJS, Kanados lietuvių sporto apygardos, garbės teismo, revizijs komisijos, Kanados lietuvių fondo, Tautos fondo, mandatų komisijos

- 3.00 Apylinkių pranešimai
- 4.30 Organizaciniai reikalai
- 6.00 Mažųjų ir didžiųjų kolonijų reikalai

Sekmdienį, spalio 14

- 10.15 Pamaldos Prisikėlimo šventovėje
- 11.30 Rezoliucijos
- 12.30 PLB pirmininko V. Kamanto pranešimas
- 1.30 Uždarymas

KLB valdyba

Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo komiteto 40 metų veiklos sukakties

MINĖJIMAS

1. **PAMALDOS** už žuvusius laisvės kovotojus ir VLIKo narius — a. 10.00 v.r. Išganytojo parapijos šventovėje, b. 10.15 v.r. Prisikėlimo parapijos šventovėje.
2. **AKADEMINĖ VALANDA** — 3 v.p.p. Toronto Lietuvių namų Mindaugo salėje. PASKAITOS: A. Rinkūnas — "Istorinė VLIKo apžvalga" ir VLIKo pirm. dr. K. Bobelis — "Lietuvos laisvinimo reikalai". Po paskaitų publikos klausimai bei sugestijos, kavutė ir asmeniškai pasikalbėjimai. Maloniai kviečiame visuomenę gausiai dalyvauti.

rengiamas
1984 m. spalio 14,
sekmadienį,
sekančia tvarka:

KLB Toronto apylinkės valdyba

Maloniai kviečiame atsilankyti į

spaudos VAKARA

savaitraščiui "Nepriklausoma Lietuva" paremti

didžiojoje Toronto
Lietuvių namų
salėje
š. m. spalio 13,
šeštadienį, 6 v.v.

Programoje:
sol. G. Čapkauskienė,
sol. R. Strimaitis,
akomp. J. Govėdas.
Šokiams gros "Les a. The Music Masters" orkestras.
Šilta vakarienė, gėrimai ir loterija.

Įėjimas — 6.00,
pensioninkams — \$5.00.
Bilietai gaunami pas J. V. Šimkų
231-9425 arba pas S. Varanką
534-9127 ir L. namuose sekmadienių popietėse bei prie įėjimo. Norintieji gali rezervuoti salus.

Rengėjai

Maloniai kviečiame visus dalyvauti

J. E. vyskupo Pauliaus Baltakio

SUTIKTUVĖS

Toronte š.m. spalio 21, sekmadienį.

Šv. Mišios — Prisikėlimo parapijos šventovėje 11.30 v. ryto

Sutikimo vaišės — "Royal York" viešbutyje, Canadian salėje, 5 v.p.p.

PROGRAMOJE:

Sveikinimai, meninė dalis, J.E. vyskupo P. Baltakio žodis.

Bilietai į vaišes gaunami Prisikėlimo parapijos raštinėje ir kiekviena sekmadienį po visų šv. Mišių parapijos salėje.

Bilietai kaina — \$25.00 asmeniui

Prisikėlimo parapijos taryba

G. Intrator ir Mrs. M. Giroux. Jų iniciatyva "The Toronto Sun" kas sekmadienį spausdina sąžinės kalinių adresus ir skatina jiems rašyti laiškus. Be to, komitetas turi reikšmingų planų sąžinės kaliniams padėti. Tam tikslui jis telkia lėšas. Tikimasi, kad ir šis koncertas prisidės prie jų telkimo. Bilietai kainos: \$20, \$18, \$15 ir \$10. Pažymėtina, kad šį renginį remia ir Kanados lietuvių komitetas žmogaus teisiems ginti, vadovaujamas dr. M. Uleckienės. Inf.

A.a. Broniaus Vilimo atminimui vietoj gelių Bronius Pačkauskas paaukojo "TŽ" \$10. Pagerbdama a.a. Stasį Juknevičių, H. Kairienė vietoj užuojautos šeimai paaukojo "Tėviškes žiburiams" \$10.

"The Toronto Sun" 1984.X.1 išspausdino žinutę apie šešių jaunuolių įsiveržimą į privatų trijų merginų butą ir jų sužiedimą. Tarp sužeistųjų minimos Vita ir Dalia Valiukaitės. Sunaikinta baldų \$2000 vertės. Apkaltinti Vincenzo Fantuzzi ir Giuseppe Pino Amatulli.

MONTREALQUE

Dr. Henriui Nagiui Montrealio General ligoninėje rugsėjo 28 d. padaryta gerai pavykusi širdies operacija.

Mergaičių choras "Pavasaris" rugsėjo 22 d. sėkmingai koncertavo Hartforde, Conn.

Veikliai visuomenininkai Irenai Lukoševičienei rugsėjo 29 d. buvo surengtas gimtadienis — staigmena. Netikėtai suvažiuo didokas būrys montrealiečių, abi dukros — Ina iš Toronto ir Rasa su savo vyru iš Guelph, Ont., bei J. ir dr. Č. Kurai iš Windsor, Ont. Kiek pasivažiavęs, šeimos vardu Ireną sveikino dukte Rasa, draugų — V. Piečaitis, kun. J. Kubilius

ir Irenos vyras dr. Petras. Visiems kalbėtojams ir svečiams padėjo pati Irena.

Montrealio "Gintaras" mini savo penkiolikos metų veiklos sukaktį lapkričio 17 d. AV par. salėje. Tą dieną bus koncertas, vakarienė ir šokiai.

AV parapijos kunigai spalio mėn. pradžioje pradėjo lankyti parapijiečius.

A.a. Antanas Šaltanis, 84 m. amžiaus, mirė rugsėjo 25 d. Palaidotas iš AV šventovės Cote des Neiges kapinėse rugsėjo 28 d. Liudi žmona Marija Grybaitė, dvi dukros ir kiti giminės.

B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8.

Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Certifikatus: min. \$1,000.00	
1 metų 11.75%	Nekilnojamo turto,
Terminuotus indėlius:	asmenines ir
1 metų 11.25%	prekybines.
180 - 364 d. 10.50%	Paskolos
120 - 179 d. 10.25%	mirties
30 - 119 d. 9.75%	atveju
Trumpalaikius indėlius	draudžiamos
už \$20,000 ar daugiau	iki \$10,000
Taupomosios sąskaitos:	
specialios 8.25%	
su drauda 8 %	
Čekių sąskaitos: 5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč. 9.00 - 3.00	
Ketvirtadieniai 12.00 - 8.00	4.00 - 8.00
Penktadieniai 10.00 - 6.00	2.00 - 6.00

IŠNUOMOJAMI du kambariai, virtuvė su saulės kambariu antrame aukšte Toronte. Telefonas 762-9613.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 534-3882 Toronte.

"VILNIUS MANOR" apartamentuose išnuomojamas vieno miegamojo butas už \$469.50 mėnesiui. Skambinti nuo 9-5 v.p.p. tel. 762-1777 Toronte.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniams ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.(416) 533-8008.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Ivaizdus progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sužadėtušės, parengimai namuose ir laidotuvių pusryčiai. Skambinti pirmadieniais, antrodieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 279-0256 arba 279-6864 Toronte.

TORONTO LIETUVIŲ PARAPIJŲ spaudos kioskuose galima gauti Augustino Paškonio knygą apie VIETINĖS RINKTINĖS MARIJAMPOLES KARO MOKYKLĄ IR JOS KARIŲŲ LIKIMĄ. Tai dar niekur neskelbtas atsiminimai apie nacių įvykdytą brutalią klastą ir žiaurų likimą atkeltos iš Kauno Karo mokyklos į Marijampolės 9-to pulko kareivines. Minkšti viršeliai, 95 psl. Kaina — \$4.00.

IŠSILAVINUSI, vyresnio amžiaus lietuvių norėtų priziūrėti priešmokyklinio amžiaus vaiką ar vaikus. Atlyginimas nesvarbu. Rašyti "Tėviškes žiburių" adresu ir pažymėti ant voko "Auklei".

DIDELĖ NUOLAIDA vertikalinei langų užuolaidom. Teirautis telefonu 626-5977, Oakvillės apylinkėje — 827-3446 vakarais ir savaitgaliais.

IŠNUOMOJAMAS 3 kambarių ir virtuvės butas su atskira prausykla High Park rajone tel. 536-8583 Toronte.

TURIU LIETUVOS DIDMIESTYJE naują dviejų aukštų mūrinių namą, įrengtą su visais patogumais. Galėčiau perversi kaip palikimą asmeniui, gyvenančiam Lietuvoje. Taip pat galėčiau keisti esantį namą Lietuvoje į turimą namą Kanadoje arba JAV-se. Dar galėčiau pasiūlyti įsigyti pinigų arba vertingų daiktų savo giminėms, gyvenantiems Lietuvoje. Rašyti "Tėviškes žiburių" adresu, ant voko pažyminti "Ateivui"

ATLIEKU visokius namų remonto ir stalius darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Balūnas.

HAMILTONO LIETUVIŲ PENSI-NINKŲ pastatė "Rambynas" dar yra laisvų vieno miegamojo butų po \$340-350, įskaitant šildymą ir elektrą. Adresas: 1880 Main Street, West, Hamilton, Ont. L8S 4P8. Tel. 1-416-526-8281.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.

Dr. Bohdan Kryshchalskyj

praneša, kad atidarė dantisto bendrosios praktikos kabinetą ir priima pacientus:

Bloor-Dundas Square, Medical and Professional Centre, 2333 Dundas Street West, Suite 204 (prie Dundas West požeminio stoties).

Darbo valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. - 9 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 3 v.p.p.

Telefonas: B 533-2555, H 233-7721